

Gemeente
Aalten

Jaarstukken

Gemeente Aalten 2022

Inhoudsopgave jaarstukken 2022

Jaarverslag	6
Aanbieding en wetenswaardigheden	8
Financiële afsluiting	9
Samenstelling van het bestuur	12
Programmaverantwoording	13
Programma 1 Ruimte	15
Programma 2 Sociaal domein	23
Programma 3 Bedrijfsvoering	37
Paragraaf Bedrijfsvoering	43
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	48
Paragraaf Lokale heffingen	51
Paragraaf Financiering	54
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	57
Paragraaf Grondbeleid	59
Paragraaf Verbonden partijen	64
Paragraaf Corona	68
Paragraaf Wet open overheid	73
Jaarrekening	74
De balans per 31 december	75
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	77
De toelichtingen	78
Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling	78
Toelichting op de balans per 31 december 2022	82
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	94
Begrotingswijzigingen 2022	95
Programma 1 Ruimte	96
Programma 2 Sociaal Domein	100
Programma 3 Bedrijfsvoering	104
Incidentele baten en lasten en structurele mutaties op de reserves	108
Algemene Dekkingsmiddelen	110
Onvoorzien	111
Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid	112
Stand van zaken kredieten	113
Bijlage Single information, Single audit (SiSa)	114
Het overzicht van baten en lasten per taakveld	124
Het verdelingsprincipe van de taakvelden over de programma's	125
Controleverklaring	126
Vaststellen en bestemming rekeningsaldo	127
Lijst met gebruikte afkortingen	128

'Na alle plussen en minnen, de toekomst met versterkte reserves beginnen'

In de jaarstukken over 2022 ligt de focus zoals gebruikelijk op de verantwoording over het afgelopen jaar. En gaat het over inhoud en financiën. Een bewogen jaar, dat wereldwijd gebukt ging onder de gevolgen van de Russische invasie in buurland Oekraïne die begon in de vroege ochtend van 24 februari 2022. Net na het schrappen van de laatste lockdown maatregelen, volgde een crisis met enorme humanitaire, sociale, economische en militaire gevolgen, waarvan het einde helaas nog niet in zicht is. Ook onze gemeente nam, net als andere gemeenten en vele particulieren, haar verantwoordelijkheid in het opvangen en helpen van vluchtelingen uit het zwaar getroffen land. Op een gegeven moment werden in Aalten ongeveer 100 burgers uit Oekraïne opgevangen, eind december 2022 was dit aantal gedaald naar 80 mensen.

Economisch resulteerden met name de sterk gestegen energieprijzen in een record inflatie over 2022 van 10%. De Europese Centrale Bank trachtte het inflatiespook te temmen met meerdere renteverhogingen. Vele huishoudens kregen het zwaar om financieel het hoofd boven water te houden. In oktober 2022 paste de gemeenteraad de inkomensgrens aan van 120% naar 130% met daarboven een draagkrachtberekening om meer inwoners in aanmerking te laten komen voor de energietoeslag.

In contrast met deze negatieve ontwikkelingen staat een fors positief resultaat van de gemeente Aalten over 2022: onder aan de streep een voordeel van € 1.378.180. Een stevig bedrag dat de algemene reserve meer body kan geven om alle toekomstige uitdagingen beter het hoofd te kunnen bieden.

Waar bij het opstellen van de Najaarsnota 2022 al op een voordelig resultaat van ruim vier ton werd gerekend, werd dit voordeel door veelal incidentele meevallers de hoogte in geduwd. Voorbeelden zijn de renteafhankelijke berekening van de wethouderpensioenen met een voordeel van € 347.000 en de hogere algemene uitkering van € 172.000. Ook is er overgehouden op een aantal andere budgetten. Een gedetailleerd overzicht van deze posten, inclusief toelichting, is te vinden op de volgende pagina's van dit boekwerk.

Verder zijn naast de uiteenzetting van de financiële situatie, de belangrijkste ontwikkelingen per programma opgenomen. Zo valt te lezen in hoeverre de in de begroting 2022 opgenomen doelstellingen zijn bereikt. De uitdagingen waren (en zijn) legio en er werd het afgelopen jaar betrokken gewerkt aan belangrijke onderwerpen als de Uitvoeringsnota Sociaal Domein 2023-2027, woningbouw, klimaat, droogte, onderwijshuisvesting, schuldhulpverlening, huisvesting nieuwkomers en de getransformeerde zorgbekostiging. Ook werd op basis van het Raadsprogramma de vertaling gemaakt naar het Uitvoeringsprogramma 2022-2026.

Organisatorisch was 2022 het overgangsjaar op weg naar de nieuwe structuur met een tweehoofdige directie, staf en zes teams, die per 1 januari 2023 van start is gegaan.

In de Najaarsnota 2022 is besloten om alle overschotten en tekorten op de inkoop zorg aan het eind van het boekjaar te verrekenen met de in 2022 ingestelde reserve Inkoop Zorg van één miljoen euro. Per saldo resulteert er op al die onderdelen een voordeel van € 304.000, zodat deze reserve per eind 2022 uitkomt op € 1.304.000.

Al met al kan worden gesteld dat 2022 financieel positief afgesloten kan worden.

Financiële afsluiting

Financieel sluiten we het jaar 2022 af met een overschot van € 1.378.180

Hieronder wordt in het kort aangegeven wat de kenmerkende verschillen zijn ten opzichte van de laatste rapportage, dat is de Najaarsnota 2022. Het betreft dan bedragen boven de € 50.000 met omschrijving en een korte toelichting. Het gaat dus uitdrukkelijk niet om alle verschillen per programma. Deze toelichting staat in het tweede gedeelte van dit boekwerk bij de jaarrekening.

De bedoeling hier is om in één oogopslag te zien wat de belangrijkste verschillen zijn ten opzichte van de Najaarsnota 2022.

Rekeningsaldo		
	Saldo Najaarsnota 2022, overschot	402.000
Programma 1	SPUK sport	53.000 voordeel
Programma 1	Omgevingsdienst Achterhoek	69.000 nadeel
Programma 1	Ruimtelijke ordening	83.000 voordeel
Programma 1	Bijdrage onderhoudsvoorziening Duplo schoolgebouw	50.000 nadeel
Programma 2	Bijdrage onderhoudsvoorziening Duplo bibliotheek	40.000 nadeel
Programma 2	Voorziening pensioen wethouders	347.000 voordeel
Programma 2	Accountantskosten	57.000 voordeel
Programma 2	Inburgering	52.000 voordeel
Programma 3	ICT	67.000 nadeel
Programma 3	Eenmalige uitkering december	116.000 nadeel
Programma 3	Algemene uitkering	172.000 voordeel
	Overige mutaties	554.180 voordeel
		<u>976.180</u>
	Resultaat jaarrekening 2022 (overschot)	<u><u>1.378.180</u></u>

Toelichting op deze posten.

SPUK sport

Door een wetwijziging in 2019 is het recht op aftrek van btw voor gemeenten op het gebied van sport komen te vervallen. De Rijksoverheid heeft toegezegd de opbrengst van deze extra belastingmaatregel terug te laten vloeien naar de benadeelden, waarbij op voorhand vanwege het subsidieplafond niet is aan te geven hoe hoog het bedrag is. Over 2021 is in verband met de investering in een nieuwe atletiekbaan extra subsidie aangevraagd. Over 2022 is hiervoor € 53.000 extra subsidie ontvangen.

Omgevingsdienst Achterhoek

Er zijn meer advies aanvragen geweest en er is een groter beroep gedaan op de specialismen die bij de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) en Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) liggen. Tevens zijn er op ons verzoek andere extra controles uitgevoerd. Uit de jaarstukken van de ODA blijkt er een negatief resultaat te zijn over 2022. De oorzaak hiervoor is dat, doordat er meer aanspraak is gemaakt op specialismen en er veel uitval was bij de ODA, er meer ingehuurd moest worden. Dit bracht hogere kosten met zich mee. Daarnaast zijn er door meer in te zetten op trainees extra kosten gemaakt. Het doel van de ODA met het zelf opleiden van trainees is de afhankelijkheid van externe inzet op termijn te beperken. Het totale nadeel bedraagt € 69.000.

Ruimtelijke ordening

Er zijn dit boekjaar een aanmerkelijk aantal ruimtelijke plannen/projecten ter beoordeling aan de gemeente voorgelegd en in behandeling genomen, veelal op verzoek van particulieren en/of bedrijven. Verder konden enkele projecten worden afgerekend, waarvan de planvorming al in eerdere jaren is gestart en is de planvorming voor de uitbreiding van de bedrijfslocatie bij de kern Aalten verantwoord. Totaal voordeel € 83.000.

Bijdrage onderhoudsvoorzieningen Duplo schoolgebouw en bibliotheek

De gemeente huurt de gymzaal van het Duplo schoolgebouw in Dinxperlo. Tevens dragen wij bij aan de huur van de bibliotheek aldaar. Op dit moment wordt gewerkt aan de ontmanteling van Stichting TWAO en de fusie met de Stichting Duplo die het gebouw exploiteert. De gemeente bouwt de belangen dan geheel af en huurt alleen nog maar. Maar eerst moet nog de bijdrage aan de onderhoudsvoorziening plaats vinden. Het aandeel van de gemeente over de afgelopen tien jaar is becijferd op totaal € 90.000, € 50.000 voor de gymzaal en € 40.000 voor de bibliotheek naar rato van het aantal vierkante meters. Aangezien de verplichting al geldt in het boekjaar 2022, wordt dit bedrag nog in deze jaarrekening verwerkt.

Voorziening pensioen wethouders

De vrijval in de pensioenvoorziening wethouders is € 347.000. Dit is met name het gevolg van de sterk gestegen rente van 0,528% naar 2,472%.

Accountantskosten

De BBV stelt in haar beantwoording dat bij de kostenverantwoording voor de accountantskosten aangesloten moet worden op het moment van prestatielevering. Dit betekent dat voor de kosten en uren die de accountant voor de jaarrekening 2022 in 2023 maakt, deze in het begrotingsjaar 2023 dienen te worden verantwoord. In ons geval betekent dit eenmalig lagere lasten van € 57.000.

Inburgering

Met ingang van 2022 is de Wet inburgering 2021 van kracht, wat ook een andere financiering van het Rijk met zich meebrengt (voorfinanciering). Tot 2022 ontvingen en verantwoordden we achteraf, door middel van een decentralisatie-uitkering, de vergoeding voor maatschappelijke begeleiding. Hierdoor hebben we in 2022 een eenmalig voordeel van € 52.000 over de begeleiding over 2021.

ICT

Door het uitstel van de Omgevingswet moet het ICT-pakket SquitXO verlengd worden. Omdat het om reguliere software gaat komt dit ten laste van de reguliere ICT. Daarnaast zijn we voor diverse pakketten meer licenties gaan gebruiken wat effect heeft op meerdere pakketten. Per saldo zorgt dit voor een nadeel van € 67.000.

Eenmalige uitkering december

In december 2022 is een tegemoetkoming in de vorm van een eenmalige CAO-uitkering aan alle medewerkers uitbetaald. Omdat deze afspraak betrekking heeft op 2022 en hier geen budget voor in het schommelfonds opgenomen kon worden, komen deze lasten ter hoogte van € 116.000 ten laste van het saldo.

Algemene uitkering

De raming voor de algemene uitkering is aangepast met de effecten uit de circulaires tot en met september 2022. De decembercirculaire 2022 kan begrotingstechnisch niet meegenomen worden. Hierin hebben we over 2022 € 172.000 meer ontvangen door onder andere een voordelige afrekening over 2020 van bijna € 53.000. Daarnaast zijn er diverse mutaties voor een totaalbedrag van € 119.000 die we hier onder één noemer rangschikken. Te denken valt onder andere aan middelen voor gerichte hulp vroeg-signalering bijzondere bijstand en de bommenregeling.

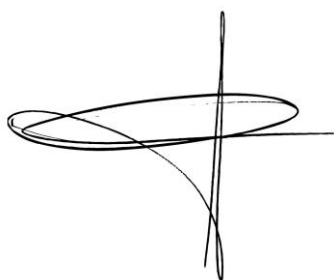
Overige mutaties

Er zijn meerdere kleinere mutaties die in de afzonderlijke programma's verder worden verklaard, dit zijn onder andere de hieronder vermelde voordelen:

Programma 1	Energiekosten sportaccommodaties	€ 23.000
	Energieket Agem	€ 24.000
	Project transitie Warmte	€ 20.000
	Omgevingswet invoeringskosten	€ 43.000
	Bouwleges	€ 37.000
Programma 2	Dwangsommen	€ 28.000
	Sportbeleid en activering	€ 35.000
	Gemeenschapshuizen	€ 38.000
	Plan Talent	€ 22.000
	Uitvoering Uitvoeringsnota Sociaal Domein	€ 30.000
	Preventief veld	€ 38.000
	Overige budgetten samenkracht en burgerparticipatie	€ 43.000
	Praktijk ondersteuner huisartsen	€ 26.000
	Verbeteren toegang/herijken sociale basis	€ 21.000
	Algemene arbeidsparticipatiebudget	€ 33.000

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

De gemeentesecretaris

drs. A.J.M. Gildhuis

De burgemeester

mr. A.B. Stapelkamp

Leeswijzer

Het boekwerk jaarstukken bestaat naast de inleiding uit twee delen: een programmaverantwoording (beleid) en een jaarrekening (financieel).

In de programmaverantwoording (vanaf bladzijde 13) wordt met de bekende stoplichten uitgelegd wat we gedaan hebben met de door de raad vastgestelde begroting. Wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost. Verder zijn in het beleidsdeel de verplichte paragrafen opgenomen.

Het tweede deel (vanaf bladzijde 74) bevat de daadwerkelijke jaarrekening met de balans en het overzicht van baten en lasten en de bijlagen. In dit financieel technische gedeelte zijn ook de toelichtingen op de cijfers opgenomen. Meestal gaat het dan om een analyse en verklaring van de grotere verschillen. Per programma is een cijferopstelling per onderdeel opgenomen. Daarna wordt een toelichting gegeven ten opzichte van de gewijzigde begroting. In de financiële overzichten worden baten als negatief bedrag weergegeven, de lasten als een positief bedrag.

De accountant geeft een verklaring over het tweede gedeelte, de jaarrekening. Verder wordt alleen gekeken of er geen tegenstrijdigheden in het boekwerk staan.

Samenstelling van het bestuur

Burgemeester mr. A.B. (Anton) Stapelkamp

Bestuurlijke en juridische zaken, openbare orde & veiligheid, cultuur, recreatie & toerisme

Burgerzaken, Koninklijke onderscheidingen, Bestuursondersteuning, Bestuurlijke samenwerking, Euregio en overige internationale contacten, Juridische zaken, Personeel en organisatie, Openbare orde, veiligheid en handhaving, Cultuur, erfgoed en cultuureducatie, Regio Achterhoek, Recreatie en toerisme, Informatiebeveiliging en privacy, Global goals (SDG's, Sustainable Development Goals)

Wethouder H.J. (Erik) Groters

Openbare ruimte, mobiliteit, klimaat & energie, burgerparticipatie

Duurzaamheid, energietransitie en klimaat, Omgevingsvisie en Omgevingswet, Mobiliteit, Buitendienst, Beheer begraafplaatsen, Beheer wegen, Afvalverwijdering en afvalverwerking, Riolering, Water, Burgerparticipatie

Wethouder A.J. (Hans) te Lindert

Onderwijs, jeugd, sport & welzijn, bedrijfsvoering

Onderwijs en bibliotheek, Kinderopvang en gastouderopvang, Peuterspeelzalen, Huisvesting onderwijs, gebouwenbeheer en facilitair, Bedrijfsvoering en facilitaire zaken, Geo-informatie, kadaster en authentieke registraties, ICT, Sport, welzijn en dorpshuizen, Lokale en regionale media, Dierenwelzijn, Subsidiebeleid

Wethouder J.C. (Joop) Wikkerink

Werk & inkomen, Wmo, gezondheid, inclusie

Wmo, Minimabeleid, Schulddienstverlening, Werk en inkomen, ZZP-voorzieningen en werkgeversservicepunt, Inburgering, Publieke gezondheid

Wethouder T.M.M. (Ted) Kok

Ruimtelijke ontwikkeling, wonen, landbouw & landschap, financiën

Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing en volkshuisvesting, Plattelandsontwikkeling, Wabo, Milieu-beheer, Financiën, Grondzaken, Exploitatie gronden, Economische zaken, Weekmarkten

Gemeentesecretaris drs. A.J.M. (Annemieke) Gildhuis

Algemeen directeur

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording is volgens de bestaande structuur opgebouwd. Eerst volgt de visie conform de vastgestelde begroting. Daarna de wijze waarop het beleid is vastgelegd. Vervolgens worden de doelstellingen uit de begroting behandeld door middel van de 3 W's: 'Wat willen we bereiken, wat hebben we ervoor gedaan en wat hebben we bereikt en heeft het gekost'. Door middel van stoplichten wordt aangegeven of het doel is bereikt.

(R) Niet volgens Planning	(O) Niet geheel volgens planning	(G) Volgens Planning
--	---	---

Tevens is per programma een toelichting toegevoegd en een passage over wat er nog meer heeft gespeeld in 2022. Volgens het BBV moeten in het jaarverslag de gerealiseerde baten en lasten worden opgenomen. In de jaarrekening staat een analyse van de verschillen tussen de raming en de werkelijke cijfers.

Ruimte

Programma 1

Programmacoördinator: M. Vreman

1. Ontwikkelingen binnen dit programma

Plan van aanpak energiearmoede

Door de stijgende energieprijzen hebben steeds meer huishoudens moeite om financieel rond te komen. Van het Rijk hebben we middelen ontvangen voor een aanpak van de energiearmoede. Ook in de gemeentelijke begroting is geld gereserveerd voor verduurzaming. In 2022 is het Plan van Aanpak om energiearmoede tegen te gaan verder uitgewerkt en in oktober 2022 vastgesteld door de gemeenteraad. Er is voor dit plan van aanpak geschakeld op verschillende beleidsvelden om het bereik en het effect te vergroten. Daarbij is vooral ingezet op energiebesparing en is een koppeling gemaakt met bestaande regelingen.

Vitale centra

In 2020 is de centrumvisie Dinxperlo vastgesteld. Een visie om van het centrum een aantrekkelijk en levendig centrum te maken. De deelprojecten hebben in 2022 verder vorm gekregen en per deelproject zijn verschillende projectgroepen aan de slag gegaan met de uitdagingen en kansen uit de vastgestelde visie. Een aantal deelprojecten zijn afhankelijk van private partijen waardoor er op dit moment niet altijd concrete resultaten zichtbaar zijn. De resultaten van het plan De Wegwijzer en het voorlopig ontwerp voor de openbare ruimte, zijn op dit moment de meest concrete resultaten van het afgelopen jaar. Deze resultaten zijn positief ontvangen door de inwoners.

Verkeersveiligheid

In 2022 is nader onderzoek gedaan naar het afwaarderen van 50km-wegen naar 30km/u. Daarbij is vooral gekeken naar welke wegen afgewaardeerd kunnen worden en op welke manier dit moet gebeuren. Het resultaat is een beleidskader welke als uitgangspunt dient voor onderhoud aan 50km/u wegen of wanneer een dergelijke weg om andere redenen aangepakt moet worden. Dit onderzoek is eind 2022 opgeleverd en is in januari 2023 vastgesteld door de raad. Op korte termijn staan er een aantal wegen op de planning welke, op basis van dit beleidskader, omgevormd gaan worden naar 30km/u wegen.

Wonen

In het voorjaar van 2022 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de Nationale Woon- en Bouwagenda gepresenteerd (NWBA). Deze agenda heeft verschillende deelprogramma's die later dat jaar nader zijn uitwerkt. Het gaat hierbij onder andere om de programma's 'een thuis voor iedereen' en het actieplan 'dakloosheid – eerst een thuis'. Belangrijke opgave van de programma's ligt in de realisatie van nieuwe woningen, waarvan een derde in de sociale huur. Verschillende aspecten van het nationale beleid zijn vertaald in de in 2022 opgestelde regionale woonagenda (besluitvorming februari 2023). Minister van volkshuisvesting De Jonge heeft met iedere regio in Nederland een woondeal gesloten waarin concrete afspraken zijn vastgelegd die voortvloeien uit de Nationale Woon- en Bouwagenda. Parallel hieraan is in 2022 gewerkt aan de uitvoering van de lokale woningbouwstrategie in de gemeente Aalten. Hierin is vastgesteld dat de gemeente een ambitie heeft om 1.050 woningen te realiseren in de periode tot en met 2030. Verschillende projecten zijn versneld opgepakt (onder andere Ludgerstraat, Groene kamer en Wegwijzer) en er is gewerkt aan het vergroten van de plancapaciteit.

Bedrijventerreinen

In het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2019-2023 is behoefte aangetoond voor de ontwikkeling van circa tien hectare bedrijventerrein bij de kern Aalten. In 2022 is een verkenning gedaan naar mogelijke ontwikkellocaties voor nieuwe bedrijventerreinen. Een verdere uitwerking van de te ontwikkelen locaties is inmiddels opgestart.

Klimaat

Droogte is een urgent probleem in de Achterhoek en binnen onze gemeente. Het is een direct effect van klimaatverandering. Om te komen tot een adequate en effectieve aanpak zijn fundamentele keuzes nodig en op termijn ongebruikelijk gebiedsoplossingen. Waterschap, gemeenten en provincie trekken samen op in de aanpak van droogte. Hiervoor is afgelopen jaar het bestuursakkoord Aanpak Droogte Achterhoek ondertekend.

Droogte, hittestress, wateroverlast en biodiversiteit zijn allemaal onderwerpen waar we steeds meer aandacht aan moeten schenken. Buiten de specifieke projecten zoals bijvoorbeeld het opstellen van het biodiversiteitsplan en het programmaplan 'Aanpak Droogte', zijn veel onderwerpen al meegenomen in de reguliere werkzaamheden. Zo worden bijvoorbeeld bij reconstructies voorzieningen getroffen om flinke buien op te kunnen vangen en vertraagd af te voeren. Daarbij doen we ook een beroep op de inwoners door te vragen of men de regenpijp wil afkoppelen. De afgelopen tijd zijn ook diverse groenstroken omgevormd tot bloeiende velden en reserveren we zoveel mogelijk ruimte voor groen bij herinrichtingen.

Het zijn wellicht kleine stappen richting een volledig klimaatbestendig systeem, maar ook hier geldt: alle kleine beetjes helpen. De maatregelen welke nodig zijn om de openbare ruimte op het veranderende klimaat in te richten, hebben wel gevolgen voor het gebruik van de beschikbare ruimte. Het zo optimaal mogelijk inrichten van de buitenruimte is dan ook één van de grootste uitdagingen waar met het opstellen van de Omgevingsvisie extra aandacht voor is.

In 2021 is de pilot Basiskwaliteit landschap en biodiversiteit Natuur & Landschap Oost Achterhoek uitgevoerd. Het vervolg op deze pilot, om het overige deel van Aalten in beeld te brengen, zit in een afrondende fase.

2. Wat waren onze doelstellingen?

*: betreffen onderwerpen uit het Uitvoeringsprogramma 2018-2022 Daadkrachtig, Duurzaam en Dichtbij.

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
<p>1 Omgevingswet *10 De deelprojecten welke noodzakelijk zijn voor de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2022 zijn gereed en operationeel.</p>	<p>De omgevingswet bundelt een lappendeken aan wetten en voorschriften in één wet. Daarnaast zorgt de wet voor één digitaal loket dat het voor burgers en het bedrijfsleven makkelijker maakt een omgevingsvergunning aan te vragen en projecten te starten. Het koninklijke besluit dat de beoogde invoering op 1 januari 2023 zou regelen is ingetrokken. Op 26 januari 2023 is door minister de Jonge het koninklijk besluit in procedure gebracht en naar de tweede en eerste kamer verzonden met daarin aangegeven dat de invoeringsdatum van de omgevingswet 1 januari 2024 wordt. Ondanks dat het lang onduidelijk is geweest wanneer de daadwerkelijke invoering gaat plaatsvinden, is voortvarend aan de slag gegaan om de mogelijkheid voor het indienen van aanvragen voor omgevingsvergunningen zo snel mogelijk gereed hebben. Dat is gelukt en de overgang naar RX-mission is in februari 2023 een feit. Tot aan de invoering wordt gemonitord hoe we de dienstverlening richting de burgers soepel kunnen laten verlopen. Dit doen we door het maken van vraagbomen waardoor de burger kan zien of er een vergunning nodig is en zo ja, welke omgevingsvergunning moet worden aangevraagd. Hierbij speelt ook een belangrijke rol dat de gemeentelijke organisatie niet overspoeld wordt met allerlei vragen.</p> <p>In 2022 is de startnotitie voor het opstellen van de omgevingsvisie vastgesteld door de raad. In 2023 wordt begonnen met het opstellen van de daadwerkelijke omgevingsvisie. Hierbij is veel aandacht voor de communicatie en participatie met de inwoners, bedrijfsleven en de verschillende ketenpartners.</p>	<p>De datum voor de invoering is nu vastgesteld op 1 januari 2024. Het koninklijk besluit hiervoor is op 26 januari 2023 naar de tweede en eerste kamer gestuurd. In 2022 zijn de verschillende deelprojecten bezig geweest om ervoor te zorgen op tijd klaar te zijn. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) was eind 2022 zover dat we begin 2023 over zijn gegaan naar RX-mission en we aansluiten op het DSO waardoor er én koppeling is én er aanvragen kunnen worden ingediend. De Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) is eind 2022 opgepakt en wordt medio 2023 afgerond en voor besluitvorming aangeboden. Daarnaast is in december 2022 de startnotie omgevingsvisie vastgesteld.</p>
<p>2 Duurzaamheid *9 In 2022 is de laadvisie omgevormd naar concreet plaatsingsbeleid voor oplaadinfrastructuur.</p>	<p>Plankaart is vastgesteld en operationeel. De verdere uitrol van openbare laadpalen gebeurt nu op basis van deze plankaart waarop inwoners kunnen reageren en eventuele alternatieven kunnen aandragen.</p>	<p>De laadvisie en het plaatsingsbeleid zijn operationeel en vanuit deze documenten worden de laadpalen inmiddels proactief geplaatst.</p>

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
<p>3 Duurzaamheid *9 In 2022 worden de projecten verder geconcretiseerd en doorgezet om de doelstellingen uit het plan van aanpak Duurzaamheid te halen.</p>	<p>De raad heeft in de raadsvergadering van april 2023 kennisgenomen van de Update Plan van Aanpak Duurzaamheid. Daarin is de actuele stand van zaken van de verschillende projecten op het gebied van Duurzaamheid beschreven. Van het Rijk zijn middelen ontvangen voor de Aanpak Energiearmoede. Hiervoor is een Plan van Aanpak Energiearmoede vastgesteld. Vanuit dit plan is eind 2022 het project gestart met het verduurzamen van woningen. Dit zal de komende jaren een vervolg krijgen. Ook het project Sociale energie coaching is opgestart en belegd bij Agem. Hier worden bespaarhulp tips gegeven wat helpt bij het realiseren van kleine energiebesparende maatregelen bij inwoners thuis. Dit is gestart in 2022 en loopt door in 2023. Van het Rijk zijn middelen ontvangen voor uitvoering van het Klimaatakkoord. Deze mogen worden besteed aan personeel en materiële kosten voor de uitvoering van het beleid.</p>	<p>Het Plan van Aanpak Duurzaamheid heeft in 2022 een jaarlijkse update gekregen. De verschillende deelprojecten/acties die in dit plan beschreven staan, zijn op dit moment in voorbereiding of in uitvoering. Lopende projecten zijn de Regionale Energiestrategie, Warmtetransitie, Zon op dak, Klimaatstrategie, Beleidsnota Aalten Circulair en de Global Goals. Aan deze projecten wordt in 2023 verder vervolg gegeven en tussentijds geactualiseerd.</p>
<p>4 Klimaat We vergroten de bewustwording rondom klimaatverandering door aan te sluiten bij acties welke gericht zijn op gedragsverandering.</p>	<p>Vanuit de klimaatstrategie wordt onder andere de behoefte qua bewustwording bepaald. Daar wordt vervolgens ook bepaald of bijvoorbeeld Steenbreek voldoet aan onze behoefte op dat moment. Om meer inzicht te krijgen in de vergroeningspotenties binnen onze gemeente, is ervoor gekozen om aan te sluiten bij de Groene Stad Challenge. Ook binnen huidige reconstructies of grotere herinrichtingsprojecten wordt ingezet op bewustwording vooruitlopend op de klimaatstrategie. De klimaat(adaptatie)strategie is in het eerste kwartaal van 2023 vastgesteld.</p>	<p>In het jaar 2022 zijn we in werksessies waarbij alle vakdisciplines zijn aangeschoven bezig geweest met het opstellen van de klimaat(adaptatie)strategie. Deze is in het eerste kwartaal van 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.</p>
<p>5 Klimaat De realisatie van een toekomstvisie voor de verdere uitvoering van maatregelen uit de pilot Basiskwaliteit Natuur & Landschap Oost Achterhoek.</p>	<p>In 2021 is een pilot uitgevoerd om in het grensgebied van de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk de Basiskwaliteit Natuur en Biodiversiteit in beeld te brengen. Op basis van de pilot is besloten om de rest van de gemeente Aalten op dezelfde manier in kaart te gaan brengen. Dit eveneens in samenwerking met Oost Gelre en Winterswijk. De uitvoering van de pilot loopt voorspoedig. De vervolgstappen worden bepaald in de eerste helft van 2023.</p>	<p>De pilot Basiskwaliteit Natuur en Landschap heeft een vervolg gekregen voor het gehele grondgebied van de gemeente Aalten. Het rapport van de pilot is in concept gereed en wordt in de eerste helft van 2023 vastgesteld.</p>
<p>6 Klimaat Het realiseren van een biodiversiteitsplan voor binnen en buiten de kom. Dit plan is één van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie.</p>	<p>De startnotitie is in het laatste kwartaal van 2022 vastgesteld en het daadwerkelijke plan wordt nu uitgewerkt. In het tweede kwartaal van 2023 wordt het biodiversiteitsplan aan de raad aangeboden ter vaststelling.</p>	<p>In 2022 is gewerkt aan de startnotitie voor het biodiversiteitsplan. Deze is in het najaar door de raad vastgesteld. In 2023 wordt het biodiversiteitsplan aan de raad voorgelegd ter behandeling.</p>

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
<p>7 Vitale centra *11 We versterken het lokale ondernemerschap en werken aan een toekomstbestendig ondernemersklimaat.</p>	<p>Op 14 september 2022 is de leergang Toekomstbestendig Retailmanagement en Leiderschap van de HAN van start gegaan voor centrumondernemers uit gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek. Aan deze leergang nemen zeven deelnemers uit Dinxperlo deel en acht uit de kernen van Oude IJsselstreek. De Leergang wordt, naast bijdragen van beide gemeenten, gefinancierd door een bijdrage vanuit de Regiodeal. Hierdoor hoeven deelnemers slechts een kleine eigen bijdrage te leveren, waardoor wij deze leergang laagdrempelig hebben gemaakt. De reacties van de ondernemers zijn zeer positief. De leergang is in april 2023 afgesloten.</p>	<p>Door de inzet van verschillende activiteiten zoals het faciliteren van een leergang voor centrumondernemers, is bijgedragen aan de versterking van lokaal ondernemerschap/toekomstbestendig ondernemersklimaat.</p>
<p>8 Vitale centra *11 In 2022 is er een bouwteam gevormd voor de herinrichting en vergroening van het centrumgebied in Dinxperlo.</p>	<p>Het bouwteam voor het centrum, Heelweg en Allee in Dinxperlo, is gestart en het voorlopig ontwerp is in december 2022 opgeleverd. De komende tijd wordt gewerkt aan een definitief ontwerp welke eind maart 2023 is gepresenteerd aan alle belangstellenden.</p>	<p>Het bouwteam is in 2022 gestart met de ontwerpfase voor de herinrichting en vergroening van het centrumgebied, Allee en Heelweg.</p>
<p>9 Vitale centra *11 We versterken onderlinge contacten tussen centrumondernemers in het centrum van Dinxperlo en werken samen aan de realisatie van de centrumvisie. In Aalten is eveneens een centrummanager actief die de contacten met de ondernemers in het centrum onderhoudt en begeleidt.</p>	<p>Wij hebben de inzet van een dorpsmanager, mede met een provinciale subsidie, geheel 2022 mogelijk gemaakt. Een tussenevaluatie heeft geleid tot het verlengen van de inzet van de dorpsmanager in 2023.</p>	<p>De dorpsmanager heeft contacten met centrumondernemers en pandeigenaren onderhouden en onderlinge samenwerking tussen hen bevordert. Hiermee is een wezenlijke bijdrage geleverd aan het bevorderen van ondernemerskracht en een toekomstbestendig centrum van Dinxperlo.</p>
<p>10 Verkeersveiligheid We realiseren op regionaal niveau een planopzet welke de basis vormt voor een lokaal risicogestuurd aanpak verkeersveiligheid.</p>	<p>Er is inmiddels een risicokaart beschikbaar voor de Achterhoekse gemeenten waarin per locatie gekeken kan worden naar het ongevalsrisico. Deze wordt bepaald op basis van verschillende soorten data. Bij meldingen en/of opstellen van toekomstig beleid dient deze risicokaart als hulpmiddel om te bepalen of aanvullende maatregelen nodig zijn. De risicokaart is niet uitputtend en dus blijft het altijd maatwerk.</p>	<p>Er is een regionale risicokaart opgesteld waar op basis van actuele data een beeld geeft van risico's op het gebied van verkeersveiligheid.</p>
<p>11 Wonen *21 Het concreet in beeld brengen van de woningbouwopgave voor middel en lange termijn.</p>	<p>De woningbouwstrategie is opgesteld. De nieuwe regionale woonagenda is gereed. Dit geeft aanleiding om het lokale afwegingskader woningbouw hierop aan te passen. Dit vindt in de loop van 2023 plaats.</p>	<p>Is uitgevoerd middels de woningbouwstrategie. Daarnaast is in 2022 de nieuwe Regionale Woonagenda opgesteld en is een concept woondeal gesloten met provincie en Rijk.</p>

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
<p>12 Wonen *9, 20, 21 We hebben als doelstelling om de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad te verbeteren.</p>	<p>Het traject loopt vertraging op door capaciteitsproblemen binnen de ambtelijke organisatie. Heerlijk Thuis in Huis (HTH) is in 2022 opgestart.</p>	<p>Het project Heerlijk Thuis in Huis loopt vanaf september 2022. Door het beperkte aantal beschikbare vrijwillige wooncoaches hebben we een voorzichtige start gemaakt. Inmiddels zijn er eind 2022 een aantal wooncoaches bijgekomen en wordt in de aantallen aan te schrijven bewoners een flinke slag geslagen. De ambitie is om in 2023 in ieder geval 2.500 uitnodigingen voor een woongelukgesprek te versturen.</p>
<p>13 Wonen *21 We geven invulling aan de behoefte onder ouderen om meer samen te doen of meer contacten met elkaar te onderhouden.</p>	<p>Project ligt op schema. De gehele ontwikkeling van het woonproject aan de Ludgerstraat wordt in één bouwstroom gerealiseerd. De Woonplaats begint met de sociale huurwoningen en daarna volgen direct de bouw van het Aaltens Hofje en het appartementengebouw. De grondwerkzaamheden zijn in maart 2023 gestart. Het hofje bestaat uit 12 huurwoningen alle in de sociale huur. De gemeenschappelijke ruimte in het appartementengebouw wordt niet gerealiseerd. De subsidieverstrekker (SOO) stelt als eis dat er een sluitende exploitatiebegroting wordt geleverd voor een periode van vijf jaar. Daarvoor ontbreekt de basis temeer omdat de bewoners van de appartementen nog niet bekend zijn. Het risico van deze investering is daarom te groot. Naar verwachting kunnen de bewoners van het hofje ongeveer in maart 2024 hun woning betrekken.</p>	<p>Project ligt op schema. Naar verwachting kunnen de bewoners van het hofje ongeveer in maart 2024 hun woning betrekken waar de uiteindelijke situatie erop gericht is om meer samen te doen en contacten met elkaar te onderhouden.</p>
<p>14 Recreatie en toerisme In 2021 zijn er verkenningen uitgevoerd naar een MTB-routenetwerk binnen onze gemeente. In het voorjaar van 2022 moet dit verder geconcretiseerd zijn en moet er een route bekend zijn.</p>	<p>Hoewel eerder is geoordeeld dat de aanleg van de singletracks niet vergunningplichtig is, hebben we naar aanleiding van een handnavingsverzoek van een aantal natuur- en milieuorganisaties besloten alsnog een omgevingsvergunning aan te laten vragen. De vergunning is medio januari 2023 verleend. Momenteel wordt gewerkt aan de routes met aansluiting op Vragender en richting Winterswijk. Dit zijn grotendeels gravelroutes.</p>	<p>De eerste Mountainbike (MTB)-route (Aalten-West) is gereed en in gebruik genomen. Hiermee is het sportief/toeristisch routeaanbod in onze gemeente vergroot.</p>
<p>15 Recreatie en toerisme Om de grensbeleving in Dinxperlo te versterken, maken we de grens beter zichtbaar in en rondom het centrum van Dinxperlo.</p>	<p>Er is een ontwerp voor de herinrichting van centrum en Heelweg/Allee gepresenteerd. Hierin is onder andere vanuit het vakgebied recreatie & toerisme input geleverd. Tijdens informatieavonden in de periode september t/m november zijn ideeën en meningen hierover uit de samenleving opgehaald. Eind maart 2023 is het definitieve ontwerp aan belangstellenden gepresenteerd.</p>	<p>De grensbeleving is één van de belangrijkste uitgangspunten in het ontwerpproces voor de Heelweg. Dit heeft dan ook een prominente rol in het ontwerp gekregen.</p>

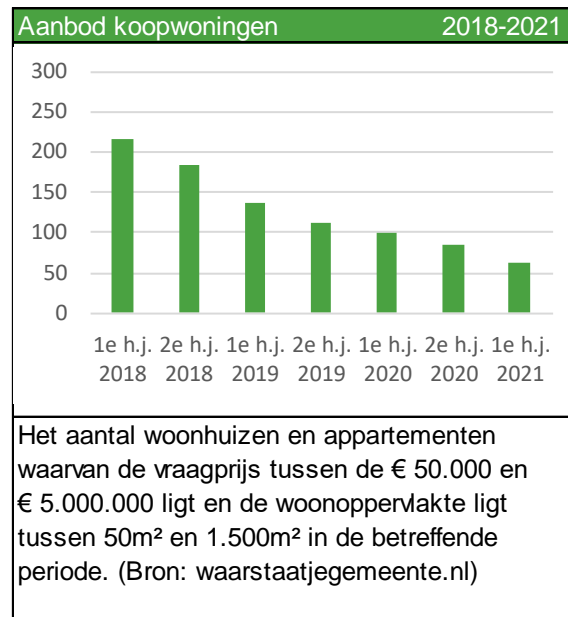
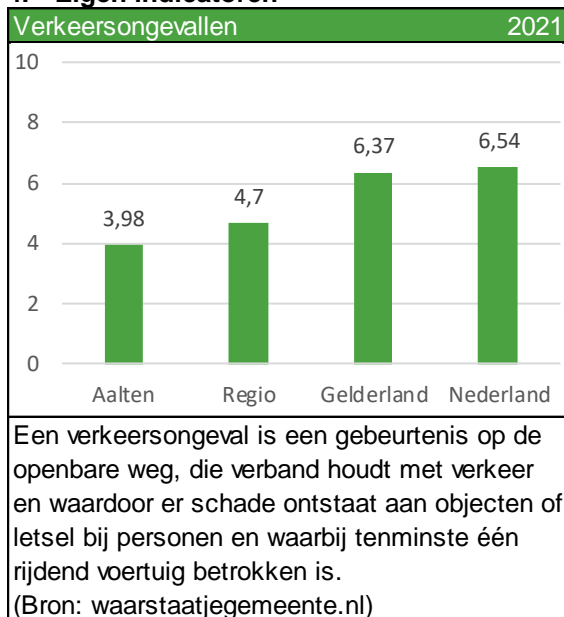
3. Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

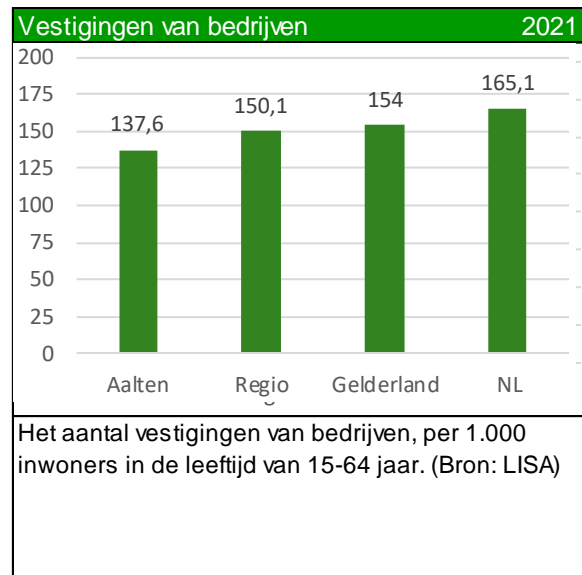
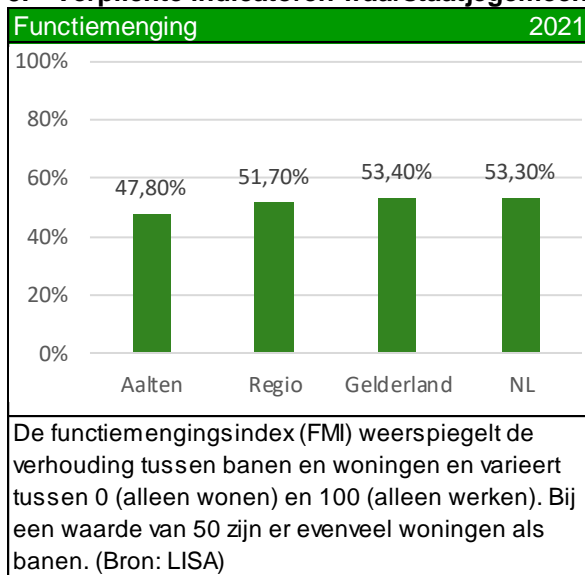
	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Baten	-5.846	-7.784	-7.087	-9.273
Lasten	12.689	15.241	14.117	17.375
Totaal saldo van baten en lasten	6.843	7.457	7.030	8.102
Toevoeging en of onttrekking aan reserves	10	826	1.120	-1.006
Resultaat	6.853	8.283	8.150	7.096

De analyse van de onderlinge verschillen is opgenomen in het tweede deel van dit boekwerk in de toelichting op de programmarekening.

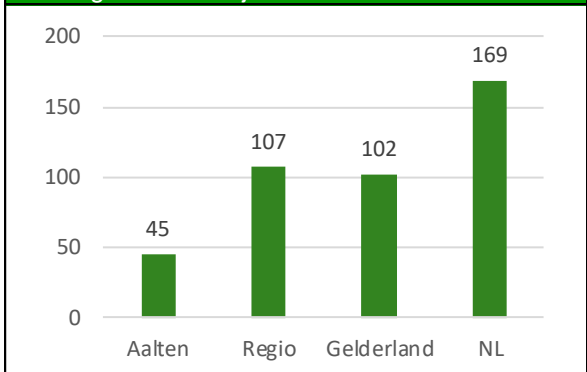
4. Eigen indicatoren

5. Verplichte indicatoren waarstaatjegemeente.nl

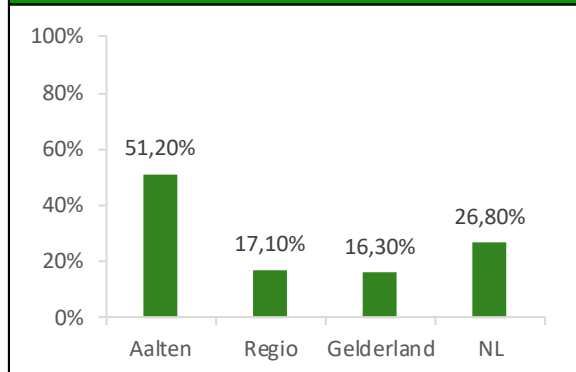

Omvang huishoudelijk restafval 2021

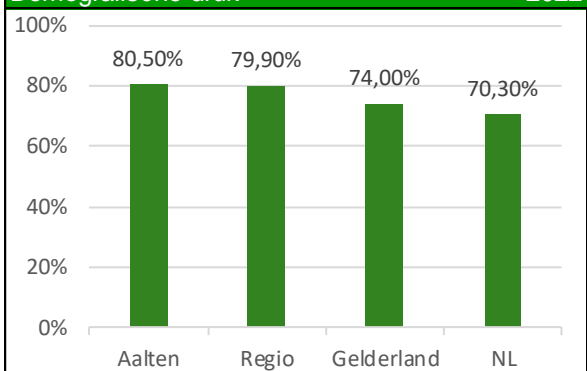
Het niet gescheiden ingezameld huishoudelijk restafval, aantal kilo per inwoner. (Bron: CBS)

Hernieuwbare elektriciteit 2020

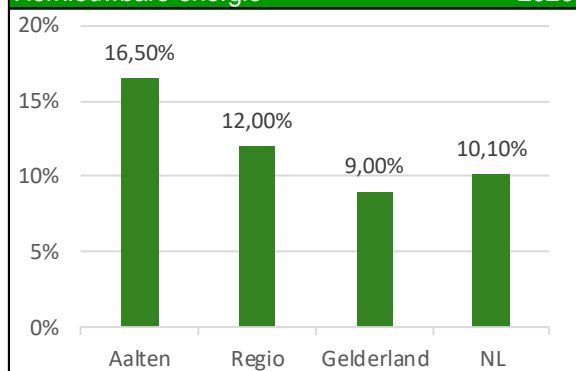
Het % hernieuwbare elektriciteit, opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa, ten opzichte van het totaal aan elektriciteit. (Bron: RWS)

Demografische druk 2022

De som van het aantal personen van 0-20 jaar en \geq 65 jaar in verhouding tot de personen van 20-65 jaar. (Bron: CBS)

Hernieuwbare energie 2020

Dit is berekend door de hoeveelheid zelf opgewekte hernieuwbare energie te delen door het totale energiegebruik. Dat laatste is dan de optelsom van de energie die men uit het net betreft plus de energie die men zelf opwekt.

Sociaal Domein

Programma 2

Programmacoördinator: R. Letteboer

1. Ontwikkelingen binnen dit programma

Inclusie

De gemeente Aalten streeft ernaar om een inclusieve gemeente te zijn. Dit geldt niet alleen voor de inwoners van de gemeente Aalten, maar ook voor de organisatie zelf. Een inclusieve samenleving betekent dat echt iedereen meedoet. In juni 2022 is de startnota Inclusie vastgesteld, waarna zich werkgroepen hebben gevormd. In deze werkgroepen zitten zowel inwoners als gemeentelijke medewerkers die met verschillende actiepunten bezig zijn. Daarnaast betekent het streven naar inclusie een omslag in het denken van medewerkers binnen onze organisatie: de thema's inclusie en diversiteit worden meer en meer onderdeel van het beleid binnen het sociaal domein.

Beschermd wonen

Op 1 januari 2022 is de doordecentralisatie voor beschermd wonen gestart. In plaats van de centrumgemeenten, voor de regio Achterhoek is dat Doetinchem, worden alle individuele gemeenten stapsgewijs verantwoordelijk voor inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen. In 2022 is geïnvesteerd in het ontwikkelen van kennis en expertise om de taken rondom beschermd wonen goed uit te voeren. Dit heeft ertoe geleid dat de Wmo-consulenten met ingang van maart 2023 aanvragen rondom beschermd wonen, met ondersteuning vanuit de centrumgemeente Doetinchem, gaan oppakken. Daarnaast is ingezet op het (her)ontwikkelen van de sociale basis, waarbij extra oog is voor (laagdrempelige) voorzieningen ten behoeve van inwoners met ggz-problematiek. In oktober 2022 is om die reden een laagdrempelige inloopvoorziening gestart (in Aalten en Dinxperlo) voor mensen met ggz-problematiek, waar de mogelijkheid is om binnen te lopen voor een praatje en een kop koffie.

Momenteel is er een tekort aan plekken in de maatschappelijke- en crisisopvang welke tot 2025 is belegd bij de centrumgemeente Doetinchem. In verband met de aanstaande doordecentralisatie worden momenteel de lokale mogelijkheden met betrekking tot deze opvangplekken geïnventariseerd en onderzocht.

Oorlog in Oekraïne

Op 24 februari 2022 brak de oorlog in Oekraïne uit. Met als gevolg miljoenen vluchtelingen. Ook onze gemeente nam vervolgens, net als andere gemeenten en vele particulieren, haar verantwoordelijkheid en haar aandeel in het opvangen en helpen van vluchtelingen. Naast opvangplekken werd ook de financiële bijstand geregeld en onderwijs en zorg voor de Oekraïense vluchtelingen georganiseerd. De raad is via raadsmededelingen periodiek geïnformeerd over de voortgang van deze inzet.

Taakstelling statushouders

Op 26 augustus 2022 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over de doorstroom migratie tussen de VNG, het Veiligheidsberaad, het Interprovinciaal Overleg en het Rijk. Eén van de afspraken is het streven naar versnelde huisvesting van statushouders (gedeeltelijk al vooruitlopend op de taakstelling 2023).

In november en december 2022 zijn in totaal 34 plaatsingen van statushouders in de HAR (Hotel- en accommodatieregeling) gerealiseerd. Dit is een tijdelijk onderdak totdat een definitieve huisvesting plaatsvindt. Voor half augustus 2023 moeten nog (minimaal) negen definitieve woningen worden gevonden. De zoektocht naar woningen geldt voor meerdere doelgroepen, naast statushouders zijn dat bijvoorbeeld de gevluchte Oekraïners, andere asielzoekers (door middel van de spreidingswet) en spoedzoekers. Dit betekent dat op dit gebied momenteel alle zeilen worden bijgezet.

Huisvesting onderwijs

De onderwijswetgeving stelt dat gemeenten moeten voorzien in adequate huisvesting voor het onderwijs. Momenteel wordt door het ministerie regelgeving voorbereid die gemeenten en schoolbesturen verplicht tot het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs (IHP). Het IHP geeft zowel de gemeente als de schoolbesturen duidelijkheid over de toekomstige investeringen in onderwijsvoorzieningen. De gemeente Aalten heeft, vooruitlopend op deze nieuwe wetgeving, maar wel binnen de kaders van de vigerende wetgeving, besloten tot het opstellen van een IHP. Daarvoor is een werkgroep opgericht die bestaat uit vertegenwoordigers van het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, de gemeente en een externe procesbegeleider. Het IHP zit in de afrondende fase en is in het tweede kwartaal van 2023 aan de raad voorgelegd.

ZOOV

ZOOV heeft in 2022 te maken gehad met diverse ontwikkelingen met een kosten stijgend effect. Zo heeft de provincie een aantal besluiten genomen die van invloed zijn op de kosten van ZOOV Op Maat. De provincie bouwt de subsidiëring in 2022 en 2023 gefaseerd af. Vanaf 3 april 2022 voert de provincie zelf het OV-vangnet uit, waarmee een deel van de dekking van de exploitatiekosten van ZOOV Op Maat is weggevallen. Verder zien we een toename van het Wmo-vervoer via ZOOV.

Nadat in 2022 de coronamaatregelen grotendeels waren opgeheven, startten ziekenhuizen hun reguliere zorg weer op en gingen mensen er weer meer op uit om elkaar te ontmoeten. Daarnaast kwamen in 2022 meer kinderen in aanmerking voor het leerlingenvervoer en was er meer noodzaak aan kleinschalig vervoer. En tot slot waren er in 2022 de flink stijgende kosten voor energie/brandstof en lonen, de twee grootste kostenposten voor ZOOV.

Om de efficiency op korte termijn te verbeteren heeft het college ingestemd met enkele kostenbesparende maatregelen, zoals het aanpassen van de begin- en eindtijden. Daarnaast wordt op het gebied van leerlingenvervoer ingezet op het ontwikkelen van zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de leerlingen. In totaal vier leerlingen, die begin 2022 nog gebruik maakten van het leerlingenvervoer, reizen inmiddels (met een door de gemeente verstrekte ov-kaart) zelfstandig met het openbaar vervoer. Deze maatregelen vangen echter niet het volledige effect van de bovengenoemde ontwikkelingen op.

Lokale omroep

Sload/AFM (Stichting Lokale Omroep Aalten Dinxperlo/Aladna FM) heeft een samenwerking opgezet met RTV Slingeland (Winterswijk) en Gelre FM (Oost Gelre). Samen vormen ze streekomroep 1Achterhoek. Zij ontvangen voor deze samenwerking tijdelijk, voor de duur van drie jaar, een extra subsidie.

2. Wat waren onze doelstellingen?

	Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
1	Zorg *36 *37 *40 Het realiseren van een andere rolverdeling tussen inwoners, maatschappelijke instellingen en de overheid waarbij we hulp en ondersteuning blijven bieden aan inwoners die dat écht nodig hebben.	Het rapport van RadarAdvies is gereed en ter kennisgeving aangeboden aan de raad. In het rapport wordt geadviseerd om te gaan werken met drie programmalijnen: 1. Visie op de sociale basis en de rol van de gemeente; 2. Versterking van de sociale basis zelf; 3. Toegangssystematiek en verbinding met sociale basis. Dit bovenstaande is inmiddels verwerkt in de Uitvoeringsnota Sociaal Domein en is hiermee afgerond. Er is een transformatie gaande van zorg naar gezondheid. Er wordt meer ingezet op preventie. Uiteraard willen we graag volgen welke gezondheidswinst dat oplevert en wat de financiële effecten zijn. Dit is een continu proces. We kijken welke trends er zijn in het sociale domein. Vervolgens proberen we deze in samenhang te interpreteren om voorstellen voor (het aanpassen van) beleid te doen, onder andere op het gebied van preventie. Er wordt geprobeerd om doorlopend te werken aan de maatschappelijke effecten zoals benoemd in de Uitvoeringsnota Sociaal Domein op de thema's Naoberschap, Vitaal en Gezond, Jong in Aalten, Veerkrachtig ouder worden, Zorg en ondersteuning en Blijven meedoen. Monitoring vindt plaats door middel van het dashboard voor de geïndiceerde zorg, op basis van de nieuwe wijze van inkoop en met behulp van de gezondste regio (onder andere de Achterhoek Monitor). Op basis van de monitoring wordt geprobeerd om zo gericht mogelijk acties te ondernemen om de gewenste effecten te bereiken. Maar we zijn ons ervan bewust dat de samenleving een eigen dynamiek kent en dat onze invloed erop altijd relatief is. Op 12 september 2022 is met een brede groep inwoners en organisaties gesproken over de Uitvoeringsnota Sociaal Domein.	De inwoner en zijn of haar vraag staat centraal en het werken via de omgekeerde toets werkt daarin goed. Eerst wordt gekeken naar welk effect de inwoner wil bereiken, daarna wordt gekeken of het effect in lijn is met het doel van de verschillende wetten en of het ethisch verantwoord en binnen de geldende randvoorwaarden haalbaar is. Zo ontstaat een oplossing op maat, maar wordt voorkomen dat inwoners buiten de boot vallen. De hulp-op-maat is daarbij niet duurder dan nodig, duurt niet langer dan nodig en is passend om langdurig het gewenste effect te bereiken. De Uitvoeringsnota Sociaal Domein is november 2022 vastgesteld door het college. Zo persoonlijk mogelijk mee blijven doen is daarin de rode draad. Dat vraagt om inwonersparticipatie. Alleen op basis van informatie die inwoners geven is het mogelijk om een goede koers uit te zetten. In de nota is voor de verschillende thema's omschreven met welke partners samen wordt gewerkt aan welke interventies en welke activiteiten daaruit voortkomen. De gemeente bekleedt daarbij verschillende rollen. Soms is er sprake van een wettelijke taak of een beleidsinitiatief van de gemeente. Dan is de gemeente vaak initiatiefnemer, regisseur of opdrachtgever. Daar waar het aankomt op samenwerking van onderop, gericht op het versterken van de sociale basis, is de gemeente vaak verbinder en soms aanjager of participant.

De nota is ook nog een keer tegen het licht van de actuele ontwikkelingen gehouden. Er zijn suggesties gedaan voor aanvullingen en verbeteringen. De uitvoeringsnota is eind 2022 door het college vastgesteld.

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
2 Zorg De zorguitgaven blijven binnen de gestelde financiële kaders.	Per 1 juli 2022 is gestart met de nieuwe, resultaatgerichte werkwijze (en inkoop) voor Jeugdhulp binnen de segmenten Integrale Ambulante Jeugdhulp (IAJ) en Gezins- en Woonvormen (GWV) en binnen de Wmo voor de segmenten Individuele Ondersteuning (IO) en Wonen. Kort na deze start zijn ook aanbieders voor het segment Logeren gecontracteerd en per 1 januari 2023 ook de zorgaanbieders binnen het segment Jeugd Hoogcomplex met Verblijf. Sinds 1 juli 2022 wordt een overgangperiode gehanteerd om tot een zorgvuldige en heldere overdracht te komen van inwoners met lopende indicaties bij niet-gecontracteerde aanbieders. Oorspronkelijk liep deze overgangperiode af op 31 december 2022. Een knelpunt in het realiseren van een tijdige en zorgvuldige warme overdracht bleek regionaal de personele krapte bij zowel gemeenten als zorgaanbieders. De afstemming vroeg vaak meer tijd dan verwacht. Om geen cliënten tussen wal en schip te laten vallen heeft het college daarom in december 2022 besloten om de overgangperiode met drie maanden te verlengen.	G De regionale inkoop vormt een instrument om te komen tot een optimale uitvoering van de taken en verantwoordelijkheden. Het levert een belangrijke bijdrage aan de transformatie van het Achterhoekse zorglandschap. Tegelijkertijd zien we bij de Wmo dat, als gevolg van de herindicatie van de huishoudelijke hulp, een deel van de indicaties naar beneden is bijgesteld. Echter de landelijke trend waarbij vanwege onder andere demografische ontwikkeling het beroep op zorg groter en de daarbij behorende zorguitgaven alsmaar hoger worden, zien wij ook terug binnen onze gemeente. Voor wat betreft de jeugdzorg zien we dat de complexiteit van de problematiek van de kinderen die worden aangemeld via onze toegang is toegenomen. Ook vanuit de door ons gecontracteerde zorgaanbieders horen we in toenemende mate dergelijke signalen. De verklaring hiervoor is waarschijnlijk niet eenduidig, maar het sluit wel aan bij afname van de mentale gezondheid van jongeren die uit onderzoek naar voren komt, de toename in schooldruk die jongeren ervaren en de knelpunten in hulp aan jeugdigen met psychische problemen die onder invloed van de coronacrisis vergroot en verscherpt zijn. Ook het tekort aan personeel om tijdig hulpvragen te beantwoorden speelt een rol. De doelstelling om met de zorguitgaven binnen de beschikbare budgetten te blijven is in 2022 gehaald. Voor 2023 worden de plekprijzen vanaf één juli herzien.

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
<p>3 Zorg en Welzijn*42 Een nieuw algemeen subsidiekader.</p>	<p>De nieuwe beleidsmatige ontwikkelingen binnen het sociaal domein op basis van de door de raad vastgestelde Nota Sociaal Domein en de hierop gebaseerde advisering rond de herijking van de sociale basis, zijn nadrukkelijk van invloed op het (nieuw te formuleren) gemeentelijke subsidiebeleid. In het Adviesrapport 'Herijking van de sociale basis' wordt ten aanzien van het gemeentelijk subsidiebeleid geconstateerd dat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 'het van belang is om op basis van de nieuwe kadernota Sociaal Domein en de introductie van de ambities ten aanzien van de sociale basis de subsidiebeleidsregels te toetsen op de recent geformuleerde maatschappelijke opgaven'; 2. 'het traject 'Beleidsgestuurde Contract Financiering (BCF) is ingezet, met als resultaat dat er inmiddels met de Bibliotheek Achterhoekse Poort meerjarige subsidieafspraken zijn gemaakt op basis van de methodiek van BCF. Maar dit proces is daarmee nog niet afgerond.' Met BCF is het mogelijk om brede gedeelde opgaven ten aanzien van de sociale basis beter te formuleren en moet het meer duidelijk worden of de ingezette middelen hier ook daadwerkelijk effectief en efficiënt aan bijdragen (effect- en prestatie-meting); 3. 'er enige overlap is in het subsidie-instrumentarium onder andere ten aanzien van projectsubsidies en bijdragen uit het Naoberfonds'. <p>Bij de beoogde herformulering van het algemene subsidiebeleidskader voor het sociaal domein en de daarop te baseren specifieke subsidiebeleidsregels moet dus rekening worden gehouden met bovenstaande conclusies. Hierbij moet echter ook aansluiting gezocht worden op de uitvoeringsprogramma's op basis van de Uitvoeringsnota Sociaal Domein, die in december 2022 definitief vorm heeft gekregen. Dit is dan ook de reden dat het niet haalbaar is gebleken om het algemene subsidiekader in juli 2022 af te ronden. Op basis van de Uitvoeringsnota Sociaal Domein worden nu de verschillende thema's uitgewerkt in een periode van 2023 tot 2027. Ook voor de totstandkoming van nieuw subsidiebeleid geldt daarmee nu dus in principe deze zelfde periode.</p>	<p>De voorgenomen voorstellen rond een nieuw algemeen subsidiebeleidskader zijn logischerwijs afhankelijk gesteld van en gekoppeld aan het proces rondom de ontwikkeling van en de besluitvorming rond een nieuw algemeen beleidskader op het sociaal domein. Dit proces is in 2021 gestart en heeft in de tussentijd geleid tot de vaststelling van de Nota Sociaal Domein 'Zo persoonlijk mogelijk mee blijven doen in Aalten' (medio 2021) en de 'Adviesrapportage herijking van de sociale basis' (eind 2021). De speerpunten van dit nieuwe algemene beleidskader zijn vervolgens in een Uitvoeringsnota (voor de periode 2023-2027) thematisch uitgewerkt. Deze Uitvoeringsnota is eind 2022 door het college vastgesteld. De nadere uitwerking van deze thema's is vanzelfsprekend ook van invloed op de huidige subsidieregels. Vertaling van de ontwikkelingen op deze thema's krijgt namelijk pas gedurende de looptijd van de Uitvoeringsnota (startend in 2023) gestalte in concreet nieuw (algemeen en specifiek) subsidiebeleid.</p>

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
<p>4 Laborijn De uitvoeringskosten van de participatiewet en Wsw stijgen de komende jaren minder dan is aangegeven in de Laborijnbegroting 2022.</p>	<p>De kadernota 2024-2027 is door het bestuur van Laborijn vastgesteld. De kernopdracht is nog altijd om de uitvoeringskosten te (blijven) beperken, maar dit is mede afhankelijk van de strategische koers en de daarbij behorende doorontwikkeling van Laborijn als sociaal ontwikkelbedrijf in de komende jaren. Ondanks de aanzienlijke inflatie vraagt Laborijn voor het jaar 2022 geen aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten. De kostenstijging is dit jaar zelfstandig door Laborijn opgevangen. De conclusie is dat Laborijn over 2022 'in control' is.</p>	<p>De uitvoeringskosten zijn in 2022 binnen de afgesproken financiële kaders (begroting en kadernota) gebleven. Wel dient daarbij te worden opgemerkt dat in 2022 extra uitvoeringstaken bij Laborijn zijn belegd: de Wet inburgering, het verstrekken van leefgeld aan Oekraïners en bemiddeling naar werk, het verstrekken van de energietoeslag en uitbreiding van het Ondernemerssteunpunt voor (ex-) zelfstandigen mede gerelateerd aan de schuldhulpverlening voor ondernemers. Laborijn heeft deze taken zowel kwalitatief als kwantitatief op een snelle en adequate wijze uitgevoerd. Begin 2023 gaan Laborijn en de gemeenten aan de slag met de uitwerking van een strategische koers in verband met de doorontwikkeling van Laborijn als een sociaal ontwikkelbedrijf.</p>
<p>5 Nieuwkomers *6 Nieuwkomers kunnen zo veel en snel mogelijk meedoen in de Aaltense samenleving.</p>	<p>De verschillende leerroutes zijn aanbesteed en de infrastructuur staat, Figulus Welzijn is volop bij dit proces betrokken. Zowel vanuit de Participatiewet als vanuit de Wet inburgering (duale trajecten) moet het voor nieuwkomers mogelijk zijn om (meer) mee te doen op de voor hen best passende plek, waarbij werk het uitgangspunt is. De maatschappelijke begeleiding wordt door Laborijn uitbesteed aan Figulus Welzijn (Vluchtelingenwerk). Tot op heden loopt het proces met de inburgeraars onder de nieuwe Wet inburgering goed. Inhoudelijk vindt afstemming plaats tussen de gemeente, Laborijn en Figulus, waarbij sprake is van een nauwe samenwerking met andere maatschappelijke organisaties zoals de Woonplaats. Begin 2023 zijn er, als onderdeel van de taakstelling voor het eerste halfjaar, 34 statushouders aan de gemeente Aalten toegewezen. Van deze 34 inwoners zijn er medio februari 17 woonachtig in de gemeente Aalten en 17 woonachtig in AZC's en op de HAR-locatie in Lichtenvoorde, in afwachting van een woning in de gemeente Aalten.</p>	<p>Voor nieuwkomers is het mogelijk om mee te doen in de Aaltense samenleving. Voor iedere nieuwkomer is er een aanbod van maatschappelijk begeleiding. De uitvoering hiervan wordt verzorgd door Figulus Welzijn.</p>

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
<p>6 Schulddienstverlening Schulddienstverlening wordt zoveel mogelijk lokaal en integraal uitgevoerd.</p>	<p>De uittreding bij de Stadsbank Oost Nederland is formeel per 1 januari 2023 gerealiseerd. De uittredingsvergoeding van € 375.000 is in december 2022 voldaan. Een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Doetinchem is inmiddels in de maak. Samen met de gemeente Doetinchem wordt binnen het Sociaal Domein de curatieve schuldhulpverlening verder integraal doorontwikkeld. Wekelijks zijn er in Aalten inlooppreekuren voor inwoners die in budgetbeheer zitten, richting een schuldhulpverleningstraject gaan of er al in zitten en voor overige schuldhulpverleningsvragen. De schuldhulpverlening wordt in 2023 verder geïntensiveerd, rekening houdend met de landelijke ontwikkelingen binnen de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden.</p>	<p>Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de praktische overgang van cliënten van de Stadsbank Oost Nederland naar de gemeente Doetinchem. Dit proces is tot nu toe goed verlopen. De verdere doorontwikkeling van de schuldhulpverlening maakt, samen met een herijking van het gemeentelijk armoedebeleid, onderdeel uit van het thema bestaanszekerheid (bestrijding van geldzorgen, armoede en schulden) mede in relatie tot de keten van werk en inkomen. Laborijn wordt hier nauw bij betrokken.</p>
<p>7 Gemeenschapshuizen Per gemeenschapshuis een stand van zaken rond planmatig uit te voeren groot onderhoud in de komende jaren.</p>	<p>De door de raad vastgestelde speerpunten van beleid op basis van de Kadernota 'Beleidskader gemeenschapshuizen 2021' dienen praktisch nog vertaald te worden in nieuwe subsidiebeleidsregels. Deze worden specifiek gericht op de financiële ondersteuning van de in de gemeente Aalten actieve gemeenschapshuizen als voorziening en ook de daarin of daardoor georganiseerde sociaal maatschappelijke activiteiten. De gemeenteraad heeft als belangrijke opdracht meegegeven dat eerst inzicht moet worden verkregen in de huidige staat van onderhoud en de jaarlijks te verwachten (groot)onderhoudskosten van de diverse gemeenschapshuizen. Daarna wordt een structureel budget in de begroting vrijgemaakt voor de subsidieregeling in de (groot) onderhoudskosten. Dit als vervanging van de huidige investeringssubsidieregeling voor nieuwbouw en uitbreiding van buurt- en dorpshuizen. Deze structurele subsidieregeling vormt een belangrijke basis onder de subsidieregelgeving gericht op de instandhouding van de diverse gemeenschapshuizen als sociaal maatschappelijke voorzieningen. Voor deze inventarisatie en het opstellen van meerjaren onderhoudsplannen is een extern deskundige partij ingeschakeld. De opdracht is inmiddels afgerond. Een subsidieregeling gericht op de stimulering van bestaande en (ver)nieuwe(nde) sociaal maatschappelijke activiteiten door of vanuit de gemeenschapshuizen moet in onze ogen gebaseerd zijn en concreet aansluiten op het zeer recent geformuleerde uitvoeringsprogramma op basis van de Nota Sociaal Domein en de daaruit voortvloeiende herijking van de sociale basis. Met ingang van 2023 moeten de daarin uit te werken thema's vervolgens naar nieuwe subsidiebeleidsregels binnen het sociaal domein vertaald worden.</p>	<p>Eind 2022 is een opdracht verstrekt aan een deskundig extern bureau om van elk gemeenschapshuis in de gemeente Aalten op locatie de staat van het onderhoud te inventariseren en op basis hiervan samen met de (besturen van de) gemeenschapshuizen een meerjaren onderhoudsplan op te stellen. Deze opdracht is begin 2023 afgerond. Op basis van de resultaten van deze opdracht wordt een voorstel gedaan over de ondersteuningsmogelijkheden, via een algemeen geldende subsidiebeleidsregel, voor financiële ondersteuning in het (regulier) groot-onderhoud van de diverse gemeenschapshuizen. Hiermee draagt de gemeente gericht bij aan de instandhouding van de betreffende gemeenschapshuizen. Dit is één van de voornaamste beleidsspeerpunten voortkomend uit het door de raad vastgestelde nieuwe beleidskader gemeenschapshuizen 2021.</p>

Op basis van twee ontvangen nieuwe aanvragen wordt tenslotte het bestaande beleidskader voor gemeentelijke financiële ondersteuning bij de totstandkoming van dorps(ontwikkelings)plannen geactualiseerd en aangepast. Hieraan is in de komende periode door de raad in haar Raadsprogramma en het college in haar Uitvoeringsprogramma nadrukkelijk prioriteit gegeven.

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
<p>8 Sport *28 Versterken van de maatschappelijke kracht van sport en het sportlandschap toekomstbestendig maken.</p>	<p>Het integreren van sportbeleid doet meer recht aan alle aspecten ervan dan een aparte beleidsnota. Om die reden is er meer tijd nodig om dit inzichtelijk te maken. In 2023 maken wij daarom inzichtelijk waar sport, bewegen en leefstijl worden ingezet. Wij schrijven op hoe wij lokaal werken aan het toekomstbestendig inrichten van sport-, beweeg- en gezondheidsinfrastructuur. De voorverkenning is in 2022 gestart.</p>	<p>Via diverse subsidieregels en het sport-, beweeg- en leefstijlakkkoord is in 2022 gewerkt aan de kracht van sport. Bijzondere ondersteuning was er vanuit de coronaregeling voor sociaal maatschappelijke organisaties en er is een energiecompensatieregeling voor sociaal maatschappelijke organisaties opgesteld. Daarnaast heeft Achterhoek in Beweging op regionaal niveau een belangrijke bijdrage geleverd aan de kracht van sport, nu en in de toekomst. Het versterken van de maatschappelijke kracht van sport en het toekomstbestendig maken van het sportlandschap maken onderdeel uit van het Raadsprogramma 2022-2026 en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma. Een startnotitie voor het sportlandschap is in de maak, waarvoor documentanalyse plaatsvindt en gesprekken worden gevoerd met sportverenigingen. Ook is besloten dat er in 2023 een startnotitie toekomst zwembaden wordt opgesteld. Verder is de brede SPUK-aanvraag voorbereid (specifieke uitkering voor sport, bewegen, leefstijl en gezondheid), welke in januari 2023 is opengesteld. Vanuit deze kaders wordt het sport-, beweeg- en leefstijlakkkoord voortgezet.</p>

G

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
<p>9 Sport en Cultuur Voldoende sport- beweeg- en cultuuraanbod realiseren ter bevordering van gezondheid, participatie, vitaliteit en leefbaarheid.</p>	<p>Op 16 augustus 2022 is het plan Talent opnieuw vastgesteld voor de periode 1 september 2022 tot 1 september 2025. Uitgangspunt in het nieuwe plan is het structureel maken van de basis van Talent, te weten de inzet van twee talentverbinders. Hiervoor zijn structureel middelen in de begroting opgenomen. Daarnaast is de inzet van talentcoaches uitgebreid. De samenwerkingspartners hebben zich eveneens weer voor drie jaar aan het plan geconformeerd.</p>	<p>De gemeente Aalten neemt deel aan de Brede Regeling Combinatiefuncties. Via deze regeling worden, met cofinanciering van het Rijk, combiatiefuncties gerealiseerd die sport of cultuur verbinden met andere domeinen zoals onderwijs, zorg of welzijn. Via het plan Talent wordt uitvoering gegeven aan de Brede Regeling Combinatiefuncties. De talentcoaches spelen in dit plan een belangrijke rol. Zij zijn verantwoordelijk voor de inzet van sport en cultuur als middel voor alle doelgroepen, van jong tot oud. De huidige talentcoaches worden ingezet via de organisaties Bewegwijns, Zonnekinderen, Brichbouw en via een vereniging zoals de Eendracht en Represta.</p>
<p>10 Preventie We willen graag gelukkige inwoners in Aalten en de Achterhoek. Dat betekent gezonde inwoners met regie over hun eigen leven.</p>	<p>In 2022 is het beweeg- sport- en leefstijl-akkoord uitgevoerd volgens het bestaande plan. De werkgroepen zijn op reguliere basis bij elkaar geweest en hebben onder andere gewerkt aan vitaalbad.nl, bewegen op maat en een promotieprogramma met verenigingen in de nationale sportweek. Het sluiten van een sport-, beweeg- en leefstijl-akkoord (preventieakkoord) hangt samen met de ruimte die ontstaat door het Landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De randvoorwaarden worden in februari 2023 bekend. Verder is de inbreng van verenigingen belangrijk. Wij kregen steeds meer signalen dat zij specifieke vraagstukken hebben met betrekking tot de toekomstbestendigheid. Op basis van een ronde langs de verenigingen wordt duidelijk of deze uniek of generiek zijn.</p>	<p>We geven invulling aan de doelstelling door te werken vanuit positieve gezondheid. In dit concept van positieve gezondheid wordt gezondheid niet meer gezien als de af- of aanwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Gezondheid is daarmee niet meer het domein van de zorgprofessionals, maar van ons allemaal. Het gaat immers om het vermogen om met veranderende omstandigheden om te gaan. De interventies die worden uitgevoerd (en bijvoorbeeld genoemd zijn in de Uitvoeringsnota Sociaal Domein) ondersteunen dit. Deze maken het mogelijk of eenvoudiger om een gezonde keuze te maken. Bijvoorbeeld door het mentale welzijn te verbeteren, opvoedingsondersteuning te vinden of actief te zijn bij een vereniging. Ook regionaal wordt de focus verlegd van zorg naar gezondheid. Dit om ervoor te zorgen dat de zorg op termijn betaalbaar en toegankelijk blijft.</p>

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
11 Veiligheid *3 De grensoverschrijdende samenwerking rondom Dinxperlo en Suderwick (D) wordt verder uitgebouwd.	Het project Crossfire is in volle gang en heeft als doel de realisatie van een gemeenschappelijke toekomstbestendige brandweerpost voor Suderwick en Dinxperlo. De afgelopen jaren is onderzocht op welke wijze een dergelijke samenwerking vanuit brandweer technisch perspectief te realiseren is. Het project gaat nu de fase in van de ruimtelijke verkenningen. Welke locaties komen vanuit dit perspectief in beeld en welke verdient daarbij de voorkeur. Hiervoor wordt een projectgroep in het leven geroepen, die zich overigens ook richt op inhoudelijke en financiële steun van overige overheden aan beide kanten van de grens.	De internationale samenwerking is verder versterkt. Zo wordt gezamenlijk onderzoek gedaan naar een internationale brandweerkazerne voor de posten Dinxperlo en Suderwick.
12 Openbare orde en veiligheid *15 We zijn weerbaar tegen ondermijnende criminaliteit.	Het gewijzigde (regionale) Bibob-beleid is door het college vastgesteld en is geïmplementeerd binnen de organisatie.	Het gewijzigde (regionale) Bibob-beleid is door het college vastgesteld en is geïmplementeerd binnen de organisatie. Vanuit de verschillende taakvelden wordt steeds meer, zowel intern als extern, samengewerkt. Dit geldt ook voor de aanpak van mensenhandel. Met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten worden de gezamenlijke controles met de diverse handhavingsinstanties geïntensiveerd.

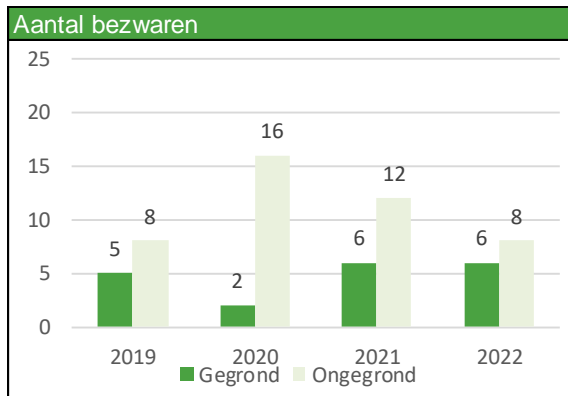
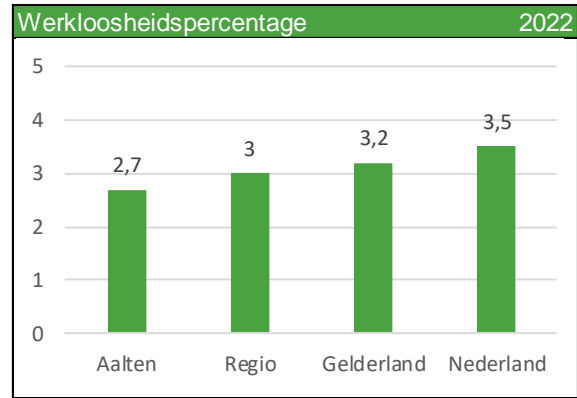
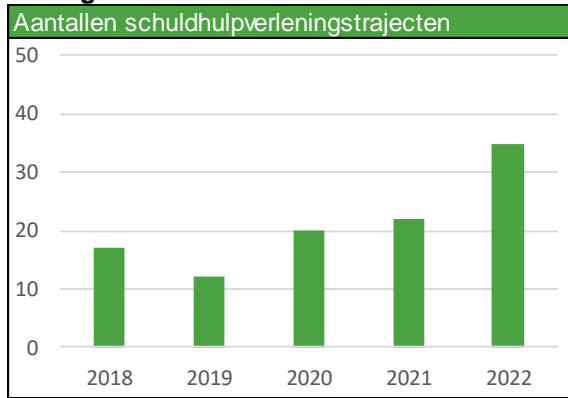
3. Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

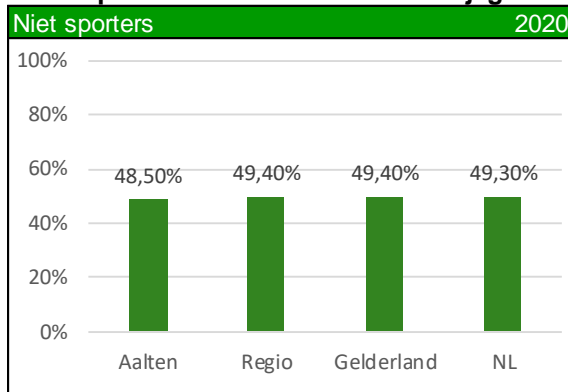
	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Baten	-5.610	-6.906	-6.945	-6.764
Lasten	40.807	48.119	46.695	42.460
Totaal saldo van baten en lasten	35.197	41.213	39.750	35.696
Toevoeging en of onttrekking aan reserves	130	-253	297	-218
Resultaat	35.327	40.960	40.047	35.478

De analyse van de onderlinge verschillen is opgenomen in het tweede deel van dit boekwerk in de toelichting op de programmarekening.

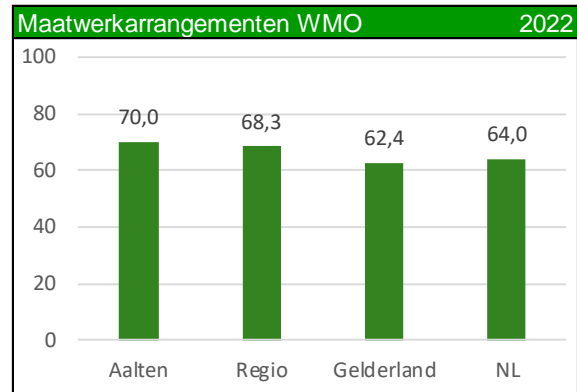
4. Eigen indicatoren

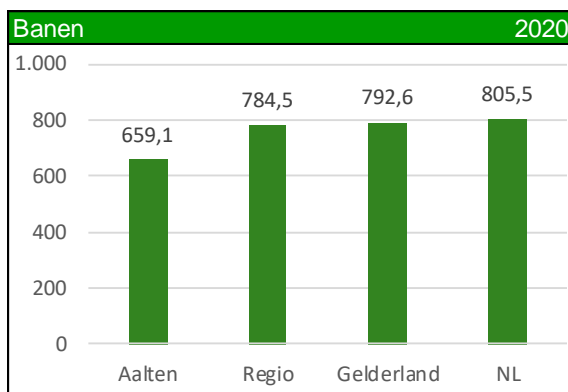
5. Verplichte indicatoren waarstaatjegemeente.nl

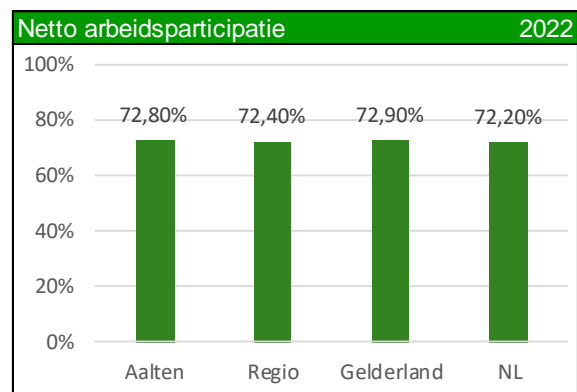
Het percentage inwoners ≥ 19 jaar dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners ≥ 19 jaar. (Bron: Gezondheidsenquête CBS en RIVM)

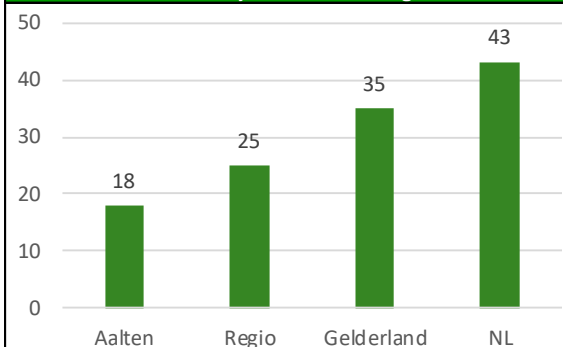
Het aantal personen met een maatwerkarrangement per 1.000 inwoners. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. (Bron: CBS)

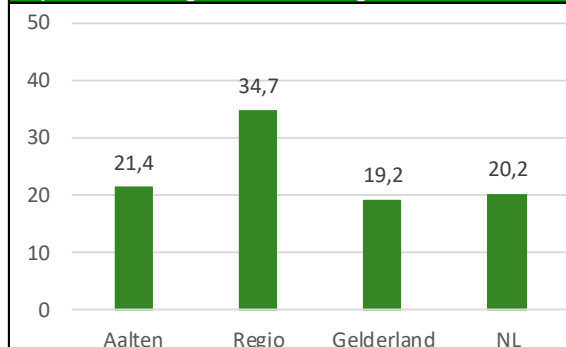
Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. (Bron: LISA)

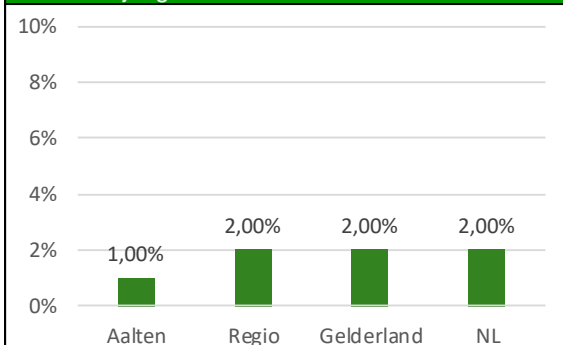
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking. (Bron: CBS)

Personen met een bijstandsuitkering 2021

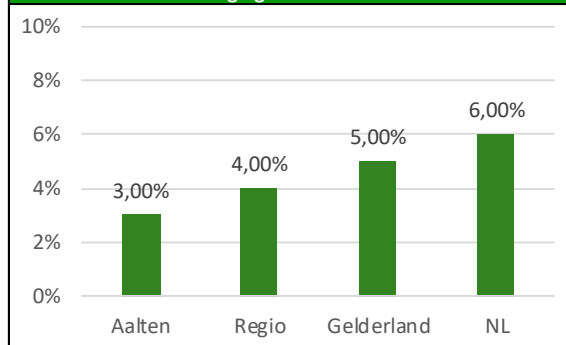
Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners. (Bron: CBS)

Lopende re-integratievoorzieningen 2020

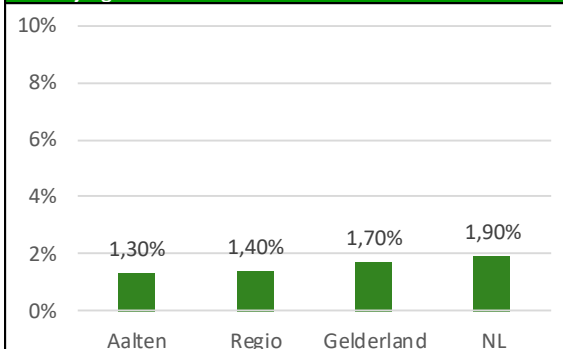
Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar. (Bron: CBS)

Werkloze jongeren 2021

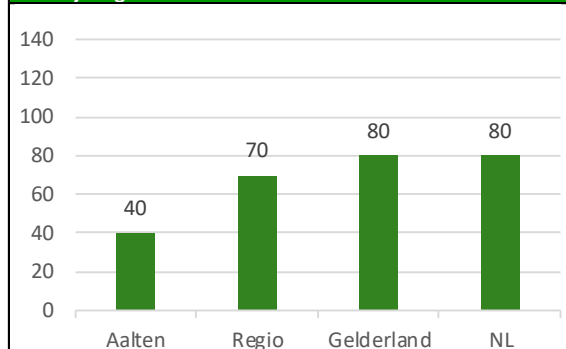
Het percentage werkloze jongeren 16-22 jaar. (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)

Kinderen in uitkeringsgezinnen 2021

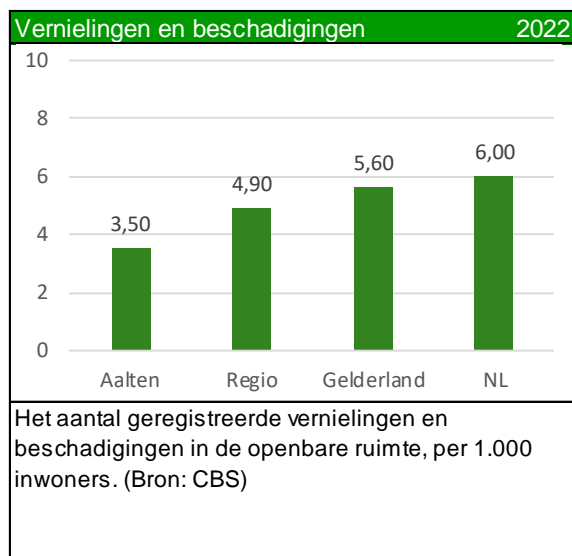
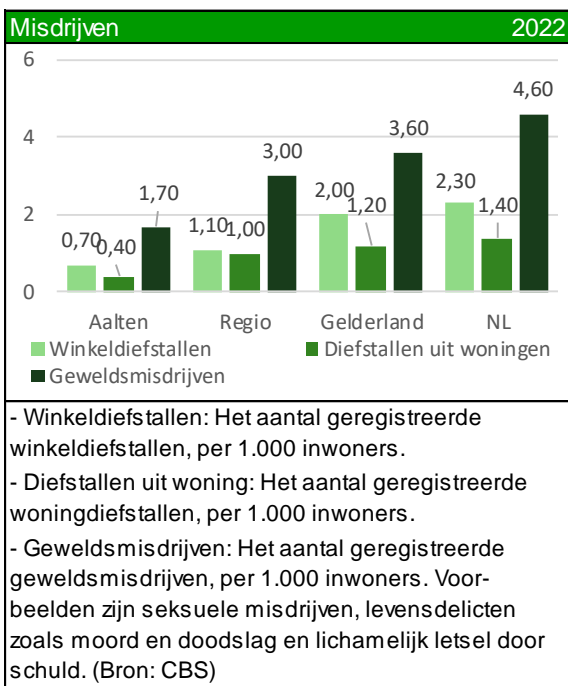
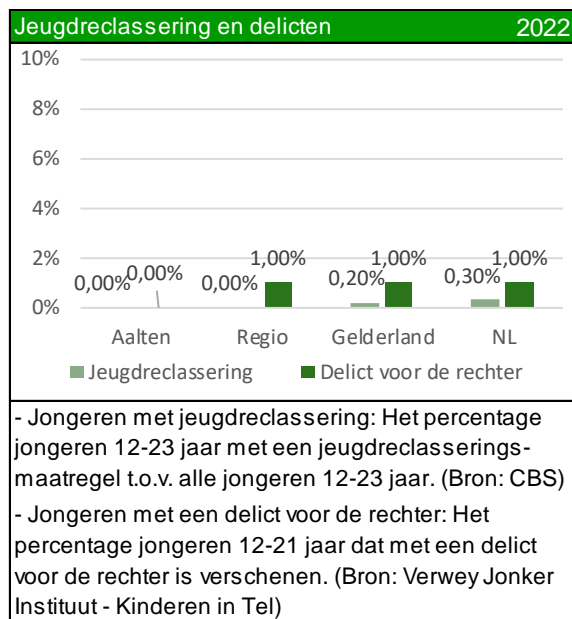
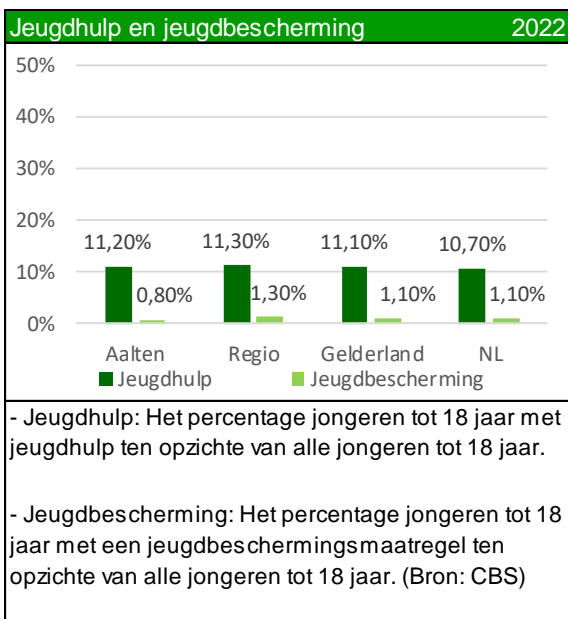
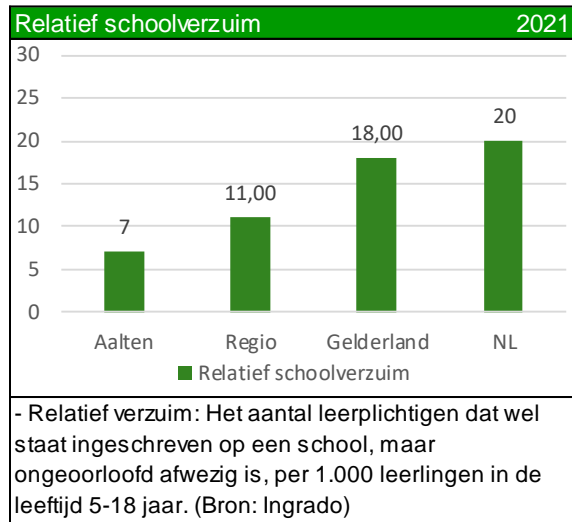
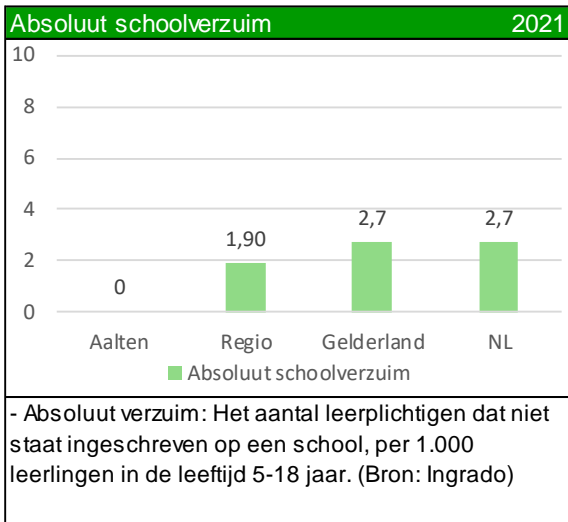
Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)

Voortijdige schoolverlaters 2021

Het % van het totaal aantal leerlingen in de leeftijd 12-23 jaar dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. (Bron: DUO)

Verwijzingen Halt 2021

Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar. De verwijzingen betreffen de verwijzingen van jongeren door: politie, een bijzondere opsporings-ambtenaar of via de officier van justitie. (Bron: Bureau Halt)

Bedrijfsvoering

Programma 3

Programma 3 Bedrijfsvoering

Programmacoördinator: D.J. den Hengst

1. Ontwikkelingen binnen dit programma

Klant Contact Centrum/Burgerzaken

De digitale ontwikkelingen volgen elkaar in een snel tempo op. De gemeente Aalten geeft de burgers daarom steeds meer mogelijkheden om te communiceren en producten aan te vragen via digitale kanalen.

Digitale aanvraag rijbewijzen

Sinds eind 2022 is het mogelijk je rijbewijs digitaal aan te vragen. Digitale aanvraag is niet voor alle rijbewijzen mogelijk. De aanvraag is voor Nederlandse rijbewijzen, verlengingen of categorie-uitbreiding digitaal mogelijk. Niet voor eerste aanvragen en omwisseling of vermiste gestolen rijbewijzen. Dit past bij onze online-dienstverlening digitaal aanbieden daar waar kan. Het afhalen van het document (rijbewijs) moet nog wel bij de gemeente.

Dienstverlening is flexibel

Digitale dienstverlening maakt 24/7-service mogelijk. In 2022 zijn we de voorbereidingen begonnen om nog meer digitale producten aan te bieden en dan met name voor team Dienstverlening - Burgerzaken. In het tweede kwartaal 2023 zijn we gestart we met 15 e-diensten en daarna volgen er nog vele andere producten.

Specialistische vragen

We merken dat er steeds meer specialistische vragen worden gesteld zoals afstamming nationaliteiten, naturalisatie, vestiging buitenland rechten en buitenlandse brondocumenten en bijzondere erkenningen.

Gebouwenbeheer

Door onvolledige bezetting van het team in het afgelopen jaar is het niet gelukt al het gewenste groot onderhoud weg te zetten. Sinds het najaar is er inhuur om de opgelopen achterstand op te pakken. Daarbij worden ook de langlopende onderhoudscontracten herzien en is de uitvraag voor een nieuw Duurzaam meerjaren onderhoudsplan (DMJOP) voorbereid waarbij verduurzaming van het beheerde vastgoed het speerpunt is. De eerste stappen in de verduurzaming zijn al gezet bij de sporthallen en de gemeentewerf. Deze zijn voorzien van zonnepanelen, na-isolatie en alle verlichting is vervangen door LED. Tot slot is aangesloten bij het 'Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed' dat de provincie Gelderland is gestart voor kleinere gemeenten. Dit samen met het opstellen van het nieuwe DMJOP is de volgende stap die genomen wordt in de verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed.

Omgevingswet

De Omgevingswet is voor de zesde keer uitgesteld. De definitieve datum is 1 januari 2024 geworden. Ter voorbereiding op de Omgevingswet is de software van de omgevingsplannen, toepasbare regels en omgevingsvergunningen opgeleverd. Voor de bouwvergunningen zijn we inmiddels overgestapt op het nieuwe pakket van de Omgevingswet, zodat het pakket in 2023 uitgebreid getest kan worden.

Cloud

Ook 2022 stond in het teken van de cloud omzettingen. De applicaties Centric Begraven en Centric Betalen zijn nu ook naar de cloud gegaan. Daarnaast is ons financieel pakket omgezet naar de cloud ter voorbereiding naar de nieuwe omgeving iFinanciën.

Hybride werken

De impact van COVID-19 op onze manier van werken en de ontwikkeling van de werkomgeving is in volle gang. Het coronavirus heeft ons geleerd dat we capabel genoeg zijn om op afstand te werken, maar heeft ook laten zien hoe belangrijk sociale interacties en fysieke aanwezigheid in ons werk zijn. Het ontstaan van een nieuwe "hybride" situatie waarin meer mensen standaard een deel van hun tijd vanuit huis en elders werken, is steeds meer een geaccepteerd onderdeel geworden van ons werk. Zo ook bij de gemeente Aalten. Een manier van werken waarin iedereen het gevoel heeft zijn of haar beste werk te kunnen doen. Om het hybride werken te ondersteunen is elke medewerker (die dit voor het werk nodig heeft) toegerust met apparatuur zoals laptops en surfaces. Technisch ondersteund om hun werk daar te doen waar dit het beste uitkomt. In 2022 is daarnaast een interne werkgroep hybride werken gestart. Vanuit de ICT-samenwerking is ook een werkgroep gestart die zich bezighoudt met de technische en informatieveiligheid van het hybride werken. Hoe kunnen we producten veilig en beheerd aanbieden op de laptops?

Website/intranet

In 2021 zijn we gestart met een vernieuwingstraject voor zowel de website als het intranet. Uiteindelijk zijn deze vernieuwingen in 2022 doorgevoerd. Het intranet in het begin van het jaar, de website in september. De ervaringen zijn positief, de website wordt als overzichtelijk en gebruiksvriendelijk beoordeeld. Structureel wordt nu meer aandacht besteed aan een goede vindbaarheid van informatie. In de eerste helft van 2023 wordt het laatste onderdeel afgerond, namelijk toetsing en verbetering van toegankelijkheid.

Datalab GO!

In 2022 is Datalab GO inhoudelijk doorgegaan op de lijn die in 2021 is ingezet. Ze hebben een nieuwe algemeen manager aangetrokken die het project leidt. Inhoudelijk is er aanvullend onderzoek gedaan op de prioritaire thema's (klimaatbestendige groene leefomgeving, lange termijn gevolgen van corona en ondernijning). Dit in nauwe samenwerking met inhoudelijk specialisten van de deelnemende gemeenten. Naast ontwikkeling van dataproducten wordt actief gewerkt aan de samenwerking in de regio en landelijk, met name door contacten met andere data-initiatieven. Zo wordt kennis gedeeld en wordt voorkomen dat hetzelfde werk dubbel wordt gedaan. Het Datalab ondersteunt verder gemeenten bij hun interne opgave om datagedreven werken vorm te geven. Hiervoor worden roadshows gehouden waarin ontwikkelde producten worden getoond en worden leergangen en masterclasses opgezet om mensen bekend te maken met (het lokaal introduceren van) datagedreven werken. Technisch is een data engineer aangenomen die zich bezighoudt met het onderzoek naar gebruik van nieuwe datatechnieken op de cloud omgeving van Microsoft (Azure). Hierin wordt opgetrokken met onze ICT Samenwerking.

Privacy

Het voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een continu proces. De AVG hecht veel belang aan Privacy by Design. Privacy by Design wil zeggen dat we met privacy en informatieveiligheid aan het begin van het proces, waarbij persoonsgegevens worden verwerkt, betrokken moeten zijn. Om dit te optimaliseren hebben we in 2022 een actieplan opgesteld. Als we met privacy aan het begin van het proces betrokken zijn, voldoen we aan een belangrijke eis van de AVG. Ook het uitvoeren van een Data Protection Impact Assessment (DPIA) moet aan het begin van het proces. Voor (nieuwe) verwerkingen van privacygevoelige gegevens is namelijk een DPIA verplicht. In 2022 hebben we het register van verwerkingsactiviteiten geactualiseerd. Dit register vermeldt alle verwerkingen met persoonsgegevens. We zijn verplicht deze bij te houden. De procedures, zoals het behandelen van datalekken en inzage verzoeken, zijn op orde. Om te blijven voldoen aan de AVG moeten we in blijven zetten op de bewustwording van de medewerkers. Een structurele aanpak staat dan ook hoog op de agenda.

Gemeentelijke belastingen

Het aantal aanmaningen en dwangbevelen voor de belastingplichtigen was een stuk lager. De lijsten met openstaande vorderingen hebben wij telkens met onze collega's van schuldhulpverlening gescreend met het doel om burgers met financiële problemen niet verder in de schulden te brengen. Medio 2022 is met een nieuwe deurwaarder de dwanginvordering (beslaglegging enzovoort) opgestart. Van tevoren zijn heldere afspraken met de deurwaarder gemaakt. Doel is op een minnelijke wijze in te vorderen om zo onnodige extra kosten voor de burger te voorkomen. Daar waar een deurwaarder meerdere problemen aantreft wordt dit teruggekoppeld zodat dit breder opgepakt kan worden.

2. Wat waren onze doelstellingen?

	Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?	
1	Vernieuwen Website Er is een projectteam samengesteld die aan de slag gaat met de vernieuwing van de website en intranet.	Intranet en website zijn volledig vernieuwd volgens de nieuwe webrichtlijnen.	Website is geactualiseerd, het project is afgerond.	G
2	Uitbreiding e-diensten – digitale aanvragen Het aanbod van e-diensten wordt uitgebreid zodat daarmee de digitale dienstverlening vergroot wordt.	In 2022 zijn we de voorbereidingen begonnen om nog meer digitale producten aan te bieden.	De voorbereiding zijn gestart en het project uitbreiding e-diensten - digitale aanvragen verloopt volgens planning.	G

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
<p>3 Informatieveiligheid en Privacy Wet Voldoen aan BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en privacywetgeving en de vereiste accountability.</p>	<p>In 2022 hebben we de organisatie brede bewustwording gestimuleerd door aan te schuiven bij het MT, een presentatie te geven bij een werkoverleg, door e-learnings in te zetten en door berichtgeving op Intranet. We hebben meerdere kortere trainingen in het kader van bewustwording informatieveiligheid en privacy aangeboden. Er is aandacht geweest voor het herkennen en de omgang met phishing mails. We hebben meegedaan aan een bewustwordingstraject aangeboden door de provincie voor de Gelderse gemeenten. We hebben meerdere kortere trainingen in het kader van bewustwording informatieveiligheid en privacy aangeboden. Er is aandacht geweest voor het herkennen en de omgang met phishing mails. We hebben meegedaan aan een bewustwordingstraject aangeboden door de provincie voor de Gelderse gemeenten.</p>	<p>Het afgelopen jaar hebben we alle iPhones en surfaces in MDM (Mobile Device Management) genomen. Verder is er aandacht geweest voor het creëren van bewustwording onder de medewerkers.</p>
<p>4 Invoeren van Samenhangende objectenregistratie Het samenbrengen van de basisregistraties Waardering Onroerende Zaken (WOZ), Adressen en gebouwen (BAG), Kadaster (BRK) en Grootchalige Topografie (BGT) op het gebied van data en kaartmateriaal zodat er één samenhangende registratie ontstaat.</p>	<p>Het project BRK 2.0 is afgerond. Met dit project worden de kadastrale gegevens en mutaties samengevoegd in iObjecten als een eerste stap naar de Samenhangende Objecten Registratie (SOR).</p>	<p>De Samenhangende Objecten Registratie loopt vanuit Rijksoverheid vertraging op. Ter voorbereiding hebben we in 2022 alle mogelijke stappen ondernomen van de SOR waaronder Basis Registratie Kadaster 2.0 en de uitbreiding van de applicatie iObjecten met gegevens van de WOZ. In 2023 gaan we dit verder voortzetten.</p>
<p>5 Omzetting en vulling softwarepakketten Omgevingswet De Omgevingswet gaat in per 01-07-2022. Dit betekent dat de softwarepakketten van vergunningsverlening dan verplicht zijn aansloten op het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet en moeten voldoen aan de eisen van de Omgevingswet.</p>	<p>De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. De meeste checks en formulieren staan nu klaar. Voordat we met deze formulieren live gaan moet Digid nog aan deze formulieren gekoppeld worden. Hiervoor zijn er van de informatieveiligheid zogenaamde TPM verklaringen nodig. Deze hebben we van de leverancier nog niet ontvangen. Pas als de verklaringen van Logius binnen zijn (leverancier moet hiervoor een aantal zaken nog op orde brengen) hebben we groen licht om door te gaan. De software voor de verwerking van de omgevingsvergunningen is gereed. Echter is de Omgevingswet uitgesteld tot 1 januari 2024. Desalniettemin zijn we per februari 2023 al over naar het nieuwe vergunningenpakket en verwerken in dit pakket de huidige bouwvergunningen. Dit geeft ons tot 1 januari 2024 ervaring in de nieuwe verwerking van de gegevens.</p>	<p>De Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2024. De firma Roxit heeft aangekondigd per 01-07-2023 definitief te stoppen met het 'oude' vergunningen pakket SquitXO. Hierdoor hebben we eind 2022 ons voorbereid op de overzetting van de Wabo-processen en koppelingen naar het pakket van de Omgevingsvergunningen.</p>

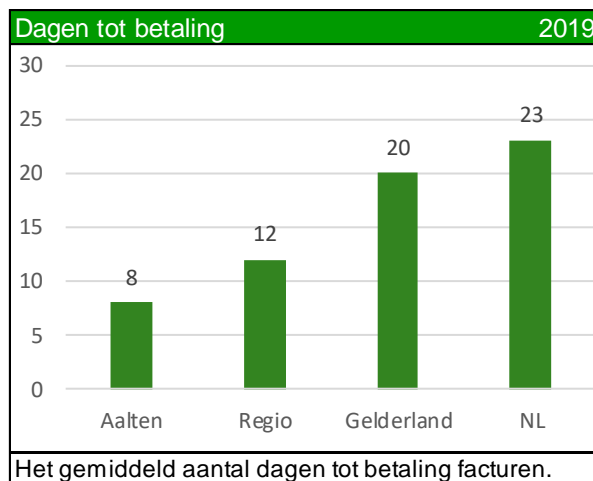
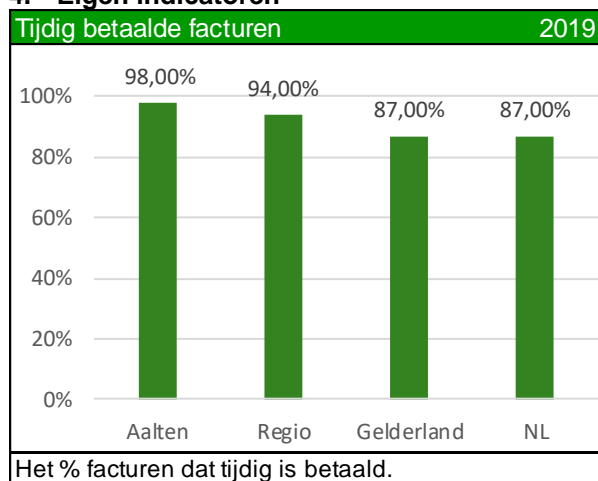
3. Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

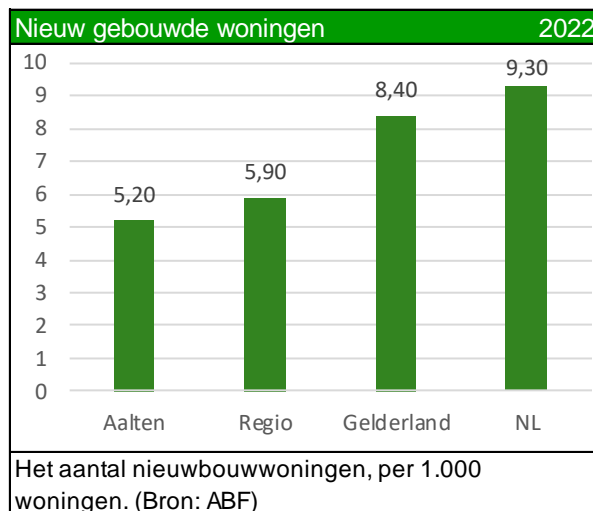
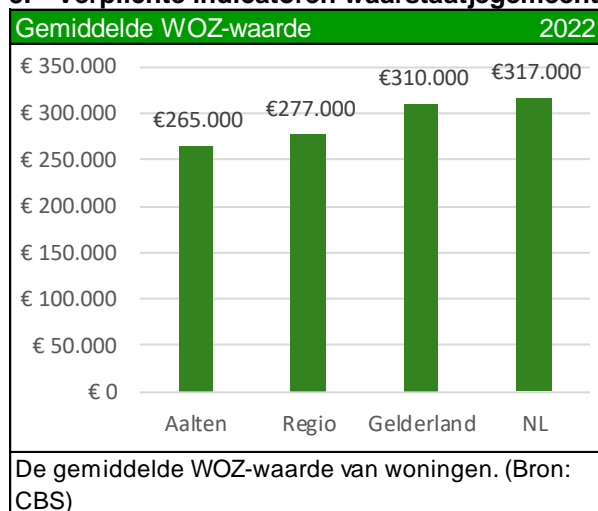
	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Baten	-53.837	-64.009	-65.026	-58.639
Lasten	11.797	15.339	18.246	14.841
Totaal saldo van baten en lasten	-42.040	-48.670	-46.780	-43.798
Toevoeging en of onttrekking aan reserves	-192	-361	858	-172
Totaal mutaties reserves (verdeeld over programma's)	52	-212	-2.275	1.396
Resultaat	-42.180	-49.243	-48.197	-42.574

De analyse van de onderlinge verschillen is opgenomen in het tweede deel van dit boekwerk in de toelichting op de programmarekening.

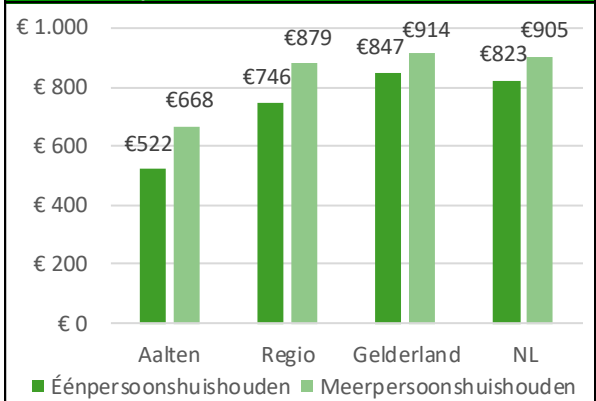
4. Eigen indicatoren

5. Verplichte indicatoren waarstaatjegemeente.nl

Gemeentelijke woonlasten 2022

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden/meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. (Bron: COELO)

Paragrafen

“Samen volop blijven inzetten voor onze burgers en bedrijven”

Een goede bedrijfsvoering van de gemeente, die gericht is op de gemeentelijke omgeving, betekent beheersing van alle processen, inclusief bijsturing waar nodig. Dit is een voorwaarde om aan de verwachtingen van de maatschappij en het bestuur te voldoen en om gemeentelijk beleid te realiseren. Eén van de doelstellingen daarbij is zo goed mogelijk verslag te doen over de uitvoering via de reguliere P&C (planning & control) cyclus of bij actuele onderwerpen en vragen daarover door middel van een raadsmededeling. In 2022 ging dat om 213 raadsmededelingen (2021 231). Rondom de organisatie en algemene thema's speelde in 2022 het volgende:

1. Wijziging organisatiestructuur per 1 januari 2023

In 2022 heeft de transitie naar de nieuwe organisatiestructuur per 1 januari 2023 plaatsgevonden. De belangrijkste beweegredenen voor deze organisatiewijziging zijn:

- Meer ruimte voor goede invulling leidinggevende taken
- Voldoende aandacht voor elke medewerker
- De veranderende samenleving
- Invulling geven aan burgerparticipatie
- Meer mogelijkheden voor pro-activiteit
- Meer ruimte voor eigen verantwoordelijkheid

De nieuwe organisatiestructuur bestaat per 1 januari 2023 uit een tweehoofdige directie (de gemeentesecretaris/algemeen directeur en de directeur Bedrijfsvoering) met daaronder zes teams. Daarnaast een staf, die alleen nog bestaat uit het taakveld P&O (personeel en organisatie). Onderstaand het nieuwe organogram:

De teams worden geleid door een teammanager, die hiërarchisch en functioneel leidinggevende is. De teammanagers worden functioneel aangestuurd door de directeur Bedrijfsvoering en hiërarchisch door de gemeentesecretaris/algemeen directeur.

De taakverdeling van de directie en het management zijn uitgewerkt in een directiestatuut. In de nieuwe organisatiestructuur worden de integrale advisering, het projectmatig werken en de coördinatie van de raadsprogramma's verder versterkt door het instellen van een projectenbureau.

We gaan dit eerst doen in de vorm van een pilot om hiermee ervaring op te kunnen doen. Tussentijds en na afloop van de pilot vindt een evaluatie plaats.

2. Ontwikkelingstraject organisatie

Sinds het voorjaar van 2021 loopt er een ontwikkelingstraject binnen de organisatie gericht op een professionele cultuur. Medewerkers worden getraind op de verdere ontwikkeling van een professionele cultuur binnen de organisatie en het geven en ontvangen van feedback. Het ontwikkelingstraject heeft door de coronamaatregelen en ontwikkelingen binnen de organisatie een langere doorlooptijd dan voorzien.

In 2022 stond dit ontwikkelingstraject voornamelijk in het teken van de training van de teammanagers en P&O-consulenten voor hun nieuwe taken/andere rol. Daarbij kwamen onder meer onderwerpen als de betekenis van een professionele cultuur, het verschil tussen leiderschap en management, leiderschap in een systemische omgeving en social styles aan de orde. Verder werd tijdens het ontwikkelingstraject ingegaan op de uitwerking van de kernwaarden van de organisatie.

In 2023 wordt het ontwikkelingstraject vervolgd en afgesloten met de training van alle medewerkers/teams op de kernwaarden en professionele houding en gedrag.

3. Project hybride werken

Tijdens de coronacrisis zijn positieve ervaringen opgedaan met het thuiswerken. Voor veel functies is het efficiënt gebleken. Belangrijke bijkomende voordelen zijn de afname van het woon-werkverkeer (minder milieubelasting, minder parkeerplaatsen) en de afname van het aantal benodigde kantoorwerkplekken. Daar staan de benodigde investeringen in ICT en andere voorzieningen voor thuiswerken tegenover. Aandachtspunten zijn het behoud van collegiale contacten, samenwerking en teambuilding.

Na de eerdere onderzoeken van de werkgroep Aalten na corona en het studieproject van vijf HBO-studenten hebben wij besloten een project hybride werken in te stellen, dat met gebruikmaking van de uitkomsten van de eerdere onderzoeken in breder perspectief adviseert over de inrichting van het hybride werken.

Verdere verkenning van het onderwerp hybride werken in de afgelopen periode heeft geleerd dat dit veel meer is dan alleen afspraken maken over de verhouding thuiswerken en op kantoor werken. Zo is het belangrijk om een goed beeld te hebben van wat we als organisatie willen met hybride werken en hoe dit past binnen onze visie, missie, motto en kernwaarden. Welke percepties hebben de medewerkers hierbij als het gaat om werkomgeving, thuiswerkplek, arbeidsvoorwaarden, facilitaire diensten, verbondenheid, mobiliteit en werkafspraken?

We willen het maximale uit de nieuwe ontstane manier van werken halen en daar waar nodig een optimalisatieslag maken als het gaat om de Bricks (werkomgeving), Bytes (techniek), Behavior (gedrag) en Belongings (betrokkenheid). Zodat iedereen binnen de organisatie een hybride werkplek krijgt die hij of zij waardeert en die daadwerkelijk waarde toevoegt aan de doelstellingen van de gehele organisatie. De uitdaging bestaat uit het inbedden van de nieuwe hybride werkwijze in de organisatiecultuur.

We zijn er in de afgelopen maanden steeds meer van overtuigd geraakt dat het uitwerken van het bovenstaande vraagt om deskundigheid die wij zelf onvoldoende in huis hebben. Daarom hebben we besloten externe hulp in te schakelen om ons hierin te begeleiden. De externe deskundigheid van Ditox helpt ons bij de uitwerking maar neemt niet onze taken over. Het is een begeleiding die de bestaande projectgroep gaat ondersteunen met de volgende deelvragen:

- Hoe organisatiebreed de cultuur- en gedragsverandering te stimuleren binnen de gemeente Aalten, inclusief de daarbij horende kaders en afspraken?
- Hoe de projectorganisatie integraal (dus op het gebied van Personeel&Organisatie, Vastgoed & Facilitair Management, Interne Controle en Communicatie) te ondersteunen met de visievorming (kaders), governance, planning en realisatiefase van het hybride werken programma?
- Hoe de organisatie als geheel mee te nemen in de verandering naar/van de hybride manier van werken?

In de loop van 2023 informeren wij u verder over de uitkomsten van het project hybride werken.

4. Visie op gezondheid

In 2022 hebben wij een nieuwe visie op gezondheid voor de organisatie vastgesteld, die in lijn is met de algemene visie van de gemeente Aalten op de publieke gezondheid.

Als werkgever willen we primair uitgaan van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de medewerkers, maar we hebben uit betrokkenheid met de medewerkers en om uitval te voorkomen tegelijkertijd specifiek aandacht voor medewerkers die een verhoogd risico hebben op gezondheidsproblemen. De waarde van preventie en positieve gezondheid staat centraal. De rol van de werkgever is om medewerkers te ondersteunen en te stimuleren bij het maken van gezonde keuzes. Dat doen we door een omgeving te creëren waarin het makkelijker is om aan een gezonde leefstijl te werken. We zorgen voor gezonde werkomstandigheden. We hebben nadrukkelijk aandacht voor invloeden uit de privé omgeving van de medewerker en stimuleren gezonde verhoudingen en een gezonde balans. We hebben een dienstverleningsovereenkomst gesloten met Caretowork, waarvan de visie op gezondheid goed aansluit op de onze.

5. Vitaliteit

In de CAO Gemeenten 2019-2020 is afgesproken dat alle gemeentelijke werkgevers een vitaliteitsbeleid moeten hebben. In de CAO Gemeenten 2021-2022 is de uitwerking daarvan echter beperkt gebleven tot de invoering van een mogelijkheid om verlof meerjarig te sparen. Naar onze mening moet er meer gebeuren en moeten we dus zelf aanvullend beleid ontwikkelen.

Onze nieuwe visie op gezondheid en het project hybride werken kunnen daaraan bijdragen. In het verlengde daarvan gaan we in overleg met de ondernemingsraad een plan opstellen voor activiteiten om de vitaliteit te bevorderen.

In 2022 heeft de werkgroep 'Nog Gezonder & Vitaler' de voorbereidingen getroffen voor een jaarplan voor activiteiten om de vitaliteit te bevorderen. Vooruitlopend daarop zijn al enkele concrete activiteiten uitgevoerd. De doelstelling van de werkgroep is medewerkers bewust te maken van het belang van gezondheid en vitaliteit.

Met het vitaliteitsbeleid en jaarplan vitaliteit willen we bijdragen aan diverse global goals, met name op het gebied van de bevordering van gezondheid en welzijn, duurzame inkoop en de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In de loop van 2023 informeren wij u nader over het jaarplan vitaliteit en de daarvoor benodigde middelen.

6. Krapte op de arbeidsmarkt

Er zijn al langere tijd signalen van een toenemende verkrapping van de arbeidsmarkt. In het afgelopen jaar hebben ook wij ervaren dat het moeilijker wordt vacatures in te vullen. Gelet op de grote uitstroom wegens pensioneringen in de gemeentelijke sector verwachten wij dat de spanning op de arbeidsmarkt in de komende jaren verder toeneemt. Dit leidt onherroepelijk tot een stijging van de loonkosten door opwaartse druk op de algemene loonontwikkeling in de CAO, door druk op de salarisonderhandelingen bij de invulling van vacatures, door individueel rechtspositioneel maatwerk en door kosten van externe inhuur of andere tijdelijke oplossingen.

Daarnaast leidt de krappe arbeidsmarkt tot risico's met betrekking tot de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners en de gemeenteraad en de tijdige oplevering van producten. Dit is met name het geval als we concessies moeten doen met betrekking tot de kwaliteit bij de invulling van vacatures en als vacatures langer open staan of niet ingevuld kunnen worden.

In 2022 zijn we in verband met de krappe arbeidsmarkt begonnen met een heroverweging van onze arbeidsmarktpositie. Hoe aantrekkelijk zijn wij als werkgever? Zijn onze arbeidsvoorwaarden concurrerend? Bieden we voldoende ontwikkelingsmogelijkheden? Is het werk leuk, uitdagend en is er een goede balans tussen werk en privé? We willen op korte termijn concrete voorstellen ontwikkelen om ervoor te zorgen dat we de vele vacatures die we voor de komende jaren verwachten goed kunnen invullen. In de loop van 2023 informeren wij u nader over de daarvoor benodigde middelen. Waar mogelijk zetten we daarbij in op verduurzaming van de arbeidsvoorwaarden en aansluiting bij de global goals.

7. Integriteit

In de afgelopen jaren hebben we flinke stappen gezet bij de herijking van het beleid met betrekking tot de bestuurlijke en ambtelijke integriteit. Nadat eerst de kaders en uitgangspunten van het nieuwe integriteitsbeleid door de gemeenteraad zijn vastgesteld, werden de verschillende regelingen en protocollen voor de bestuurlijke integriteit en de ambtelijke integriteit geactualiseerd.

Het jaar 2022 stond vooral in het teken van de bewustwording. Daartoe zijn twee permanente gremia ingesteld voor het onder aansturing van de stuurgroep opstellen en uitvoeren van implementatieprogramma's: de commissie geloofsbrieven en integriteit en de werkgroep implementatie ambtelijke integriteit.

Voor de ambtelijke integriteit is inmiddels een implementatieprogramma 2022 – 2025 vastgesteld, dat bestaat uit diverse bewustwordingsactiviteiten, die structureel ingebed worden. De werkgroep zorgt voor de uitvoering van dit meerjarige programma.

In de Kaders en uitgangspunten Integriteitsbeleid gemeente Aalten is opgenomen dat tweejaarlijks een bijeenkomst over bestuurlijke integriteit wordt gehouden. De commissie Geloofsbrieven en Integriteit heeft een bewustwordingsbijeenkomst gepland, voorbereid en begin 2023 uitgevoerd.

8. Inkoop

Net als in voorgaande jaren is ook in 2022 op inkoop- en aanbestedingsgebied zoveel mogelijk samenwerking gezocht met de Achterhoekse gemeenten. Gezamenlijke aanbestedingen waren er onder andere bij de inkoop van:

- Wmo Logeren
- Hoog Complexe Jeugdhulp
- Gestart; ZOOV de vervoerscentrale en het routevervoer
- Gestart; Wegenzout en pekkel.

Binnen de gemeente Aalten waren ook diverse aanbestedingen onder andere:

- De Wegwijzer
- Website gemeente Aalten
- Herinrichting centrumgebied en Heelweg/Allee in Dinxperlo

Verder was 2022 het jaar van de afronding van de grootschalige regionale aanbesteding van de inkoop van Jeugdhulp, Wmo en beschermd wonen. De gunningsdatum was op 5 april 2022 voor Jeugdhulp voor het segment Integrale Ambulante Jeugdhulp en Gezins- en woonvormen en binnen de Wmo voor het segment Wonen en Individuele Ondersteuning. Dit houdt in dat per 1 juli 2022 gestart is met de nieuwe, resultaatgerichte werkwijze voor Jeugdhulp en Wmo (inclusief Wonen). Kort na deze start is ook het segment Logeren onderhands gecontracteerd en startte op 15 augustus 2022 de aanbesteding voor het segment Jeugd Hoog Complex met Verblijf, welke uiteindelijk is omgezet in een gunning met startdatum 1 januari 2023.

Er wordt sinds 1 juli 2022 een overgangperiode gehanteerd om tot een zorgvuldige en heldere overdracht te komen van inwoners met lopende indicaties bij niet-gecontracteerde aanbieders. Oorspronkelijk liep deze overgangperiode af op 31 december 2022. Een knelpunt in het realiseren van een tijdige en zorgvuldige warme overdracht bleek regionaal de personele krapte bij zowel gemeenten als zorgaanbieders. De afstemming vroeg vaak meer tijd dan verwacht. Om geen cliënten tussen wal en schip te laten vallen heeft het college daarom op 13 december 2022 besloten om de overgangperiode met drie maanden te verlengen voor de segmenten Integrale Ambulante Jeugdhulp (IAJ), Gezins- en Woonvormen (GWV) en Wmo Integrale Ondersteuning (Wmo IO).

Nadat in 2021 het 'convenant SROI' (Social Return on Investment) ondertekend is door de diverse Achterhoekse colleges, is in 2022 gezamenlijk het Dienstverleningsplan ontwikkeld. Daarmee is een uniforme werkwijze bij de inkoop gerealiseerd als het gaat over SROI. Hierbij wordt aan uitvoerders/ leveranciers van gemeentelijke opdrachten gevraagd (ontwikkel)kansen te geven aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Aanvullend zijn de medewerkers van de diverse gemeenten geïnformeerd via roadshows. Tevens hebben we aan de hand van de factsheets 'inkoop' en 'SROI' meer bewustwording proberen te creëren bij onze collega's. De daadwerkelijke uitvoering van het Dienstverleningsplan vindt in 2023 plaats.

9. Oekraïne

De oorlog in Oekraïne heeft invloed op de dagelijkse bedrijfsvoering in Aalten. Zo ook op hoe wij onze inkoop inrichten. Met het vijfde sanctiepakket van de EU werd duidelijk dat er een verbod is gekomen per 10 oktober 2022 op deelname van Russische onderdanen en entiteiten aan overheidsopdrachten in de EU. Hierop zijn alle lopende contracten van de gemeente Aalten die geregistreerd staan in het contractenregister gecontroleerd op Russische inmenging. Uit de controle is gebleken dat wij geen zakendoen met bedrijven die Russische invloeden hebben.

In 2022 is € 154.000 aan kosten gemaakt ten behoeve van de zogenaamde Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO). Deze kosten bestaan uit transitiekosten voor de realisatie/gebruiksklaar maken van deze panden en de beheerkosten. Voor deze kosten is compensatie van € 108.000 ontvangen van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

De kosten die gemaakt zijn ten behoeve van de vluchtelingen uit Oekraïne bestaan uit leefgeld en coördinatie door Figulus, inhuur van projectleider inzet van tolken. Voor de compensatie van de kosten voor de opvang van de Oekraïners is er een specifieke uitkering in het leven geroepen, deze bijdrage verlening van het ministerie van Justitie en Veiligheid dit is de zogenaamde Bekostigingsregeling opvang Ontheemden Oekraïne. In 2022 is er € 666.000 verantwoord, de regeling bestaat uit drie verschillende onderdelen;

-Voor de Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) zijn transitiekosten voor het gebruiksklaar maken gedeclareerd.

-Daarnaast ontvangt de gemeente een normbedrag per opvangplek (tot 15 oktober 2022 € 100 daarna € 83 per dag)

-Voor de Particuliere Opvang Oekraïners (POO) is er een normbedrag van € 210 per geregistreerde persoon per maand waarin aan deze persoon een verstrekking is gedaan.

Per saldo is er in 2022 € 136.000 over op de Oekraïne budgetten. Dit bedrag is aan de algemene reserve toegevoegd en blijft beschikbaar voor Oekraïne gerelateerde lasten. Er is hierbij nog geen rekening gehouden met de inzet van ambtelijke uren. In 2023 wordt de inzet van de Oekraïnegelden verder bezien.

10. Subsidieverwerving

Het subsidiejaar 2022 is goed verlopen. De meeste aanvragen worden gedaan bij de Provincie Gelderland, maar ook zijn aanvragen gedaan bij het RVO en het Ministerie van VWS bijvoorbeeld.

In totaal is in 2022 € 1.948.000 subsidie aangevraagd, waarvan toegekend € 1.749.000. Het toegekende bedrag loopt naar verwachting nog wat op, omdat er nog aanvragen lopen die nog op uitsluitel wachten.

Onderstaand een overzicht met de diverse aanvragen.

Nr	Projecten/regeling	Subsidie verstrekker	Aangevraagd	Toegekend
1	Regeling overdracht bodemtaken onder de Omgevingswet	Provincie Gelderland	50	50
2	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS)	RVO	337	337
3	Beleidsregel tegemoetkoming amateursportorganisaties en verhuurders sportaccommodaties	Ministerie van VWS	13	13
4	Project Impuls Hittemaatregelen meerdere gemeenten	Provincie Gelderland	90	90
5	Subsidieregeling Historische molens en stoomgemalen - Teunismolen de Heurne	Provincie Gelderland	2	2
6	Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK Sport)	Ministerie van VWS	89	65
7	Interreg aanvraag open monumentendag duurzaamheid	Interreg	1	1
8	SPUK preventieakkoord 2022	Ministerie van VWS	20	20
9	SPUK sportakkoord	Ministerie van VWS	20	20
10	Huiskamer Prins Clausplein Dinxperlo	Provincie Gelderland	15	15
11	Specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Ministerie van VWS	342	342
12	Programma Vrijheid Achterhoek-Liemers	Provincie Gelderland	75	0
13	Regeling specifieke uitkering zwembaden en ijsbanen COVID-19	Ministerie van VWS	104	67
14	Gelders Winterfonds	Provincie Gelderland	128	128
15	Instandhouding Gemeentelijke Monumenten 2023	Provincie Gelderland	49	34
16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BOOO)	Ministerie van Justitie en Veiligheid	613	565
			1.948	1.749

Bepaalde regelingen die in 2021 nog konden worden aangevraagd in het kader van coronasteun zoals de tegemoetkoming van gederfde huurinkomsten liepen begin vorig jaar af. Desondanks bedraagt het totale aangevraagde subsidiebedrag met € 1.948.000 net wat hoger dan in 2021 (€ 1.924.000). Daarentegen konden we wel aanspraak maken op de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BOOO) waarvoor in 2022 in totaal € 613.000 is aangevraagd. De oorlog in Oekraïne had nog een tweede effect op de kosten, namelijk de stijgende energierekening van particulieren en bedrijven in Aalten. Om gemeenten op de korte termijn te hulp te kunnen schieten bij de ondersteuning van maatschappelijke organisaties heeft het Rijk het Gelders Winterfonds in het leven geroepen. In het kader van deze subsidieregeling heeft de gemeente Aalten € 128.000 kunnen aanvragen en ook toegekend gekregen.

Regionaal wordt bij subsidieverwerving geregeld samengewerkt met gemeenten en organisaties. Een voorbeeld hiervan is het Programma Vrijheid Achterhoek-Liemers. Het is belangrijk om bij bepaalde projecten de samenwerking op te zoeken om zo de kans op subsidie van het Rijk, de Provincie en ook Europees te vergroten.

11. Uurtarief ten behoeve van doorberekeningen

Voor het doorberekenen van diverse werkzaamheden wordt gewerkt met een uniform uurtarief. Er is een berekening gemaakt op basis van de totale loon- en overheadkosten voor het tarief per uur. Dit resulteert in een tarief voor 2022 van € 69. Dit uurtarief wordt gebruikt voor onder meer het bepalen van de legestarieven en voor de toerekening van de kosten aan riolering en afvalverwerking.

12. Verplichte beleidsindicatoren

Naam indicator	Eenheid	Raming na wijziging	Werkelijk
1 Formatie	fte per 1.000 inwoners	6,69	6,58
2 Bezetting	fte per 1.000 inwoners	6,69	6,58
3 Apparaatskosten	kosten per inwoner	€ 692,94	€ 695,63
4 Externe inhuur	% van totale loonsom	10,38%	10,33%
5 Overhead	% van totale lasten	12,02%	12,15%

Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandvermogen geeft inzicht in:

- de mate waarin de gemeente belangrijke financiële risico's loopt;
- de financiële buffer (weerstandscapaciteit) die zij daarvoor achter de hand heeft.

Voor een beoordeling van het weerstandvermogen worden in deze paragraaf de bedoelde risico's geconfronteerd met de aanwezige weerstandscapaciteit.

bedragen x € 1.000

1. Weerstandscapaciteit

Met weerstandscapaciteit worden al die elementen bedoeld waarmee tegenvallers kunnen worden opgevangen, zonder dat het beleid moet worden aangepast. Door de financiële risico's te beheersen en het weerstandvermogen hierop af te stemmen, moet worden voorkomen dat elke nieuwe financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen.

De weerstandscapaciteit wordt onderverdeeld in structurele en incidentele weerstandscapaciteit. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit structurele middelen in de begroting waarmee optredende risico's kunnen worden opgevangen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden aangewend.

Bepaling van de weerstandscapaciteit

Incidentele weerstandscapaciteit

Rekeningresultaat	Het positieve resultaat	1.378
Vrij aanwendbare algemene reserve	De algemene reserve is de reserve waaraan de raad geen specifieke bestemming heeft gegeven en die een financiële bufferfunctie heeft. Op 31-12-2022 bedraagt deze € 15.228.000, hiervan is op dit moment € 3.085.000 bestemd voor geplande uitgaven.	12.143
Bestemmingsreserves	Deze reserves zijn beklemd.	0
Stille reserve effecten	De stille reserve in deze financiële vaste activa wordt niet meegenomen in de berekening, omdat de verhandelbaarheid van deze aandelen (Alliander, Vitens, BNG en ROVA) zeer beperkt is.	0
Stille reserve activa	Deze stille reserve bestaat uit de bezittingen waarvan de waarde bij verkoop hoger is dan de boekwaarde. Op basis van ervaring zetten we een derde deel in.	907
Totaal incidentele weerstandscapaciteit		14.428

Structurele weerstandscapaciteit

Onbenutte belastingcapaciteit	Hieronder wordt voor de OZB de ruimte opgenomen die er is tussen onze eigen tarieven en de normtarieven voor de zogenaamde artikel 12 gemeenten. De overige belastingen/heffingen zijn kostendekkend of van geringe betekenis.	2.141
Rentebaten algemene reserve vrij besteedbaar	Aangezien geen rente meer toegevoegd wordt aan de reserves is inzet niet mogelijk.	0
Onvoorzien (structureel)		350
Totaal structurele weerstandscapaciteit		2.491

Totaal beschikbare weerstandscapaciteit		16.919
--	--	---------------

2. Risico's

Het hebben van risico's is inherent aan het uitoefenen van een organisatie zoals een gemeente. Het is echter van belang deze risico's te kennen en hier adequate maatregelen voor te treffen (verzekeren) dan wel risico's te wegen bij het aangaan ervan of hier tijdig op in te spelen.

Een overzicht van de risico's wordt steeds geactualiseerd. De 25 belangrijkste risico's worden beschreven en gekwantificeerd. De tien grootste worden afzonderlijk genoemd.

Bij een zekerheidsniveau van 99% is de aan te houden reserve voor de gemeente Aalten volgens de nieuwe berekening € 5,8 miljoen. Dit houdt in dat, als de gemeente Aalten dit bedrag als reserve op haar balans aanhoudt, zij in 99 van de 100 jaar voldoende reserves heeft om de schades op te vangen, maar in één jaar is er niet genoeg. In de begroting zijn de meest actuele risico's opgenomen.

Risico	Mogelijk gevolg	%
Budgettaire tekorten bij partijen waar door de gemeente uitbestede gemeentelijke taken zijn neergelegd. Ook kunnen deelnemende gemeenten individueel besluiten nemen die voor andere gemeenten nadelige gevolgen hebben (bijvoorbeeld uittreding).	Politieke druk om financiële steun te bieden	6,6%
Datalekken: ongewild verspreiden en vernietigen van persoonsgegevens	Imago, boete autoriteit persoonsgegevens	5,3%
Virusaanvallen op ICT-gebied/ Hacks/ thuiswerken	Dataverlies	4,9%
Integraal huisvestingsplan voor het onderwijs. Veel scholen in Aalten zijn verouderd en er worden strengere eisen ten aanzien van het klimaat gesteld.	Financieel	4,9%
Krapte op de arbeidsmarkt, het niet kunnen vervullen van vacatures	Werk wordt niet tijdig uitgevoerd, stijging van de loonkosten, continuïteit van de dienstverlening aan de inwoners en de gemeenteraad en tijdige oplevering van producten komen in gedrang, verlenen van vergunningen van rechtswege	3,9%
Klimaatveranderingen: overlast water, droogte, komst plantjes en beestjes.	Kosten overlast of beperking mogelijkheden. Hittestress is een risico voor onder andere de gezondheid. Grote uitgaven voor herplant, aanvullende maatregelen tegen droogte en wateroverlast.	3,9%
Raadsleden/collegeleden	Onverwachte bestuursopdrachten waarvoor geen of onvoldoende gelden beschikbaar zijn/ grondslagen ontbreken Uitvoering raadsprogramma	3,9%
Wachtgeld wethouders: bij stoppen 1 of meerdere wethouders ongeacht reden	Financieel. Voor zittende wethouders mogen wij geen voorzieningen aanhouden. De maximale verplichtingen voor het huidige college is op 31 december 2022 € 575.000	3,9%
Budget Jeugdzorg	Overschrijding budget Beleid aanpassen	3,9%
Budget Wmo	Overschrijding budget Beleid aanpassen	3,9%
Totaal van de tien grootste risico's (45% van het totale risicoprofiel)		2.600
Totaal overige risico's (55% van het totale risicoprofiel)		3.200
Totaal alle 25 risico's		5.800

Het terugbrengen van de reserves naar dit niveau is niet wenselijk, aangezien er niet voorzienbare toekomstige ontwikkelingen zijn die mogelijk leiden tot additionele risico's in de toekomst. Een aanvullende buffer is daarom gewenst. Deze noodzakelijke buffer is op basis van ervaring opgenomen voor een percentage van het begrotingstotaal. Dit komt neer op een buffer van € 7,8 miljoen.

3. Weerstandsvermogen

Het vermogen van een gemeente om tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van deze gemeente in gevaar komt. Dit wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van onze gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

Ratio weerstandsvermogen 2022 = $\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$	
Weerstandscapaciteit, incidenteel	14.428
Weerstandscapaciteit, structureel	2.491
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	16.919
Gekwantificeerde risico's	5.800
Buffer Aalten norm	7.800
Totale benodigde weerstandscapaciteit	13.600
Saldo/overschot	3.319
Ratio onder andere gehanteerd door provincie	1,24

>2 = Uitstekend	1,0 - 1,4 = Voldoende	0,6 - 0,8 = Onvoldoende	Voldoende
1,4 - 2,0 = Ruim voldoende	0,8 - 1,0 = Matig	< 0,6 = Ruim onvoldoende	

De uitkomst van de ratio (1,24) is voldoende en is nagenoeg gelijk aan vorig jaar (1,25).

De beschikbare weerstandscapaciteit is licht gestegen, maar daar staat ook een lichte stijging van de benodigde weerstandscapaciteit tegenover. Hierbij moet opgemerkt worden dat deze ratio altijd een momentopname betreft.

Verplichte kengetallen

Onderstaande kengetallen helpen bij het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van een gemeente. Deze kengetallen geven aan hoe we er als gemeente voor staan. De categorieën zijn gebaseerd op de norm van de provincie (groen is voldoende, oranje matig en rood onvoldoende).

Verplicht voorgeschreven kengetallen	Werkelijk 2021	Raming 2022	Werkelijk 2022
1a. Netto schuldquote (NS)	39,4%	45,4%	33,7%
1b. NS gecorrigeerd voor alle leningen	26,1%	41,8%	21,7%
2. Solvabiliteitsratio	33,3%	28,3%	36,7%
3. Structurele exploitatieruimte	6,5%	1,0%	0,3%
4. Grondexploitatie	0,4%	0,6%	0,5%
5. Belastingcapaciteit	70,6%	75,4%	73,9%

Norm provincie Gelderland	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1a. Netto schuldquote (NS)	tot 90%	tussen 90% tot 135%	hoger dan 135%
1b. NS gecorrigeerd voor alle leningen	tot 90%	tussen 90% tot 135%	hoger dan 135%
2. Solvabiliteitsratio	hoger dan 50%	tussen 20% tot 50%	kleiner dan 20%
3. Structurele exploitatieruimte	begroting en meerjaren of jaarrekening hoger dan 0%	begroting of meerjaren hoger dan 0%	begroting en meerjaren kleiner dan 0%
4. Grondexploitatie	tot 20%	tussen 20% tot 35%	hoger dan 35%
5. Belastingcapaciteit	tot 95%	tussen 95% tot 105%	hoger dan 105%

We hebben in 2022 geen kengetallen die onvoldoende zijn. De solvabiliteitsratio geeft weer in hoeverre gemeentelijke bezittingen met eigen middelen betaald zijn. Voor de solvabiliteit zitten we rond het Gelders gemiddelde en daarmee valt de ratio in het midden van categorie B. Kanttekening bij de kengetallen is dat het momentopnames zijn en blijven.

Paragraaf Lokale heffingen

De inkomsten van een gemeente komen uit diverse bronnen, waar de gemeentelijke belastingen en heffingen een relatief beperkt onderdeel van zijn. Deze inkomsten bestaan uit belastingen (OZB, hondenbelasting, toeristen- en forensenbelasting) en retributies of rechten (afvalstoffenheffing en rioolheffing). Gemeenten zijn in hoge mate zelfstandig in hun belastingheffing. Daarom vormt de belastingheffing een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Hieronder volgt een overzicht van de lokale belastingen en heffingen. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

WOZ-beschikking

De WOZ-waarde van woningen en niet-woningen wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld, waarbij het peiljaar telkens een jaar opschuift. Voor 2022 geldt de waarde op 1 januari 2021. In het jaar 2022 zijn 13.624 WOZ-beschikkingen verstuurd en daartegen zijn 223 bezwaarschriften ingediend. Dit is circa 1,6% van het totaal. Het gemiddeld aantal bezwaarschriften in de jaren daarvoor bedroeg 158 stuks (1,2%). De toename wordt voor het grootste deel toegeschreven aan het toenemende aantal 'no cure no pay' bureaus die actief zijn. Het landelijk gemiddeld aantal bezwaarschriften bedraagt in 2022 3,5% (was 3,2% in 2021).

Tarieven belastingen en heffingen

Vanaf 2020 is een benchmark woonlasten ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van lokale lasten inzichtelijker te maken en een gematigde lastenontwikkeling te borgen. De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. Dit geeft meer inzicht in de hoogte van de eigen lokale lasten ten opzichte van andere gemeenten, zodat hiermee bij de te maken keuzes rekening gehouden kan worden.

De generieke opbrengstverhoging OZB 2022 bedraagt in Aalten +3,0%. Voor de belastingen waarvoor 100% kostendekkendheid het uitgangspunt is, is de rioolheffing verhoogd met circa 1,4%. De tarieven voor de afvalstoffenheffing konden wederom vanwege een onttrekking uit de voorziening ongewijzigd blijven. Alle andere tarieven voor leges en belastingen zijn met 2,5% verhoogd.

Belastingopbrengsten

De primitief geraamde en werkelijke opbrengsten zijn:

bedragen x € 1.000

Belastingsoort	Geraamde opbrengst 2022	Werkelijke opbrengst 2022	Werkelijke opbrengst 2021
Onroerende zaakbelasting, eigenaar	4.563	4.604	4.487
Onroerende zaakbelasting, gebruiker	645	662	634
Afvalstoffenheffing	1.435	1.451	1.451
Rioolheffing	1.983	1.911	2.051
Hondenbelasting	185	175	177
Toeristenbelasting	103	117	113
Forensenbelasting	98	100	107
Totaal	9.012	9.020	9.020

Ten tijde van de vaststelling van de tarieven zijn vaak niet alle gegevens voorhanden. Daarom wordt bij de berekening van de tarieven een zo goed mogelijke inschatting gemaakt. Hierdoor kan in de praktijk de werkelijke opbrengst afwijken van de geraamde opbrengst. Deze zijn bij Voor- of Najaarsnota 2022 reeds bijgesteld. Ook bij de analyse van de budgetten is een verklaring van de verschillen tussen de geraamde en de werkelijke opbrengst gegeven.

Lasten- en batenoverzicht van de kostendekkende tarieven

De tarieven voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing, lijkbezorgingsrechten, marktgelden en leges zijn zo vastgesteld dat de opbrengsten de kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden. Hieronder staan de werkelijke bedragen ten opzichte van de bedragen uit de primitieve begroting 2022.

bedragen x € 1.000

Afwalstoffenheffing	Primitieve begroting 2022		Jaarrekening 2022		Rioolheffing	Primitieve begroting 2022		Jaarrekening 2022	
	Bedrag	Dekking	Bedrag	Dekking		Bedrag	Dekking	Bedrag	Dekking
Lasten afvalstoffenheffing	1.308		1.221		Lasten riolering	1.241		1.380	
Overhead (inclusief btw)	398		369		Overhead (inclusief btw)	427		419	
Onttrekking voorziening	-271		-152		Toevoeging voorziening	315		93	
Totale kosten	1.435		1.438		Totale kosten	1.983		1.892	
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.435		1.438		Opbrengst rioolheffing	1.983		1.892	
Totale opbrengsten	1.435		1.438		Totale opbrengsten	1.983		1.892	
Dekking		100%		100%	Dekking		100%		100%

Lijkbezorgingsrechten	Primitieve begroting 2022		Jaarrekening 2022		Marktgeld	Primitieve begroting 2022		Jaarrekening 2022	
	Bedrag	Dekking	Bedrag	Dekking		Bedrag	Dekking	Bedrag	Dekking
Lasten begraafplaats	369		256		Lasten markt	31		31	
Overhead	139		94		Overhead	9		11	
Totale kosten	508		350		Totale kosten	40		42	
Opbrengst lijkbezorgingsrechten (inclusief luidrechten)	302		256		Opbrengst marktgeld	22		16	
Totale opbrengsten	302		256		Totale opbrengsten	22		16	
Dekking		59%		73%	Dekking		55%		38%

Leges zijn belastingen die de gemeente kan heffen voor het verstrekken van individuele diensten. Uitgangspunten bij het vaststellen van de legestarieven is maximaal 100% kostendekkendheid. Er mag (op begrotingsbasis) geen winst worden gemaakt. Hieronder vindt u de leges op basis van onze legesverordening.

bedragen x € 1.000

Hoofdstuk	Onderwerp	Primitieve begroting 2022					Jaarrekening 2022				
		Toe te rekenen kosten*	Overhead	Totale lasten	Baten	Dekking	Toe te rekenen kosten*	Overhead	Totale lasten	Baten	Dekking
Titel 1 Algemene dienstverlening											
1	Burgerlijke stand	38	13	51	20	39%	30	11	41	30	73%
2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	181	73	254	77	30%	202	67	269	138	51%
3	Rijbewijzen	147	53	200	107	54%	130	45	175	109	62%
4	Verstrekkingen uit de Basisregistratie personen	7	2	9	4	44%	6	2	8	4	50%
5 t/m 17	Diversen	93	11	104	20	19%	84	10	94	19	20%
	Subtotaal titel 1	466	152	618	228	37%	452	135	587	300	51%
Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning											
3	Omgevingsvergunning	357	120	477	331	69%	774	171	945	470	50%
7	Bestemmingsplannen	75	28	103	41	40%	83	22	105	145	138%
1,2,4,5,6,8	Diversen	0	0	0	0	0%	0	0	0	0	0%
	Subtotaal titel 2	432	148	580	372	64%	857	193	1050	615	59%
Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn											
2	Organiseren evenementen of markten	92	45	137	13	9%	106	52	158	8	5%
5A	Algemene verordening Ondergrondse infrastructuur	81	9	90	54	60%	148	9	157	80	51%
1,3,4,5,6	Diversen	0	0	0	0	0%	0	0	0	0	0%
	Subtotaal titel 3	173	54	227	67	30%	254	61	315	88	28%
Eindtotaal		1.071	354	1.425	667	47%	1.563	389	1.952	1.003	51%

*inclusief btw

Woonlasten

Om een indruk te geven van de woonlastendruk in de gemeente Aalten is onderstaand overzicht opgenomen. In dit overzicht is uitgegaan van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde en een één- en meerpersoonshuishouden, waarvoor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt betaald.

Gemiddeld bedragen deze woonlasten in Gelderland € 916 (landelijk gemiddelde € 904).

bedragen in euro's

	Bruto woonlasten eenpersoonshuis- houden	Rang- nummer	Bruto woonlasten meerpersoons- huishouden	Rang- nummer
Aalten	522	1	668	2
Laagste in Nederland	522	1	667	1
Gemiddeld	737		811	
Hoogste in Nederland	1.599	349	1.736	349

(bron COELO-atlas 2022)

De bruto woonlasten (meerpersoonshuishouden) zijn landelijk gestegen met 3,0%. In Aalten zijn deze met 8,1% gestegen. Dit is een ander percentage dan in de Paragraaf lokale heffingen in de begroting 2022 wordt genoemd. Dit komt omdat COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) in haar rapportage andere berekeningsgrondslagen hanteert. Zo gaat COELO on andere uit van een standaard hoeveelheid aanbiedingen of ledigingen bij de afvalstoffenheffing, terwijl deze in werkelijkheid in de gemeente Aalten lager is.

Kwijtschelding

De gemeente Aalten hanteert een volledige kwijtschelding en voert daarmee dus een zo ruim mogelijk beleid. Kwijtschelding kan worden verleend indien men:

- AOW heeft, eventueel aangevuld met een klein pensioen;
- een bijstandsuitkering heeft;
- een inkomen uit werk heeft dat niet hoger is dan een bijstandsuitkering.

Kwijtschelding wordt verleend voor de volgende belastingen en heffingen: onroerende zaak-belastingen (OZB), afvalstoffenheffing (vastrecht en een gemaximeerd aantal ledigingen of aanbiedingen), rioolheffing (gemaximeerde hoeveelheid per persoon per huishouden) en hondenbelasting (alleen de eerste hond). In het jaar 2022 is aan 117 belastingplichtigen ambtshalve kwijtschelding toegekend. Daarnaast zijn 169 verzoeken binnengekomen. Daarvan zijn er 56 afgewezen en is de rest geheel of gedeeltelijk toegekend. Het totaal kwijtescholden bedrag bedraagt € 50.300. In 2021 was dit € 46.100.

Invordering

De invordering van de gemeentelijke belastingen vereist jaarlijks voor een beperkt deel van de belastingplichtigen veel aandacht en zorg. De (dwang)invordering van openstaande aanslagen bestaat uit de volgende stappen: herinnering - aanmaning - dwangbevel - loonvorderingen en/of beslaglegging. Het debiteuren-saldo bedroeg op 31 december 2022 € 283.000 (2021 € 356.000) Dit is inclusief de op 31 december 2022 nog niet vervallen posten. Laten we deze buiten beschouwing dan is de achterstand in betaling een openstaand bedrag van € 143.000 (2021 € 185.000).

Na de laatste vervaldatum hebben wij eerst herinneringen verzonden. Daar hebben veel belastingplichtigen op gereageerd. Het aantal aanmaningen en dwangbevelen daarna was een stuk lager. Medio 2022 is met een nieuwe deurwaarder de dwanginvordering (beslaglegging etc.) opgestart. Van tevoren zijn heldere afspraken met de deurwaarder gemaakt. Doel is op een minnelijke wijze in te vorderen om zo onnodige extra kosten voor de burger te voorkomen. Daar waar een deurwaarder meerdere problemen aantreft wordt dit teruggekoppeld zodat dit eventueel kan worden opgepakt.

De openstaande vorderingen tot en met 2022 worden voor een deel bepaald door langlopende trajecten zoals faillissementen en schuldsaneringen in het kader van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. De WSNP is bedoeld voor degenen die buiten hun schuld ('te goeder trouw') in een problematische schuldsituatie terecht zijn gekomen. De regeling duurt in beginsel drie jaar. Indien de rechtbank na verloop van die drie jaar oordeelt dat de schuldenaar zich aan zijn uit de regeling voortvloeiende verplichtingen heeft gehouden, wordt een zogenaamde 'schone lei' verstrekt. De schone lei betekent dat de schulden die bestonden op het moment dat de schuldsaneringsregeling is uitgesproken niet langer afdwingbaar zijn. Wordt de schone lei niet gegeven, dan blijven de schulden bestaan.

Van het openstaande saldo per 31 december 2022 is circa € 43.000 dubieus. Dit was eind 2021 € 45.000. Voor de dubieuze debiteuren is een voorziening getroffen in de balans. In het jaar 2022 is voor € 26.500 (2021 € 16.000) aan vorderingen oninbaar verklaard.

Paragraaf Financiering

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) geeft de kaders aan waarbinnen decentrale overheden de treasuryactiviteiten moeten uitvoeren. De wet verplicht gemeenten om een treasurystatuut op te stellen waarin de treasuryfunctie verder is uitgewerkt. Het treasurystatuut is in 2021 geactualiseerd en loopt vier jaar door. Centraal in het statuut staat het beheersen van risico's, maar ook financiering en betalingsverkeer maken hier onderdeel van uit. De treasuryfunctie dient uitsluitend de publieke taak en het beheer is prudent. Het doel is een verantwoord en optimaal resultaat te bereiken tussen kosten en risico.

Interne ontwikkelingen

Om de treasuryfunctie goed te kunnen uitvoeren is het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie van groot belang. Deze informatie wordt vervat in een liquiditeitsplanning. Naast de geraamde lasten en baten uit de begroting zijn in deze planning onder meer de aflossingen op vaste geldleningen en de voorgenomen investeringen uit de begroting opgenomen. Op basis van deze planning en uiteraard de nieuwe ontwikkelingen in de loop van het boekjaar, wordt geld aangetrokken en/of weggezet. Dit is afgelopen jaar ook weer gebeurd. Er hebben zich in 2022 geen bijzondere interne ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn geweest op de financieringsfunctie.

Externe ontwikkelingen

Een belangrijke factor bij het uitvoeren van het treasurybeleid is het renteverloop. Informatie over de rente wordt verkregen van de grote Nederlandse banken (waaronder de BNG) en het CPB. De prognose voor 10 jaar rente werd ingeschat op 0,5% eind 2022. In werkelijkheid lag deze rente eind 2022 rond de 2,8%, fors hoger dan voorzien. De herfinancieringsrente, sterk bepalend voor de korte rente, was door de ECB in maart 2016 verlaagd tot 0%. Eind 2022 stond deze rente op 2,5%. In verband met de torenhoge inflatie in 2022 onder meer als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de fors gestegen energieprijzen, zag de ECB zich genoodzaakt om de rentetarieven op de geldmarkt vanaf eind juli stapsgewijs te verhogen. De kapitaalmarkt reageert hierop waardoor ook de tarieven voor lang geld aanzienlijk zijn gestegen.

Als gevolg van de wettelijke eisen wordt in de treasuryparagraaf bij het jaarverslag informatie gegeven over de volgende onderwerpen:

1. Kasbeheer
2. Risicobeheer
3. Gemeentefinanciering
4. Schatkistbankieren

1. Kasbeheer

Het kasbeheer behelst het geldstromenbeheer en het saldo- en liquiditeitenbeheer. Met behulp van de liquiditeitsplanning wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is en blijft om aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. De gemeente heeft daarvoor onder meer een financieringsovereenkomst met de BNG gesloten. Daarin is het krediet- en het depotarrangement evenals het betalingsverkeer geregeld. De kredietlimiet is vastgesteld op € 3 miljoen en de intra-daglimiet op € 5 miljoen. Er wordt daarbij voor gewaakt dat de kredietlimiet en de intra-daglimiet bij de BNG niet worden overschreden, omdat daar forse rentevergoedingen (2% en 5%) tegenover staan. In 2022 is wederom zoveel mogelijk met kort geld gefinancierd. Dit gebeurde zowel via de rekening courant bij de BNG als met kasgeldleningen. Na de zomervakantie veranderde dit beeld. Door de renteverhogingen van de ECB was het al snel gebeurd met de negatieve rente waardoor financiering via rekening-courant steeds duurder werd.

2. Risicobeheer

Hieronder wordt inzicht verstrekt in het risicoprofiel van de gemeente. Het risicobeheer omvat alle activiteiten die zich richten op het beheersen van financiële risico's waarvan de belangrijkste zijn: renterisico, koersrisico en kredietrisico.

Renterisico

In de navolgende overzichten zijn de renterisico's op de korte (A) en lange (B) schuld getoetst aan de wettelijke normen uit hoofde van de Wet Fido en is het renteschema opgenomen (C).

- A) De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het begrotingstotaal, zijnde de totale lasten op de begroting, en geeft het bedrag weer dat de gemeente maximaal met kort geld mag financieren. Als deze limiet drie achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden moeten er maatregelen worden genomen, bijvoorbeeld door het aantrekken van een langlopende lening.

Uit het overzicht op de volgende bladzijde blijkt dat de kasgeldlimiet in 2022 niet is overschreden.

bedragen x € 1.000				
Kasgeldlimiet 2022	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Omvang begroting per 1-1-2022	65.292	65.292	65.292	65.292
1. Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	5.550	5.550	5.550	5.550
2. Vlottende korte schuld				
Maand 1	1.421	2.487	464	0
Maand 2	4.097	2.000	1.784	0
Maand 3	3.550	1.974	0	0
3. Vlottende middelen				
Maand 1	29	78	33	1.629
Maand 2	29	177	2.040	2.488
Maand 3	94	1.053	1.196	2.034
4. Saldo (2-3)				
Maand 1	1.392	2.409	431	-1.629
Maand 2	4.068	1.823	-256	-2.488
Maand 3	3.456	921	-1.196	-2.034
5. Gemiddelde saldo	2.972	1.718	-340	-2.050
Ruimte (+) Overschrijding (-) (1-5)	2.578	3.832	5.890	7.600

B) De renterisiconorm stelt een kader om het risico van renteschommelingen zoveel mogelijk te beheersen. De beheersing bestaat eruit dat de herfinanciering gelijkmatig gespreid moet worden. In enig jaar mag over niet meer dan 20% van de totale leningenportefeuille renteherziening plaats vinden. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel er maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar. De in 2022 gerealiseerde renterisiconorm wordt in onderstaande tabel weergegeven, hieruit blijkt dat in 2022 ruimschoots binnen de norm is gebleven.

Variabelen renterisico (norm) 2022		Berekening renterisiconorm	
1. Renteherzieningen	0	4a. Begrotingstotaal	65.292
2. Aflossingen	3.788	4b. Percentage regeling	20%
3. Renterisico (1+2)	3.788	4. Renterisiconorm (4a*4b)	13.058
4. Renterisiconorm	13.058		
5a Ruimte onder de renterisiconorm (4-3)	9.270		

C) Rentescema. In het volgende schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Rentescema 2022		bedragen x € 1.000	
De externe rentelasten over de korte en lange financiering		378	
De externe rentebaten		-184	
Saldo rentelasten en rentebaten			194
Rente die wordt doorberekend aan de grondexploitatie		-7	
Rente die wordt toegerekend aan taakvelden via projectfinanciering		0	
Rentebaat van doorverstrekte leningen		0	
			-7
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			187
Rente over eigen vermogen		0	
Rente over voorzieningen		0	
			0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			187
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			188
Renteresultaat op het taakveld treasury			1

Koersrisico

De koersrisico's van de gemeente Aalten zijn beperkt, omdat na de invoering van het schatkistbankieren overtollige middelen alleen kunnen worden aangehouden in rekening courant bij de staat, via deposito's in de schatkist of onderling kunnen worden uitgeleend aan andere decentrale overheden. Eventuele uitzettingen worden afgestemd op de liquiditeitsplanning en hebben veelal een relatief korte looptijd. Er is in 2022 minimaal geld aangehouden in de schatkist van het Rijk. Er zijn geen deposito's aangegaan en er is verder geen geld uitgeleend. Behoudens leningen verstrekt namens de gemeente en door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland.

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.

De gemeente loopt met betrekking tot de verstrekte geldleningen (waaronder hypotheke) beperkt risico. Er wordt ten aanzien van overige debiteuren een actief beleid gevoerd. Indien nodig wordt een voorziening getroffen. Voor een aantal debiteurgroepen (algemene debiteuren, maar ook belasting- en bijstandsdebiteuren) is dit gebeurd en zijn zodoende de risico's afgedekt. Ieder jaar met de opmaak van de jaarrekening worden de debiteuren beoordeeld en wordt indien nodig de voorziening bijgesteld. Dit is ook nu weer gebeurd. Het totaal van de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt eind 2022 afgerond € 79.000 ten opzichte van € 88.000 eind 2021.

3. Gemeentefinanciering

De financieringspositie van de gemeente en de daarbij behorende financieringsbehoefte wordt voor een groot deel bepaald door het verloop van de investeringen en de aflossingsverplichtingen. Bij het afsluiten van leningen wordt rekening gehouden met de bestaande liquiditeitsplanning, de rentevisie, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. In de begroting was rekening gehouden met een financieringsbehoefte van ongeveer € 5 miljoen. Waarbij daarnaast zolang en zoveel mogelijk met kort geld zou worden gefinancierd in verband met de op dat moment nog steeds bestaande negatieve rente. Er was lang voldoende financiële ruimte. Met name door forse uitkeringen via het gemeentefonds en het doorschuiven van geplande investeringen. Daarom is pas eind 2022 een vaste geldlening aangetrokken maar dan van € 3 miljoen.

De investeringen in duurzame goederen betrof ongeveer € 2,7 miljoen. Hieronder volgt een opsomming van de grootste investeringen in 2022:

- Overkapping werf € 44.000;
- Aanschaf diverse vervoermiddelen buitendienst € 162.000;
- Reconstructie diverse wegen en riolering waaronder Oranjestraat Bredevoort, Driessenshof Aalten en de Welinkweg in Dinxperlo, € 2.4 miljoen.

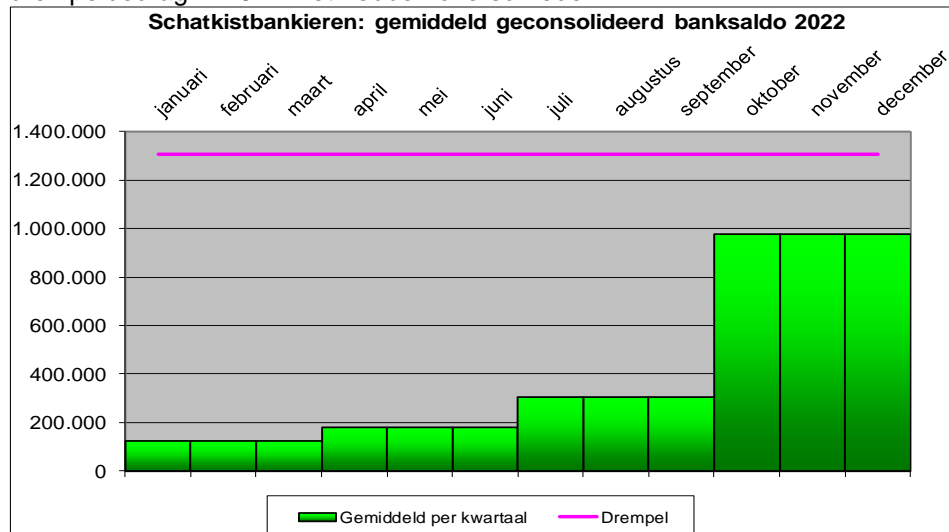
In onderstaand overzicht worden de mutaties weergegeven die zich in 2022 hebben voorgedaan in de leningenportefeuille. bedragen x € 1.000

Mutaties leningen portefeuille 2022	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2022	28.856	1,50%
Nieuwe leningen (conversie)	0	0
Nieuwe leningen (financieringsbehoefte)	3.000	3,32%
Reguliere aflossingen	3.788	0
Vervroegde aflossingen (conversie)	0	0
Stand per 31 december 2022	28.068	1,61%

Het aandeel van de totale schuld per 31 december 2022 met betrekking tot verstrekte hypotheke bedraagt € 5,4 miljoen.

4. Schatkistbankieren

Vanaf 15 december 2013 is iedere decentrale overheid verplicht om de overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Met deze wet beoogt de wetgever een bijdrage te leveren aan de vereiste daling van de EMU-schuld voor de Nederlandse overheid door de overtollige liquiditeiten van decentrale overheden zoveel mogelijk te bundelen binnen de overheidsfeer. Er zijn enkele uitzonderingen. De belangrijkste is het drempelbedrag. De gemeente mag gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist houden. Voor Aalten is deze drempel voor 2022 berekend op € 1.306.000 zijnde 2% van het begrotingstotaal. Er is in 2022 beperkt geld aangehouden in de schatkist. Uit de volgende grafiek blijkt dat we het drempelbedrag in 2022 niet hebben overschreden.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Een deel van de gemeentelijke taken richt zich op het onderhoud van de openbare ruimte en kapitaalgoederen. Gelet op de omvang van de te beheren kapitaalgoederen legt deze taak een substantieel beslag op de middelen. Het beleid is opgenomen in de nota verkrijging/vervaardiging en onderhoud kapitaalgoederen.

Openbare ruimte

Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

De voortdurende ontwikkeling en zorg die is gericht op het waarborgen van de kwaliteit van de openbare ruimte waarmee de belanghebbenden tevreden zijn en zich betrokken weten, zodanig dat ook de leefbaarheid en de economische vitaliteit wordt gediend. De komende jaren wordt veel aandacht besteed om de openbare ruimte aan te passen waarbij aandacht is voor de klimaatdoelstellingen die worden opgenomen in de klimaatadaptatie strategie die begin 2023 is vastgesteld. Ook krijgt duurzaamheid en biodiversiteit de nodige aandacht.

> Onderhoud wegen

Voor het onderhoud van de wegen is in 2009 een beleidsnota wegen vastgesteld. Het was de bedoeling om bij de invoering van de Omgevingswet te kijken of een nieuwe beleidsnota wegen moet worden vastgesteld of dat dit wordt ondergebracht bij openbare ruimte in zijn algemeenheid. Doordat de omgevingswet steeds is uitgesteld, is dit nog niet gebeurd. Zoals het er nu uitziet, treedt de omgevingswet op 1 januari 2024 in werking. In 2024 volgt er een update van de beleidsnota wegen. De huidige nota is nog actueel en er kan nog enkele jaren mee gewerkt worden. Wel is er in de wegennota onvoldoende rekening gehouden met klimaat en duurzaamheid. Momenteel wordt ervoor zowel klimaat als duurzaamheid beleid opgesteld welke geïmplementeerd moet worden voor het onderhoud van onze openbare ruimte in het algemeen en dus ook voor de wegen waar het onderhoud ligt bij de gemeente. Het groot onderhoud van de wegen steunt op jaarlijks geactualiseerde onderhoudsschema's die uitgewerkt en/of bijgesteld worden na visuele inspecties. In deze onderhoudsschema's zijn de wegen, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, opgenomen die voor de komende vijf jaar op de planning staan. De kosten voor groot onderhoud bedroegen in 2022 € 203.000 en worden gedekt door een onttrekking aan de reserve onderhoud wegen. Deze reserve wordt jaarlijks met een gelijk bedrag van € 290.000 gevoed. Het groot onderhoud is ondergebracht in een moederbestek en daarbij is ervoor gekozen om niet alles uit te voeren. Het regulier jaarlijkse onderhoud van de wegen bedroeg in 2022 € 647.000. De reserve en het actuele meerjaren onderhoudsplan (MJOP) zijn op elkaar afgestemd. Hierbij is geen sprake van afwijkingen of achterstallig onderhoud. Uit inventarisatierondes van de wegen blijkt dat er geen noemenswaardige afwijkingen zijn ten opzichte van de actuele onderhoudsplannen. Er kunnen zich incidenten voordoen die direct worden opgelost. Deze staan los van de reguliere onderhoudsplannen. Investeringswerken worden geactiveerd en op grond van de economische levensduur afgeschreven. Verder zijn in 2022 verschillende infrastructurele werken uitgevoerd, te weten:

- Adm. de Ruyterstraat en Dijkstraat
- Driessenshof
- Haartsebos
- Hoge Veld
- Frederik Hendrikstaat, Oranjestraat en Misterstraat

> Onderhoud bruggen en duikers

Om het onderhoud en de instandhouding van onze bruggen en duikers te waarborgen is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Jaarlijks worden alle bruggen en duikers geïnventariseerd en gecontroleerd. Op basis hiervan wordt het reguliere onderhoud uitgevoerd. De lasten hiervoor waren in 2022 € 76.000. Uit de inventarisatieronde blijkt verder dat het meerjaren onderhoudsplan nog steeds actueel is en er geen afwijkingen van het onderhoudsprogramma zijn geconstateerd.

> Openbare verlichting

In 2013 is een vervangingsplan opgesteld. Hier is in aangegeven welke verlichting vervangen moet worden om het hoogste rendement te bereiken. Armaturen die worden vervangen, worden allemaal omgezet naar LED-verlichting. In 2022 is buiten de investeringswerken om voor € 26.000 nieuwe verlichting vervangen. In 2022 is een aanzet gegeven voor het maken van beleid met betrekking tot de verlichting in de openbare ruimte waar de openbare verlichting een onderdeel van is. In 2023 zal hierover besluitvorming plaatsvinden

> Openbaar groen

Gekoppeld aan ons groenbeleidsplan is er een groenbeheersplan waarop het jaarlijks onderhoud van het openbaar groen is gebaseerd. Door het onderhoud op basis van dit plan te laten uitvoeren kan het gestelde onderhoudsniveau worden gehandhaafd. Axent Groen voert het onderhoud van de sportvelden uit. Dit heeft in 2022 € 50.000 gekost. Door de klimaatverandering treedt er vaker droogte op waar veel bomen last van ondervinden. Hierdoor zal de sterfte toenemen en moet er meer onderhoud gepleegd worden. Er is aanzet gemaakt om inzichtelijk te krijgen hoe we in de toekomst de uitgaven kunnen beperken. Het komend jaar wordt dit verder uitgewerkt.

> Speelvoorzieningen

In 2014 is de speelnota Spelenderwijs Ontmoeten vastgesteld. De speelterreinen voldoen aan de nota Spelenderwijs Ontmoeten. Voor nu plegen we alleen regulier onderhoud en vervangen we toestellen als deze niet hersteld kunnen worden. Daarnaast worden de speeltoestellen jaarlijks gekeurd. Voor het onderhoud en de vervanging van speelvoorzieningen is in 2022 respectievelijk € 11.000 en € 29.000 uitgegeven.

> Riolering

Het Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) is de neerslag van de wettelijke verplichting dat de gemeente een rioleringsnota dient te hebben. Het GRP 2015-2019 is in 2015 door de raad vastgesteld. Het onderhoud en de vervanging van de riolering vindt volgens, in overeenstemming met de kaders van deze nota plaats. Ook wordt aangegeven hoe de maatregelen en investeringen worden bekostigd. Momenteel wordt nog gewerkt met het GRP 2015-2019, omdat dit plan nog aan de eisen voldoet en we aan willen sluiten bij de nieuwe Omgevingswet.

De investeringen in de riolering worden geactiveerd, de lasten worden via de riooltarieven verhaald op de burgers. Eventuele overschotten of tekorten worden jaarlijks met de voorziening Riolering geëgaliseerd. Waar mogelijk worden reconstructies van wegen en vervanging van riolering gecombineerd. De kosten voor het onderhoud van de riolering in 2022 bedroeg € 462.000.

In 2021 zijn de stresstesten afgerond en is inzichtelijk geworden welke maatregelen moeten worden genomen om overlast door klimaatverandering te voorkomen. In 2022 is begonnen met het opstellen van een klimaatadaptatie strategie en eind 2022 aangeboden aan het college. Bij deze strategie speelt water en riolering een grote rol. In 2023 wordt hiervoor een beleidsnotitie (nieuwe GRP) opgesteld. Ook het afkoppelen van regenwater wordt waar mogelijk actief opgepakt. Begin 2023 heeft over de klimaatadaptatie strategie besluitvorming plaatsgevonden in de gemeenteraad

Gebouwenbeheer

De gemeente heeft een aantal gebouwen in eigendom, beheer en onderhoud. Om waardevermindering van de gebouwen te voorkomen is een goede staat van onderhoud noodzakelijk. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het beheer en onderhoud van het gebouw, alles wat aard- en nagelvast is (technisch onderhoud) en het beheer en onderhoud door de gebruiker (water, gas, elektra, telefonie, schoonmaak en dergelijke). Het onderhoud van de diverse gebouwen van de gemeente wordt op verschillende manieren uitgevoerd. Zowel het groot als het klein onderhoud van gemeentelijke gebouwen, die niet voor de gemeentelijke dienst zijn bestemd, komt voor rekening van de gemeente. Het groot onderhoud is in beeld gebracht door middel van een meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Jaarlijks worden de gebouwen geïnspecteerd en worden de onderhoudsschema's aangepast. Om deze kosten te dekken is een reserve gevormd die jaarlijks gevoed wordt, in 2022 met € 180.000. In 2022 is voor € 72.000 aan groot onderhoud uitgevoerd en aan de reserve onttrokken. Daarnaast is in diezelfde periode voor het reguliere jaarlijkse (kleinere) onderhoud € 171.000 uitgegeven. Ieder jaar wordt aan een aantal specifieke gebouwen extra aandacht gegeven door middel van clustering van onderhoudswerkzaamheden, waardoor een efficiency voordeel behaald kan worden. Door onvolledige bezetting van het team in het afgelopen jaar is het niet gelukt al het gewenste groot onderhoud weg te zetten. Sinds het najaar is er inhuur om de opgelopen achterstand op te pakken. Hierbij worden ook de langlopende onderhoudscontracten herzien en is de uitvraag van een nieuw DMJOP voorbereid waarbij verduurzaming van het beheerde vastgoed het speerpunt is.

De eerste stappen in de verduurzaming van het vastgoed zijn reeds gezet op verschillende gebouwen. Op de Gemeentewerf is bij de renovatie/ uitbreiding het dak voorzien van zonnepanelen en is de gas aansluiting verwijderd. De sporthallen in Aalten, Bredevoort en Dinxperlo zijn allen bij de laatste verbouw voorzien van zonnepanelen op het dak. Ook is hier het dak geïsoleerd volgens de nieuwste bouwbesluit eisen. Binnen is alle verlichting vervangen voor een LED variant. De provincie Gelderland heeft een 'Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed' gestart voor kleinere gemeenten. Hier zal komend jaar bij worden aangesloten. En met het opstellen van het nieuwe DMJOP zal er een volgende stap genomen worden in de verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed.

Ieder jaar is er een geringe wijziging in de gebouwvoorraad. De bovenwoningen aan het Lage Blik zijn in eigendom gebleven van de gemeente. Op diverse locaties binnen de gemeente is opvang gecreëerd door ruimtes te huren en in te zetten voor de mensen uit Oekraïne.

Het voormalige gebouw voor peuterspeelzaalwerk aan de Willebrordstraat is medio 2022 verkocht. In het centrum van Dinxperlo is de voormalige cafetaria aan de Wilhelminastraat aangekocht en is eind 2022 in beheer gekomen. Voor het brandweerkorps in Dinxperlo worden plannen gemaakt voor een Nederlands/Duitse samenwerking met de collega's uit Suderwick. Hier wordt gekeken naar de mogelijkheid om op de landsgrens een nieuwe gemeenschappelijke kazerne te bouwen.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding en doelstellingen

Onder grondbeleid wordt verstaan het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Het omvat alle strategieën van de gemeente rond het verwerven, beheren, bewerken en uitgeven van gronden. Het grondbeleid heeft grote invloed op en samenhang met de realisatie van beleidstaken zoals ruimtelijke ontwikkeling, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, economische structuur en cultuur, sport en recreatie. Daarnaast kan het grondbeleid grote financiële gevolgen hebben. De resultaten, maar vooral de financiële risico's, zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente. Daarom is transparantie van grondbeleid van groot belang.

In de Nota Vastgoed Gemeente Aalten, in 2014 vastgesteld, is het begrip grondbeleid omschreven als een activiteit van de lokale overheid, waarbij op een uitvoeringsgerichte wijze sturing wordt gegeven aan de ruimtelijke ordening, ten einde een goede en evenwichtige inrichting van de ruimte te verkrijgen. Hierbij kunnen ook die voorzieningen worden gerealiseerd die in de regel niet door de particuliere sector worden ontwikkeld (sociale woningen, sociaal-culturele voorzieningen, openbaar vervoer, infrastructuur en dergelijke). Bovendien is grondbeleid een beleidsveld waar de lokale overheid doelen op kan realiseren. Na inwerkingtreding van de omgevingswet zal ons grondbeleid worden geactualiseerd.

Met behulp van deze nota wordt inzicht gegeven in de rol van de gemeente in het beleidsproces en worden voorstellen gedaan op welke wijze de inzet van het aan de gemeente beschikbaar gestelde instrumentarium in het beleidstraject kan worden verbeterd gericht op effectiviteit van het te voeren grondbeleid. Er wordt in het grondbeleid onderscheid gemaakt in actief en passief (faciliterend) beleid. In deze nota is het accent verschoven van actief naar passief grondbeleid. Indien bij specifieke projecten/nieuwe ontwikkelingen actief grondbeleid gewenst is, dan wordt hiertoe separaat besloten.

In genoemde nota worden verder de beschikbare instrumenten beschreven die de gemeente ten dienste staan bij het voeren van een optimaal grondbeleid. Daarnaast wordt ingegaan op de organisatie van het gemeentelijk grondbeleid met betrekking tot de bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheid, op de financiële en administratieve randvoorwaarden en op het uitgiftebeleid van de aangekochte gronden.

Met de laatste wijzigingen van de commissie BBV kennen we ten behoeve van de verslaggeving de volgende onderdelen met betrekking tot de gronden:

- Gronden en terreinen niet in exploitatie (warme gronden);
- Faciliterend grondbeleid;
- Voorraden, waaronder bouwgrond in exploitatie (BIE) en Gereed product en handelsgoederen.

Gronden en terreinen worden gerubriceerd onder de materiële vaste activa. Voor warme gronden geldt vanaf 2019 dat – onder cumulatieve voorwaarden – bij de waardering uitgegaan mag worden van de grond tegen toekomstige bestemming in plaats van de huidige bestemming zoals dat tot nu toe gold. Faciliterend grondbeleid wordt afhankelijk van de status van de vordering onder de overlopende activa dan wel passiva geressorteed. Bouwgronden in exploitatie vallen onder de voorraden. Een BIE moet aan diverse voorwaarden voldoen. Verderop in deze paragraaf wordt de cijfermatige voorstelling van genoemde onderdelen weergegeven.

Voor tussentijdse winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode. Er is een verplichting tot tussentijdse winstneming wanneer is voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie genomen).

In 2019 is daaraan toegevoegd dat teveel genomen winst in eerdere jaren moet worden verrekend met het huidige jaar.

Lokale ontwikkelingen

Activiteiten

Op 21 juni 2022 heeft de raad de grondexploitatie “Kern De Heurne herziening 2021” vastgesteld. Daarna is direct ook de verkoop van de bouw kavels van deze exploitatie gestart. Dit plangebied voorziet in de realisatie van 17 woningen. Op dit moment zijn er 15 kavels uitgeefbaar. Op twee kavels staan Uuthuuskes. Deze twee zijn voorlopig aan deze exploitatie onttrokken. Alle 15 uit te geven kavels zijn op moment van schrijven in optie uitgegeven.

Van de overige lopende grondexploitaties is er in 2022 1 kavel verkocht. Het betreft de laatste kavel van “Herstructureringsplan De Rietstap”. In de overige bestaande grondexploitaties heeft de gemeente nog drie kavels beschikbaar, twee kavels op 't Warmelinc en één op plangebied Kraaienboom.

Ook zijn in 2022 wederom een aantal overeenkomsten gesloten met particulieren en/of ontwikkelaars. Bij deze overeenkomsten zijn afspraken gemaakt over onder andere de realisatie van woningen. De gemeente heeft hierbij een faciliterende rol. Deze ontwikkelingen leveren voor de gemeente geen opbrengsten of kosten op.

Verkopen

In de loop van 2022 hebben (grond)verkopen plaatsgevonden buiten de grondexploitaties tot een totaalbedrag van € 115.000. Dit betreft met name de verkoop van groenstroken.

Risico's onderdeel grondexploitatie

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn trajecten die meerdere jaren kunnen duren, waarmee hoge investeringen zijn gemoeid en waarvan de resultaten voor een lange tijd grote invloed hebben. Belangrijk is des te meer om zorgvuldige afwegingen te maken en de risico's zo goed mogelijk in te schatten. Onderdeel van de grondexploitatie is dan ook een risico-inventarisatie, die (jaarlijks) periodiek moet worden bijgesteld. Bij de risico-inventarisatie gaat het om een inschatting van de mate waarin een risico van toepassing is en het effect op het financiële resultaat. Daar waar deze risico-inventarisatie leidt tot een verwacht verlies wordt direct bij de jaarrekening een voorziening getroffen tot de hoogte van het te verwachten verlies. Verder benaderen wij over het algemeen onze eigen grondexploitaties bij de gronduitgifte behoedzaam. Jaarlijks wordt bij de hercalculaties opnieuw een inschatting gemaakt.

Onderzoek naar de mogelijkheid van huurhuizen in de kleine kernen

In 2020 is gestart met het project 'Uuthuskes'. In dit project worden Uuthuskes door de gemeente aangekocht en door de Achterhoekse Wooncoöperatie verhuurd aan jongeren in de kleine kernen. In 2021 zijn de eerste zes Uuthuskes opgeleverd. Begin 2022 zijn de twee Uuthuskes in IJzerlo opgeleverd.

Overige bestemmingsreserves met betrekking tot het grondenbeheer

Algemeen

Bijdragen aan reserves vanuit de grondexploitaties is niet meer toegestaan. Sparen voor bovenwijkse voorzieningen die na het afsluiten van een grondexploitatie worden aangelegd, is alleen nog mogelijk via een door de raad in te stellen bestemmingsreserve. Toevoegingen kunnen alleen plaatsvinden via resultaatbestemming.

Activiteiten bouw- en industriegrondexploitatie

Gronden en terreinen niet in exploitatie

Gronden gerubriceerd onder de rubriek gronden en terreinen onder de materiële vaste activa. Op de boekwaarde worden geen rente en kosten bijgeschreven.

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2022
Bouwgrond De Wegwijzer	40	0	0	40
Bouwgrond Westrand	1.488	0	0	1.488
Bouwgrond Cattier	1.751	0	0	1.751
Overige gronden:				
Buitenplaats Dinxperlo	214	0	0	214
Kern de Heurne 2e fase	36	0	29	7
Westrand Aalten	157	0	0	157
Subtotaal overige gronden	407	0	29	378
Totaal	3.686	0	29	3.657

Voor een aantal gronden uit bovenstaand overzicht heeft al in 2019 een toets/taxatie plaatsgevonden op de marktwaarde van deze gronden tegen de toen geldende bestemming. Deze toets heeft niet geleid tot afwaardering van gronden.

De Wegwijzer

Voor deze locatie is in 2022 een ontwikkelcompetitie opgestart. Als resultaat van deze ontwikkelcompetitie gaat Klaassen Groep BV 15 woningen realiseren in het plangebied.

Momenteel worden de plannen verder uitgewerkt. Vervolgens wordt een bestemmingsplan ten behoeve van deze ontwikkeling in procedure gebracht. Naar verwachting vindt vaststelling van het plan medio dit jaar plaats en kan de uitgifte in de tweede helft van dit jaar starten.

Westrand Aalten

Er is een overeenkomst met een bedrijf op basis waarvan ruim vijf hectare van de oorspronkelijk beschikbare hoeveelheid als bedrijventerrein wordt ontwikkeld. De overtollige hectares, 69.335 m², zijn afgestoten als landbouwgrond. Deze meters zijn al eerder afgewaardeerd naar agrarische waarde en overgebracht naar de rubriek gronden en terreinen onder de materiële vaste activa. De financiële verkenning van de uit de nieuwe ontwikkeling voortvloeiende grondexploitatie laat (op termijn) een fors voordeel zien.

Het bestemmingsplan voor deze nieuwe ontwikkeling is 22 mei 2018 vastgesteld. Tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan is beroep aangetekend bij de Raad van State. Dit beroep is gegrond verklaard. Tegen deze uitspraak is verzet aangetekend door de gemeente. Het verzet is ongegrond verklaard. Tevens is eind 2019 het bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld.

De Raad van State heeft bij uitspraak van 21 juli 2021 het beroep van één appellant niet-ontvankelijk verklaard. De wel ontvankelijke beroepen zijn ongegrond verklaard. Hiermee zijn de besluiten onherroepelijk in werking getreden en kan verdere uitvoering worden gegeven aan de vestiging van de firma Aalbers op de betreffende locatie. Hiervoor dient nog een omgevingsvergunning te worden verleend. De aanvraag is inmiddels ingediend. Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland is bevoegd gezag en gaat over het verstrekken van de vergunning.

Cattier

In 2019 is Bedrijventerrein Het Broek (uitbreiding Cattier) door de gemeente aangekocht. Dit terrein is verkocht aan Kaemingk BV, die op de locatie een bedrijfshal wil realiseren. Hiervoor is het nodig dat het bestemmingsplan ter plaatse wordt aangepast. Met Kaemingk en diverse omwonenden is hierover gesproken. Het plan heeft, mede door de beoogde landschappelijke inpassing, draagvlak in de omgeving. Het bestemmingsplan is in 2022 vastgesteld. Tegen dit besluit is beroep aangetekend bij de Raad van State. Dit beroep is op het moment van schrijven nog niet inhoudelijk behandeld.

Overige gronden

De buitenplaats Dinxperlo is in 2014 verkocht. Het bestemmingsplan is begin 2018 in procedure gebracht. Na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan volgt de restantbetaling van € 285.000.

Kern de Heurne 2^e fase is in 2013 afgeboekt tot agrarische waarde. De ontwikkeling van deze locatie is met de vaststelling van de Woningbouwplanning Aalten 2017 gecancelled. In 2022 is een belangrijk deel van deze gronden ingebracht in de nieuwe grondexploitatie "Kern De Heurne herziening 2021".

Een deel van de overige gronden m.b.t. Westrand is aangeboden aan de voormalige eigenaar, die deze gronden wenst terug te kopen tegen agrarische waarde. Op het moment van schrijven is hiervoor – op grond van het Didam-arrest - het voornemen tot verkoop gepubliceerd. Het overige deel wordt ingebracht in de toekomstige grondexploitatie Westrand.

Faciliterend grondbeleid

bedragen x € 1.000

Complexen met een exploitatie overeenkomst of aanverwant	Boekwaarde 1-1-2022	Vermeerderingen 2022	Verminderingen 2022	Mutaties 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2022
0.11 Bekendijk-Zuid	19	120	139	-19	0
0.62 Groene Kamer	-9	4	7	-3	-12
0.35 Vaanholt	0	0	0	0	0
0.02 Nieuwstraat/Molenhof	-33	33	0	33	0
Totaal	-23	157	146	11	-12

0.11 De boekwaarde is afgerond nul maar het project is nog niet klaar. Bekendijk-Zuid wordt naar verwachting in 2023 afgerond. Alleen nog kosten voor groenaanleg;

0.62 Groene Kamer: door een projectontwikkelaar worden hier 33 woningen gerealiseerd. Afronding volgt in 2023;

0.35 Bijdrage Vaanholt is volledig ontvangen. Lasten>bijdrage. Project wordt in 2023 afgerond.

0.02 Het project Nieuwstraat/Molenhof is in 2022 afgerond en afgesloten.

Kosten die gemeenten maken in het kader van faciliterend grondbeleid en kunnen verhalen op derden, worden geclassificeerd als vordering op de balans. Afhankelijk van de status van de vordering komt deze tot uiting als kortlopende vordering of als overlopend actief. Bepalend daarvoor is de aanwezigheid van een getekende overeenkomst. Het kan ook voorkomen dat op enig moment de exploitatiebijdrage hoger is dan de kosten. Het saldo wordt dan gepresenteerd als overlopende passiva. Op 31 december 2022 kennen we een enkel project met een waarde van € 262 dat als overlopend actief is verantwoord. Daarnaast is er nog een project waarvan de exploitatiebijdrage hoger is dan de gemaakte kosten tot en met 2022. Het totaalbedrag hiervan is € 11.712 en staat als overlopend passief geregistreerd.

Vorraden

Onderstaande complexen zijn in 2022 in exploitatie:

(Geraamd eindresultaat: N=nadelig, V=voordelig)

bedragen x € 1.000

Vorraden	Boek- waarde 1-1- 2022	Vermeer- deringen 2022	Vermin- deringen 2022	Boek- waarde 31-12- 2022	Nog te maken kosten	Nog te reali- seren op- brengsten	Geraamd eind- resultaat	Afloop
Onderhanden werk (BIE)								
Kobus III	313	16	329	0	0	0		2022
Lintelo uitbreiding kern	-8	4	-4	0	0	0		2022
Kern De Heurne herziening	0	85	16	69	154	505	-282 V	2028
De Rietstap	128	1	129	0	0	0		2022
t Warmelinck	68	1	0	69	1	73	-3 V	2023
Haartsebos	-4	138	134	0	0	0		2022
Kraaienboom	246	3	0	249	21	240	30 N	2023
Subtotaal voorraden	743	248	604	387	176	818	-255 V	
Gereed product en handelsgoederen								
Pand Lage Blik 28-30-32	98	2	100	0	0	0	0	2022
	98	2	100	0	0	0	0	
Totaal voorraden	841	250	704	387	176	818		

Daar waar het geraamde eindresultaat een nadeel laat zien is een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van dit nadeel. De hoogte van het totale nadeel is € 30.000. De verliesvoorziening is hierop aangepast. De hercalculaties van de verschillende complexen per ultimo 2022 (de zogenaamde staten P) worden tegelijkertijd met de jaarrekening, maar wel afzonderlijk ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Complex Kobus III

Dit complex is in 2022 afgerond en afgesloten. Het nadelige resultaat bedroeg afgerond € 329.000. Hiervoor was in het verleden een verliesvoorziening opgebouwd van € 343.000. Deze voorziening is in 2022 in het complex ingebracht ter dekking van het nadelige resultaat. Daardoor blijft er een klein voordeel over van ongeveer € 14.000 dat ten gunste van de exploitatie is gebracht in 2022.

Complex Lintelo uitbreiding kern

Ook dit complex is in 2022 afgerond en afgesloten. Het sluit met een voordelig resultaat van ruim € 4.000 dat in 2022 in de exploitatie is verantwoord. In voorgaande jaren was er al € 27.000 tussentijdse winst genomen. Het totale resultaat bedraagt daarom € 31.000.

Complex Kern de Heurne herziening

Dit is een nieuw complex. De exploitatie hiervan is in 2022 door de raad vastgesteld. Er zijn 15 kavels te verkopen die momenteel allemaal onder optie zijn uitgegeven. De verwachting is dat de kavels in 2023 worden verkocht en dat de werkzaamheden met betrekking tot woonrijp maken in 2024 kunnen worden afgerond. Met de nieuwe hercalculatie wordt een voordelig resultaat berekend van afgerond € 283.000. Dit ligt fors lager dan de door de raad in juni 2022 vastgestelde exploitatie-opzet. Daar werd nog een plus voorzien van € 435.000. Dit nadeel wordt grotendeels verklaard door het feit dat een tweetal kavels zijn ingezet voor de plaatsing van Uuthuskes en uit deze exploitatie zijn genomen. Dat betekent een lagere opbrengst voor dit complex van € 139.000. De ondergrond van deze Uuthuskes is gewaardeerd op basis van de erfpacht-overeenkomst en opgenomen onder de materiële vaste activa. Daarnaast zijn de kosten voor woonrijp maken geactualiseerd en hoger opgenomen.

Complex Herstructureringsplan De Rietstap

In 2022 is de laatste kavel van dit complex verkocht en in eigendom overgedragen. Het complex is daarmee afgerond en afgesloten. Herstructureringsplan De Rietstap sluit met een nadelig resultaat van afgerond € 32.000. Tot en met 2021 was er een verliesvoorziening gevormd van € 33.000. Deze voorziening is in 2022 ingebracht in dit complex. Het verschil € 1.000 is ten gunste van de exploitatie in 2022 gebracht.

Complex 't Warmelinck

In 2022 is binnen dit complex geen kavel verkocht. De laatste te verkopen kavel is in 2021 verkaveld naar een 2de kapper. Daarvoor is geringe belangstelling. De hercalculatie 2022 laat een te verwachten voordeel zien van ruim € 22.000 en ligt daarmee een kleine € 1.000 lager dan het voordeel van 2021. Dit wordt veroorzaakt door hogere rentelasten door uitloop van het project.

Volgens de POC-methode die ook op dit complex is toegepast kan er een kleine € 500 tussentijdse winst worden bijgeboekt. Dit is in de exploitatie 2022 verantwoord.

Complex Haartsebos

Ook het Haartsebos is in 2022 afgerond en afgesloten. Dit complex sluit met een tekort van bijna € 134.000. Er is een voorziening gevormd voor een verwacht verlies van € 122.000. De overschrijding van ongeveer € 12.000 wordt veroorzaakt door de hogere kosten van de aanleg van verkeersplateau's binnen het plangebied. Dit nadeel is ten laste van de exploitatie in 2022 gebracht.

Complex Kraaienboom

In 2022 is binnen dit complex geen kavel verkocht. De hercalculatie laat een te verwachten verlies zien van € 30.000. Met de vorige hercalculatie werd een verlies verwacht van € 28.000. De aanwezige voorziening is daarom met € 2.000 verhoogd ten laste van de exploitatie. De oorzaak ligt in een hogere rentekosten door uitloop van het project.

Pand Lage Blik 28-30-32

In 2020 is het pand Lage Blik 28-30-32 aangekocht. Deze aankoop maakte verplaatsing van de bibliotheek vanuit het centrum mogelijk. De bibliotheek komt op de begane grond. Er bevinden zich een tweetal woningen boven dit pand waar de bibliotheek komt. Het complex is gesplitst in appartementen. Het appartement waarin de bibliotheek is gevestigd is in 2021 overgedragen aan de Stichting Basisbibliotheek Achterhoekse Poort. Verder was het de bedoeling om de twee appartementen op de bovenverdieping te verkopen. Dit gaat niet door. De appartementen worden nu ingezet voor de opvang van Oekraïners. Door deze gewijzigde bestemming zijn de appartementen overgeheveld van de voorraden naar materiële vaste activa.

Voorraad uit te geven gronden per 31-12-2022

	Aantal kavels	Aantal m ²	Gemiddelde verkoopprijs excl. btw
3.10 't Warmelinck	2	513	142,50
3.53 Kraaienboom	1	1.200	200,00
0.29 Kern De Heurne herziening	15	3.199	163,95

Verloopoverzicht getroffen voorzieningen

bedragen x € 1.000

	Voorziening per 1-1-2022	Aanvullende voorzieningen 2022	Vrijval 2022	Voorziening per 31-12-2022
Voorzieningen verliesgevend complexen in exploitatie				
Kobus III	343	0	343	0
De Rietstap	33	0	33	0
Haartsebos	122	0	122	0
Kraaienboom	28	2	0	30
Totaal	526	2	498	30

Conclusie

Er is sprake van een adequate bedrijfsvoering en financiële administratie van de grondexploitaties. De processen met betrekking tot het grondenbeheer zijn beschreven en de taken en bevoegdheden tussen de medewerkers van vastgoed en bedrijfsvoering zijn organisatorisch goed afgebakend. Er functioneert een interne overlegstructuur met alle betrokken teams, waardoor alle aspecten die met grondzaken samenhangen op tijd in beeld worden gebracht.

Uit 2022 zijn van alle complexen met een kostprijsopzet de kostprijscalculaties geactualiseerd en de complexen met alle overige gronden beoordeeld, geanalyseerd en voor zover mogelijk geactualiseerd. Indien van toepassing is een verliesvoorziening getroffen ofwel is deze aangepast.

Wij zijn ons bewust van de onzekere factoren waarmee we momenteel te maken hebben en die van impact kunnen zijn op de ontwikkeling van grondexploitaties. De in Aalten nog lopende complexen zijn echter nagenoeg voltooid. In 2022 zijn vier complexen afgerond en afgesloten. Te weten Kobus III, Lintelo, De Rietstap en Haartsebos. Van de resterende twee bestaande complexen zijn enkel nog een drietal kavels te verkopen. Twee op 't Warmelinck en 1 op de Kraaienboom. We lopen hier alleen renterisico maar dat is minimaal. Voor de Kraaienboom is een verliesvoorziening ingesteld en die is in 2022 om voorgaande reden geactualiseerd. Van de nieuwe grondexploitatie Kern De Heurne herziening, zijn alle 15 kavels in optie uitgegeven. De verwachting is dat ze alle 15 in 2023 worden verkocht. De kosten van met name woonrijp maken zijn aangepast aan de huidige prijzen. Er zijn dus eigenlijk geen onzekere factoren. Van de warme gronden kan tenslotte worden gemeld dat de ontwikkeling op termijn een positief resultaat laat zien.

Hiermee wordt een juist en volledig inzicht verkregen in de bestaande boekwaarde van de complexen en de toekomstige resultaten.

Paragraaf Verbonden partijen

In deze paragraaf komen de organisaties aan de orde die een publiek belang uitvoeren en waarin Aalten een financieel en een bestuurlijk belang heeft. Dat laatste door zeggenschap bij besluitvorming door stemrecht.

bedragen x € 1.000

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA), Hengelo Gelderland (Programma 1)					
Doelstelling en openbaar belang	De ODA behandelt voor de partners de aanvragen voor vergunningen in het kader van het omgevingsrecht (milieudeel), toetst meldingen, houdt toezicht op en handhaaft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast adviseert de ODA gemeenten en provincie (op verzoek) bij de opstelling van beleid en bij specifieke ontwikkel- of uitvoeringsprojecten.				
Partijen	Naast Aalten de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen en de Provincie Gelderland.				
Actualiteit	Net als in de afgelopen jaren nam het werk in 2022 ook toe bij de ODA. Er is steeds meer behoefte aan advies en er komen nieuwe taken bij zoals energie en duurzaamheden. Daarnaast vraagt de opnieuw uitgestelde Omgevingswet, ondermijning, stikstofproblematiek en het Interbestuurlijk Programma (IBP) Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) de nodige energie. Tegenover de toename van het werk staat de druk op de arbeidsmarkt. Met enige moeite vindt ODA mensen die al dan niet nog opgeleid moeten worden. De ODA sluit het jaar af met een negatief resultaat van € 384.000. Van dit negatieve resultaat gaan de partners € 298.000 bijgedragen. Het aandeel van Aalten hierin bedraagt € 18.220.				
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2021	354	1.718	469	104	Definitief
2022	-134	2.878	554	-384	Prognose

Regio Achterhoek, Doetinchem (Programma 2)					
Doelstelling en openbaar belang	Zeven gemeenten in de Achterhoek werken samen met ondernemers, maatschappelijke organisaties en de provincie Gelderland ten behoeve van regionale ontwikkeling en belangenbehartiging.				
Partijen	De GR bestaat naast Aalten uit de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.				
Actualiteit	De Regio Achterhoek voert de regie op de samenwerking van 8rhk ambassadeurs en zorgt ervoor dat de Achterhoek Visie 2030, de jaarplannen en bijbehorende investeringsagenda worden opgesteld en uitgevoerd in samenwerking met ondernemers en maatschappelijke organisaties. Het doel is de Achterhoek sterker, slimmer, mooier, meer leefbaar, beter bereikbaar en gezonder te maken. Speerpunten hierbij zijn Smart Economy, Smart Living en Smart Governance. Via de website van de Regio Achterhoek is een stand van zaken van alle lopende projecten beschikbaar: https://8rhk.nl/wp-content/uploads/2022/12/Lopende-projecten-Website-december-2022.pdf				
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2021	6.726	20.174	185	24	Definitief
2022	7.150	7.192	187	124	Prognose

GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG), Warnsveld (Programma 2)					
Doelstelling en openbaar belang	De GGD NOG beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van 22 gemeenten die bij GGD NOG zijn aangesloten.				
Partijen	De GGD bestaat uit 22 gemeenten uit het noorden en oosten van Gelderland.				
Actualiteit	De inzet van de GGD werd begin 2022 nog volop gekenmerkt door de bestrijding van het coronavirus. Gelukkig liep de drukte in de teststraten en vaccinatielocaties aan het eind van de lente snel terug. Hierdoor kon de reguliere dienstverlening weer volledig opgepakt worden en ontstond er zelfs ruimte om deze reguliere dienstverlening te versterken. Na 2,5 jaar coronabestrijding was dit ook hard nodig. Eind 2021 heeft het AB besloten om kwetsbaarheden van de GGD aan te pakken. Er is een investering gedaan in de organisatie waarbij cruciale functies rond informatieveiligheid zijn ingevuld. Daarnaast wordt intensiever samengewerkt met andere GGD'en op het vlak van bedrijfsondersteuning, infectieziektebestrijding en forensische zorg en met de Veiligheidsregio NOG. In 2022 is het verwachte rekeningresultaat voor de gehele regio NOG € 487.000 negatief. Voorgesteld wordt om dit te dekken uit de algemene reserve.				
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2021	2.912	10.226	440	77	Definitief
2022	2.656	8.787	456	-487	Prognose

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG), Apeldoorn (Programma 2)

Doelstelling en openbaar belang	Iedere gemeente moet deel uitmaken van één van de 25 veiligheidsregio's. De taken van een veiligheidsregio liggen op het gebied van de voorbereiding en bestrijding van rampen en grote incidenten door de brandweer, de GHOR (geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen), de politie en gemeente.					
Partijen	De VNOG bestaat uit 22 gemeenten uit het noorden en oosten van Gelderland.					
Actualiteit	De VNOG kreeg te maken met de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de opvang van de grotere algemene vluchtelingenstroom. Hierdoor konden niet alle voornemens worden uitgevoerd en moest het reguliere werk soms opzij worden gezet. Desondanks zijn er goede resultaten bereikt: de organisatieontwikkeling inclusief een cultuurveranderingstraject is formeel afgerond, belangrijke aanbestedingen zijn doorlopen, er zijn stappen gezet op het gebied van duurzaamheid en er zijn goede afspraken gemaakt over de huisvesting. Het onderzoek naar een eventuele gezamenlijke internationale brandweerkazerne voor de posten Dinxperlo en Suderwick is vanuit brandweer technisch perspectief afgerond en richt zich nu op de ruimtelijke verkenningen. Om de gezondheid van haar bedrijfsvoering in de huidige onrustige wereld te bewaken en ervoor te zorgen dat de opgaven uitgevoerd kunnen blijven worden, trekt de VNOG samen met de gemeenten op.					
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat		
2021	15.524	38.214	1.539	5.256	Definitief	
2022	17.183	35.715	1.599	2.360	Prognose	

Stadsbank Oost Nederland (SON), Enschede (Programma 2)

Doelstelling en openbaar belang	Financiële zelfredzaamheid van de inwoners van de aangesloten gemeenten vergroten en ondersteuning bij financiële problemen van de inwoners.					
Partijen	Er zijn 22 aangesloten gemeenten uit Twente en de Achterhoek.					
Actualiteit	Op 21 december 2021 is besloten tot uittreding uit de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Stadsbank Oost Nederland (SON) per 1 januari 2023. Tevens is besloten om de dienstverlening voor de curatieve schuldhulpverlening (het feitelijk regelen van de schulden inclusief budgetbeheer en nazorg) per 1 januari 2023 bij de gemeente Doetinchem (Bureau voor Financiële Ondersteuning) af te nemen via een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Grootste opgave was de overgang van de cliënten budgetbeheer van de SON naar de gemeente Doetinchem. Dit traject is in 2022 door de gemeente Aalten opgepakt, samen met de Stadsbank, de gemeente Doetinchem, bewindvoerders en in overleg met de betrokken cliënten en inmiddels afgerond. Vanaf 1 januari 2023 vormt de Stadsbank Oost Nederland geen verbonden partij meer.					
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat		
2021	971	14.782	146	-117	Definitief	
2022	1.349	15.215	145	366	Prognose	

Laborijn, Doetinchem (Programma 2)

Doelstelling en openbaar belang	Laborijn heeft tot taak zorg te dragen voor de uitvoering van de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening. Zij ondersteunt inwoners voor wie werk zoeken en vinden niet vanzelfsprekend is, op hun weg naar een baan of, als dat nog niet mogelijk is, door (maatschappelijke) participatie.					
Partijen	Naast Aalten de gemeenten Doetinchem en Montferland.					
Actualiteit	Financieel gezien heeft Laborijn een stabiel jaar achter de rug, waardoor 2022 met een klein positief resultaat is afgesloten. Door de oorlogssituatie in Oekraïne en de energiecrisis heeft Laborijn tal van werkzaamheden uitgevoerd die niet waren voorzien. Denk hierbij aan de dienstverlening aan Oekraïense vluchtelingen in de vorm van snelle bemiddeling naar werk en het verstrekken van leefgeld en aan het verstrekken van de energietoeslag aan onze inwoners. Vanaf 2022 voert Laborijn voor ons de regie op de nieuwe Wet Inburgering op basis van een dienstverleningsovereenkomst. Door een toename van het aantal statushouders en verhuizers is het aantal uitkeringsdossiers wel weer gestegen: van 260 eind 2021 naar 281 eind 2022.					
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat		
2021	10.557	11.616	1.701	375	Definitief	
2022	10.555	9.917	1.906	288	Prognose	

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL), Doetinchem (Programma 3)						
Doelstelling en openbaar belang	Gemeenten en provincie werken samen in het ECAL, dat is ontstaan uit de samenvoeging van het Achterhoeks Archief en het Staring Instituut. Het Erfgoedcentrum voert de wettelijke archieftaken conform Archiefwet en overige erfgoedtaken zoals documentatie, onderzoek en publieksfunctie uit.					
Partijen	De gemeenschappelijke regeling voert de wettelijke taken uit voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Doetinchem, Oude IJsselstreek, Oost Gelre, Montferland, Winterswijk en Bronckhorst. Voor de niet wettelijke taken betalen Doesburg, Lochem, Zevenaar, Duiven, de Provincie Gelderland en andere donateurs een bijdrage.					
Actualiteit	Geen bijzondere ontwikkelingen. 2022 wordt afgesloten met een verlies van € 87.000. Dit wordt voor het merendeel veroorzaakt door hogere energie en ICT kosten.					
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat		
2021	193	662	140	-6	Definitief	
2022	106	600	145	-87	Prognose	

Vennootschappen en coöperaties (privaatrechtelijk)

Coöperatieve Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (Agem), Winterswijk (Programma 1)	
Doelstelling en openbaar belang	Agem zet zich in voor een 'energie-positieve' Achterhoek. Om de hiervoor noodzakelijke energietransitie zo snel en goed mogelijk door te voeren verbindt Agem burgers, overheid en bedrijfsleven. Agem gelooft dat de realisatie van een energie-positieve Achterhoek slaagt als er beweging en onderlinge samenwerking ontstaat. De Achterhoek wil als regio energieneutraal zijn in 2030. Dit betekent dat we in de Achterhoek alle energie die we verbruiken, zelf duurzaam opwekken. Samenwerking is daarbij de sleutel tot een succesvolle energietransitie. Agem is de aanjager en verbindt inwoners met het Achterhoekse bedrijfsleven, lokale energiecoöperaties en de Achterhoekse gemeenten.
Partijen	Naast Aalten zijn de gemeenten Berkelland, Doetinchem, Oude IJsselstreek, Oost Gelre, Montferland, Winterswijk en Bronckhorst lid. In 2018 konden ook lokale burgerinitiatieven toetreden als lid. Inmiddels telt Agem drieëntwintig leden.
Financieel	Vanaf 2017 is de Agem financieel zelfstandig en ontvangt geen jaarlijkse bijdrage van de gemeente. Wel staat de gemeente borg voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van een financieringsovereenkomst met de BNG. De maximale borgstelling bedraagt € 56.000 te vermeerderen met boeten, rente en kosten.

ROVA, Zwolle (Programma 1)	
Doelstelling en openbaar belang	ROVA is de afvaladvies-, regie- en verwijderingsorganisatie van 23 gemeenten. ROVA zet zich in voor een schonere en duurzame leefomgeving.
Partijen	ROVA werkt voor 23 aandeelhoudende gemeenten.
Financieel	Ontvangen dividend in 2022 is € 103.950 (in 2021 € 106.449)

Leisurelands B.V. (Programma 1)	
Doelstelling en openbaar belang	Bedrijfsmatig en duurzaam aanbieden van vrijetijdsbesteding voor een breed publiek. Dit doen door middel van grondgebonden recreatievoorzieningen met groen als decor. Daartoe voor zichzelf en anderen grondgebonden exploitaties doen. Daarmee direct en indirect een bijdrage leveren aan de leefbaarheid en vrijetijdsbesteding in de regio waar zij actief is.
Partijen	Aandeelhouders de aan het regionaal portefeuillehoudersoverleg Vrijetijdseconomie deelnemende gemeenten (Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk) Door samen op te trekken tijdens de AVA's is het mogelijk om, indien nodig, een duidelijk en collectief signaal af te geven. Per april 2023 hebben voornoemde Achterhoekse gemeenten daarom de gemeente Berkelland gemachtigd om mede namens hen in de AVA's op te treden.
Financieel	Aalten ontvangt geen dividenduitkering. Een besluit over het al dan niet afstoten van aandelen is nog niet genomen.

EUREGIO, Gronau (D) (Programma 2)	
Doelstelling en openbaar belang	De EUREGIO is actief in de opbouw en versterking van de structuren en de grensoverschrijdende samenwerking in het Nederlands-Duitse grensgebied.
Partijen	De EUREGIO telt 104 Duitse en 25 Nederlandse lidgemeenten, vijf Landkreisen en twee waterschappen.
Financieel	Per inwoner is in 2022, net als in 2021, € 0,29 bijgedragen (€ 7.865). Dit tarief wordt jaarlijks vastgesteld in de algemene ledenvergadering.

BNG Bank, Den Haag (Programma 3)

Doelstelling en openbaar belang	Deze bank is van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De BNG is een betrokken partner voor een duurzamer Nederland en stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te bereiken.
Partijen	De Nederlandse Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Financieel	Het ontvangen dividend in 2022 bedraagt € 44.015. In 2021 was het dividend € 34.942.

NV Alliander, Arnhem (Programma 3)

Doelstelling en openbaar belang	Netwerkbedrijf Alliander is verantwoordelijk voor een groot deel van de energieleidingen in Nederland. Kernactiviteiten zijn het aansluiten van klanten op de energienetwerken en het distribueren van gas en elektriciteit. Deze taken zijn wettelijk bepaald gezien het belang van een betrouwbare aanvoer van energie.
Partijen	Provincies Gelderland en Noord-Holland, BV houdstermaatschappij Falcon en de gemeente Amsterdam: zij hebben gezamenlijk driekwart van de aandelen in bezit. Het overige deel is in bezit van 55 andere gemeentelijke aandeelhouders.
Financieel	In 2022 hebben we aan dividend € 290.375 ontvangen en in 2021 € 269.408. Over 2022 behaalde Alliander een positief resultaat van € 198 miljoen. In 2021 was dit € 242 miljoen. Vanwege alle investeringen die Alliander op zich af ziet komen is er in 2021 door de aandeelhouders 600 miljoen euro bijeengebracht. De Aaltense bijdrage hierin is € 1.736.366 dat in de vorm van een aandeelhouderslening in 2021 is verstrekt. Onlangs is ingestemd met het afsprakenkader omtrent dit onderwerp.

Vitens, Utrecht (Programma 3)

Doelstelling en openbaar belang	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan circa 5,7 miljoen klanten. De verantwoordelijkheid van Vitens is een gezonde en duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu.
Partijen	97 aandeelhouders bestaande uit gemeenten en provincies.
Financieel	In 2022 keert Vitens, net als de afgelopen jaren geen dividend uit.

Paragraaf Corona

Inleiding

COVID-19 is niet aan een programma of taakveld toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele decentrale overheid en op veel programma's en taakvelden. Om aan de gemeenteraad, provinciale staten, algemeen bestuur en burgers in één onderdeel overzichtelijk en integraal toe te lichten welke gevolgen COVID-19 op de decentrale overheid heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden de decentrale overheid heeft genomen, is er een paragraaf COVID-19 opgenomen. In deze paragraaf wordt toegelicht wat de kosten, gemiste opbrengsten en risico's van COVID-19 op de programma's en taakvelden zijn (geweest) en wordt aandacht geschonken aan de verwachte maatschappelijke en financiële gevolgen van COVID-19 voor de langere termijn.

Algemeen

Sinds februari 2020 teistert het coronavirus ons land. De organisaties die belast zijn met crisisbeheersing en -bestrijding zijn sindsdien volop actief om de schade te beperken en de verspreiding van het virus te voorkomen. Ook al onze inwoners en veel ondernemers bemerken de gevolgen van het virus en van de maatregelen tegen verspreiding. In januari 2021 startte het grootschalig vaccineren van inwoners, Ondanks dat hadden we heel 2021 nog volop te maken met verschillende varianten van het virus en bijbehorende maatregelen. Begin januari 2022 bereikt de omikrongolf Nederland. Deze vervangt binnen enkele weken de deltavariant en zorgt voor enorme aantallen besmettingen. Mensen worden gemiddeld wel minder (ernstig) ziek. In januari 2022 vinden dan ook de eerste versoepelingen plaats van de in december 2021 afgekondigde harde lockdown. De maatschappelijke onrust speelt hier een rol in (zie ook 'maatschappelijke impact'). Op 10 januari 2022 gaan het basis- en voortgezet onderwijs en de BSO weer open en op 26 januari worden meer versoepelingen doorgevoerd. Op 25 februari vervallen verschillende maatregelen, zoals de anderhalvemetermaatregel en het coronatoegangsbewijs. Uiteindelijk vervallen de laatste maatregelen in maart 2022. De adviezen voor (zelf)testen, isolatie en het halen van een (herhaal)prik blijven geheel 2022 gelden.

Gemeentelijke crisisorganisatie

Binnen onze gemeente is bij de start van de pandemie een Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) samengesteld dat wekelijks de crisis bespreekt, waar nodig maatregelen treft en besluiten neemt. Voor vragen vanuit de verschillende beleidsterreinen zijn de portefeuillehouders ervoor verantwoordelijk dat relevante besluiten worden genomen. Eind februari is het GBT Corona gestopt (en overgegaan in een GBT Oekraïne-crisis). De raad is gedurende de coronacrisis in ieder geval maandelijks door middel van raadsmededelingen vanuit het GBT geïnformeerd over de gang van zaken en bijzonderheden. In februari 2022 verscheen de laatste (reguliere) coronaraadsmededeling

Informatie

Via landelijke dashboards en een eigen dashboard van de GGD blijven we dagelijks op de hoogte van aantallen besmettingen en COVID-19 gerelateerde ziekenhuisopnames en overlijdens in onze gemeente. En van het aantal mensen in onze gemeente dat deels/volledig is gevaccineerd.

Communicatie

Een belangrijk aandachtspunt het college is de communicatie naar de bewoners. Het college wil dichtbij de bewoners en ondernemers staan. Zowel met op bepaalde groepen gerichte berichten als ook via de algemene kanalen als onze website, waar een speciale 'coronapagina' is ingericht www.aalten.nl/corona, Aalten Actueel en sociale media proberen we zo veel als mogelijk de juiste informatie bij de juiste personen te krijgen. Informatiemateriaal wordt door de Rijksoverheid aangeboden via de veiligheidsregio's. 2022 heeft qua communicatie in het teken gestaan van vaccineren (nu ook in de buurt en de introductie van de herhaalprik), van het behouden van draagvlak voor maatregelen en uiteindelijk ook van de afbouw van coronamaatregelen. Om specifieke groepen te informeren, ontwikkelden we eigen communicatiemateriaal, denk aan de nieuwsbrief sport en cultuur voor het verenigingsleven en sport- en cultuuraanbieders. Ook deze nieuwsbrief is, nadat alles 'open' is gegaan en er geen sprake meer was van (grote) veranderingen in beleid, beëindigd.

Maatschappelijke impact

De maatschappelijke impact van COVID-19 op onze inwoners en ons land als geheel is enorm. De GGD Noord- en Oost-Gelderland heeft met regelmatige onderzoeken het verloop van de crisis en de impact op onze (geestelijke) gezondheid in beeld gebracht. De coronacrisis heeft ook tegenstellingen in de samenleving verscherpt. Kwetsbare inwoners die erg voorzichtig zijn versus virusontkenners die weigeren zich aan maatregelen te houden. Wederzijds begrip is er, zeker online op sociale media, steeds minder. Het draagvlak voor maatregelen werd ook steeds minder. In januari 2022 waren er aangekondigde (horeca) en on-aangekondigde demonstraties in de gemeente Aalten waarmee het ongenoegen met alle maatregelen geuit werd.

Gemeenteraadsverkiezingen

Een extra uitdaging vormde het organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022. Bij zowel de inrichting als bescherming van stembureauleden en -bezoekers werd het nodige gevraagd. Hierdoor waren er bijvoorbeeld ook meer stembureauleden nodig als bij andere verkiezingen. Het organiseren van een uit-slagenavond was een van de eerste grotere fysieke bijeenkomsten na versoepeling van maatregelen.

Maatregelen ter verlichting

Na de invoering in 2020, zijn in 2021 en ook 2022 regelmatig financiële landelijke steunmaatregelen verlengd en gewijzigd). Een van de landelijk ingestelde steunmaatregelen is de Tozo, Tijdelijke Overbruggings-regeling Zelfstandig Ondernemers. De uitvoering daarvan is bij de gemeente gelegd. Gemeente Aalten heeft dit bij Laborijn belegd.

Richting de zomer zijn we meer buiten en neemt het aantal besmettingen fors af, zo weten we inmiddels. De landelijke maatregelen ter voorkoming van verspreiding worden in de zomer van 2022 versoepeld. Er wordt goed gebruik gemaakt van de extra terrasruimte op gemeentegrond, die opnieuw door de gemeente Aalten zonder extra kosten ter beschikking is gesteld. Ook voor de reguliere m² terras is in 2022 geen rekening verzonden.

Zorg

Door hoge aantallen besmettingen kunnen op enig moment zoveel mensen ziek zijn, dat de zorgverlening in de knel dreigt te komen (zwart scenario). In voorbereiding daarop is een noodplan gemaakt, waar vrijwilligers worden ingezet om zorgverleners te vervangen bij de basale zorg aan inwoners. Uiteindelijk is het niet nodig gebleken vrijwilligers in te zetten.

Naoberschap

Het naoberschap, naar elkaar omzien, heeft gedurende de gehele coronaperiode zijn waarde meer dan bewezen. Figulus Welzijn vervult hier een verbindende rol in en biedt/coördineert activiteiten die mogelijk zijn. Uit de coronaperiode worden ervaringen en ideeën meegenomen naar de huidige tijd.

Interne organisatie

Een van de maatregelen om verspreiding van het virus te voorkomen, is 'werk thuis als dat kan'. Het overgrote deel van de medewerkers werkt in 2022 nog één of meerdere dagen vanuit huis. Inmiddels worden zeker voordelen gezien aan het thuis werken en op afstand vergaderen. Al zien we ook dat, richting het eind van 2022, meer collega's vaker op kantoor aanwezig zijn. Een werkgroep brengt de wensen en benodigdheden in beeld voor (nieuwe) afspraken over hybride werken.

Financieel overzicht corona 2022		2022
Resumé		
Restant overschot 2021		498
Totale baten 2022		262
Totale lasten en gedeerde baten 2022		467
Restant corona		293

Financieel overzicht corona 2022: baten	2022	2022	2022
Programma 1 Ruimte			67
SPUK IJZ (ijsbanen en zwembaden)		67	
Programma 2 Sociaal domein			
Inkomensregelingen			19
Ontvangen Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)		19	
Programma 3. Bedrijfsvoering			
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			163
Steunpakket (via mei- en septembercirculaire 2021)		76	
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden (corona compensatie)	5		
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (corona compensatie)	16		
Gemeentelijk schuldenbeleid (corona compensatie)	37		
Bijzondere bijstand (corona compensatie)	18		
6e steunpakket (via decembercirculaire 2021)		56	
Verkiezingen	56		
Steunpakket (via decembercirculaire 2022)		31	
Meerkosten Wmo en Jeugdwet	31		
Overige baten en lasten			13
Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties		13	
Totale baten		262	262

Programma 1 Ruimte

Zwembad 't Walfort (Sport) en Blauwe Meer

In verband met de sluiting van de zwembaden is er voor Optisport een specifieke uitkering voor ijsbanen en zwembaden (SPUK IJZ) aangevraagd bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De totale subsidie van € 66.998 is één op één doorgesluisd naar Optisport.

Programma 2 Sociaal domein

Voordeel op Tozo-uitvoering door Laborijn € 19.000

De aankondiging van de Tozo is gepaard gegaan met het verzoek om snel tot betaling (bevoorschotting) en besluitvorming over te gaan. Laborijn heeft, in samenspraak met het bestuur, ervoor gekozen om hier gehoor aan te geven. Dat heeft geresulteerd in een zeer snelle betaling aan de ondernemers in de vorm van voorschotten. In een aantal gevallen is wel een voorschot verstrekt, maar is later gebleken dat er geen (of minder) recht op uitkering bestond. Deze ten onrechte verstrekte voorschotten komen volgens de regeling niet in aanmerking voor Rijksvergoeding, maar de Minister heeft de gemeenten hiervoor wel gecompenseerd. Dit bedrag was voldoende om het destijds bestaande financiële risico mee af te dekken. Deze ten onrechte verstrekte voorschotten worden door Laborijn teruggevorderd en inmiddels zijn de ontvangen aflossingen hoger dan het niet gedekte risico. Deze meer-ontvangsten zijn nu een voordeel voor de gemeente.

Programma 3 Bedrijfsvoering

Rijksmiddelen steunpakketten corona € 163.000

In diverse circulaires zijn via de algemeen uitkering middelen beschikbaar gesteld voor diverse coronadossiers zoals meerkosten voor de Wmo en Jeugdwet.

Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties € 13.000

Vanwege de coronamaatregelen van de Rijksoverheid zijn de sportaccommodaties verplicht dicht geweest. Ter compensatie van de gedeerde huurinkomsten is een subsidie aangevraagd bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De ontvangen middelen zijn ingezet ten gunste van het coronabudget. Deze vergoeding gaat over de periode 1 november 2022 tot en met 31 januari 2023.

Financieel overzicht corona 2022: lasten	2022	2022
Programma 1 Ruimte		
Economische promotie		23
Ondernemersfondsen	4	
Gederfde inkomsten terrasvergunningen	15	
Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten*	4	
Sportaccommodaties		73
Gederfde huurinkomsten sportaccommodaties	6	
SPUK IJZ (ijsbanen en zwembaden)	67	
Openbaar groen en (openlucht) recreatie		6
Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten*	6	
Programma 2 Sociaal domein		
Openbare orde en veiligheid		4
Rampenbestrijding	1	
Buurtbemiddeling Humanitas	3	
Sportbeleid en activering		14
Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten*	14	
Cultuurpresentatie, -productie, -participatie		34
Podiumkunsten en cultuuruitingen		
Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten*	34	
Musea		6
Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten*	6	
Media		16
Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten*	3	
Bibliotheek	13	
Samenkracht en burgerparticipatie		5
Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten*	5	
Inkomensregelingen		143
Vangetregeling zelfstandigen	125	
Extra middelen ten behoeve van bijzondere bijstand	18	
Begeleide participatie		30
Reintgratie activiteiten	21	
Wmo begeleiding, meerkosten**	9	
Maatwerkdienstverlening 18+		5
Wmo huishoudelijk hulp, meerkosten**	5	
Maatwerkdienstverlening 18-		37
Jeugdzorg, meerkosten**	37	
Programma 3 Bedrijfsvoering		
Burgerzaken		56
Verkiezingen	56	
Overhead		15
Representatie, Farm & Countryfair	15	
Totale lasten en gederfde baten	467	467

Programma 1 Ruimte

Ondernemersfondsen € 4.000

Wij hebben, vanuit de optiek maatwerk te verlenen inzake coronasteun aan ondernemers, besloten aan zowel het Ondernemersfonds Dinxperlo als Stichting Aalten Promotie een bijdrage van € 2.000 te verstrekken. De ondernemersfondsen ontvangen deze bijdrage voor een nieuwe uitgave (boekje) waarin de lokale ondernemers zich presenteren en promoten. Door deze bijdrage kan deze uitgave met een kleinere eigen bijdrage van ondernemers zelf tot stand komen, waardoor de drempel tot deelname na de zware coronatijd lager wordt.

Terrassen € 15.000

Ook dit jaar wordt er geen vergoeding voor het gebruik van terrassen in rekening gebracht.

Gederfde huurinkomsten sportaccommodaties € 6.000

Onze sportaccommodaties zijn door de coronamaatregelen de eerste helft van januari 2022 gesloten geweest. Er is bij de Rijksoverheid een tegemoetkoming aangevraagd via de Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties Covid die voor compensatie van de weggevallen inkomsten kan zorgen.

Programma 2 Sociaal domein

Humanitas € 3.000

Door Humanitas zijn extra gelden besteed aan buurtbemiddeling.

Basisbibliotheek de Achterhoekse Poort € 13.000

Vanaf het moment dat de bibliotheek is gevestigd aan de Lage Blik is een extra subsidie verleend waardoor de bibliotheek drie ochtenden in de week extra kan worden opengesteld. Dit om de zichtbaarheid te vergroten en de bibliotheek de kans te geven de maatschappelijke functie verder uit te breiden. Begin 2022 is besloten om ook dit jaar hiervoor een subsidie te verstrekken. Van het Rijk hebben we coronagelden ontvangen voor het in stand houden van de culturele infrastructuur

Vangnetvoorziening TONK € 125.000

Binnen Laborijn is afgesproken om een deel van het overschot van de TONK 2021 beschikbaar te stellen voor de ondersteuning van ondernemers in 2022. Door de afnemende ondersteuningsmaatregelen vanuit de overheid verwachten wij in 2022 met deze middelen de ondernemers nog steun te bieden om ondernemingen weer winstgevend te maken.

Meerkosten Zorg** € 51.000

De zorgorganisaties die in het kader van Wmo of Jeugdwet hulp-op-maat verlenen, kunnen een beroep doen op de landelijke Regeling meerkosten Jeugdwet en Wmo (afspraken tussen VNG en Rijk). Diverse zorginstaties hebben extra kosten gemaakt in verband met het coronavirus, te weten in de categorieën: Beschermingsmiddelen, arbokosten, huur locaties, personele kosten, extra inzet eigen personeel, quarantaineopvang, alternatieve zorgverlening, extra vervoerskosten en overige meerkosten (mits deze voldoen aan alle criteria van de regeling).

Programma 3 Bedrijfsvoering

Decembercirculaire 2021, Gemeenteraadsverkiezingen € 56.550

Het Rijk heeft via een decentralisatie-uitkering € 30,38 miljoen beschikbaar gesteld om gemeenten te compenseren voor de extra kosten die zij moesten maken bij het organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen.

Representatie € 15.000

Om de Farm & Countryfair te ondersteunen zijn er 1.000 toegangskarten aangekocht.

Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten* € 72.000

In 2022 heeft het college de tijdelijke subsidieregeling ter stimulering van sociaal maatschappelijke activiteiten in de coronaperiode verlengd en in de loop van 2022 opnieuw gewijzigd vastgesteld met een definitieve einddatum van 31-12-2022. In 2021 was hiervoor nog een subsidieplafond van € 100.000 vastgesteld, die volledig is benut. Voor 2022 gold geen subsidieplafond meer. Uiteindelijk is op basis van deze regeling over 2022 nog voor een bedrag van € 72.000 aan subsidie toegekend.

Paragraaf Wet open overheid

Wet Open Overheid: Overheidsinformatie

Voor iedereen toegankelijk

Vanaf 1 mei 2022 geldt in Nederland de nieuwe Wet open overheid (Woo). Deze wet vervangt niet alleen de huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) maar gaat verder. De nieuwe wet geeft iedereen het recht op toegang tot publieke informatie en draagt zo bij aan de verandering naar een meer open en transparante overheid. Evenals zoals nu geldt op grond van de Wob, is in de Woo ook de mogelijkheid opgenomen om specifieke informatie bij overheden, waaronder dus de gemeente, op te vragen. Inhoudelijk verandert er wat dit betreft niet zo veel. De termijn waarin de overheid een verzoek om informatie moet afhandelen wordt wel korter.

In de Woo is daarnaast echter vastgelegd dat overheden en semi-overheden, veel meer dan nu gebeurt, uit zichzelf informatie openbaar moeten gaan maken. Informatie moet bovendien voor iedereen toegankelijker en beter vindbaar worden. Daarom bepaalt de Woo dat alle overheidsinformatie op één centrale plek gepubliceerd moet gaan worden.

In de Woo worden elf categorieën informatie opgesomd die de gemeente uit eigen beweging openbaar moet gaan maken. Om deze 'actieve openbaarmaking' structureel en duurzaam te kunnen organiseren is het ook van belang dat de informatiehuishouding van overheden op orde is. De Woo bepaalt daarom eveneens dat de openbaar gemaakte digitale informatie goed vindbaar moet zijn en toegankelijk voor een breed publiek.

Gefaseerde invoering

De Woo wordt in delen ingevoerd. Op 1 mei 2022 is de Wob vervangen door de Woo maar de algemene verplichting tot actieve openbaarmaking van bepaalde informatie is niet op die datum gaan gelden. Overheidsinstanties hebben tijd nodig om hun werkprocessen en computerprogrammatuur aan te passen aan de actieve openbaarmaking. Uit het oogpunt van privacy heeft actieve openbaarmaking bijvoorbeeld grote consequenties. Elk document dat de gemeente openbaar maakt moet op privacygevoelige informatie worden gecontroleerd en privacygevoelige informatie die niet van belang is voor het doel van de openbaarmaking moet onleesbaar worden gemaakt.

Uiterlijk 8 jaar na 1 mei 2022 is de wet in zijn volledige omvang van kracht.

De balans per 31 december

(bedragen x € 1.000)		
ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
VASTE ACTIVA		
<i>Immateriële vaste activa</i>	-	-
* Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-
* Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-
* Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-
<i>Materiële vaste activa</i>	46.887	46.169
* Investerings met een economisch nut		
* gronden uitgegeven in erfpacht	2.400	2.405
* woonruimten uitgegeven in erfpacht	1.104	1.225
* gebouwen uitgegeven in erfpacht	2	1
* overige investeringen met een economisch nut	27.619	28.420
* warme gronden woningbouw	-	36
* Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	9.264	9.019
* Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	6.498	5.063
<i>Financiële vaste activa</i>	11.073	11.528
* Kapitaalverstrekkings aan:		
* deelnemingen	1.358	1.546
* gemeenschappelijke regelingen	-	-
* overige verbonden partijen	-	-
* Leningen aan:		
* openbare lichamen	-	-
* woningbouwcorporaties	-	-
* deelnemingen	-	-
* overige verbonden partijen	-	-
* Overige langlopende leningen	9.509	9.776
* Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
* Uitzettingen in de vorm van Nederlandse schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
* Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	206	206
Totaal vaste activa	57.960	57.697
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Voorraden</i>	357	315
* Overige grond- en hulpstoffen	-	-
* Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie (BIE)	357	217
* Gereed product en handelsgoederen	-	98
* Vooruitbetalingen	-	-
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	3.451	2.358
* Vorderingen op openbare lichamen	1.865	842
* Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-
* Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-
* Uitzettingen in de schatkist van het Rijk met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-
* Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-
* Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	-	-
* Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-
* Overige vorderingen	1.586	1.516
* Overige uitzettingen	-	-
<i>Liquide middelen</i>	1.046	22
* Kassaldi	1	1
* Banksaldi	1.045	21
<i>Overlopende activa</i>	7.377	6.079
* De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- het Rijk	102	9
- overige Nederlandse overheidslichamen	160	172
* Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	7.115	5.898
Totaal vlottende activa	12.231	8.774
Totaal-generaal	70.191	66.471
Verrekenbare verliezen		404

(bedragen x € 1.000)	31-12-2022		31-12-2021	
PASSIVA				
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		25.790		22.137
* Algemene Reserve	15.228		12.348	
* Bestemmingsreserves	9.184		7.036	
* Gerealiseerd resultaat	1.378		2.753	
Voorzieningen		5.906		6.432
* Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.419		4.887	
* Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	1.487		1.545	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		28.070		28.858
* Obligatieleningen	-		-	
* Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringinstellingen	-		-	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.068		28.856	
- binnenlandse bedrijven	-		-	
- openbare lichamen	-		-	
- overige binnenlandse sectoren	-		-	
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-		-	
* Door derden belegde gelden	-		-	
* Waarborgsommen	2		2	
* Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-		-	
Totaal vaste passiva		59.766		57.427
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		3.023		3.115
* Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-		-	
* Overige kasgeldleningen	-		-	
* Banksaldi	500		695	
* Overige schulden	2.523		2.420	
Overlopende passiva		7.402		5.929
* Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.532		4.992	
* Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Uitesplitst naar de ontvangen bedragen van:				
- Europese overheidslichamen	-		-	
- het Rijk	1.140		373	
- overige Nederlandse overheidslichamen	1.504		358	
* Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	226		206	
Totaal vlottende passiva		10.425		9.044
Totaal-generaal		70.191		66.471
Gewaarborgde geldleningen		104.186		121.548
Garantstellingen		52.093		60.955

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

bedragen x € 1.000

	Raming begrotingsjaar 2022 vóór wijziging			Raming begrotingsjaar 2022 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2022			Realisatie vorig begrotingsjaar 2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
	Programma's:											
Programma 1 Ruimte	-5.846	12.689	6.843	-7.784	15.241	7.457	-7.087	14.117	7.030	-9.273	17.375	8.102
Programma 2 Sociaal domein	-5.610	40.807	35.197	-6.906	48.119	41.213	-6.945	46.695	39.750	-6.764	42.460	35.696
Programma 3 Bedrijfsvoering	-289	1.988	1.699	-750	2.461	1.711	-726	1.974	1.248	-814	1.108	294
Sub-totaal programma's	-11.745	55.484	43.739	-15.440	65.821	50.381	-14.758	62.786	48.028	-16.851	60.943	44.092
Algemene dekkingsmiddelen (P3):												
Lokale heffingen	-5.667	439	-5.228	-5.697	454	-5.243	-5.707	446	-5.261	-5.571	461	-5.110
Algemene uitkeringen	-46.559	505	-46.054	-54.799	5	-54.794	-55.679	5	-55.674	-49.087	5	-49.082
Dividend	-412	0	-412	-438	0	-438	-438	0	-438	-411	0	-411
Saldo financieringsfunctie	-133	195	62	-162	183	21	-171	227	56	-162	187	25
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-52.771	1.139	-51.632	-61.096	642	-60.454	-61.995	678	-61.317	-55.231	653	-54.578
Overhead (P3)	-125	7.859	7.734	-275	9.734	9.459	-295	9.931	9.636	-366	9.495	9.129
Onvoorzien (P3)	0	200	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (P3)	0	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	-64.641	64.692	51	-76.811	76.197	-614	-77.048	73.395	-3.653	-72.448	71.091	-1.357
Reserves												
Programma 1 Ruimte	-280	290	10	-786	1.612	826	-457	1.577	1.120	-1.386	380	-1.006
Programma 2 Sociaal domein	0	130	130	-561	308	-253	-492	789	297	-308	90	-218
Programma 3 Bedrijfsvoering	-372	180	-192	-541	180	-361	-1.061	1.919	858	-534	362	-172
Sub-totaal mutaties reserves	-652	600	-52	-1.888	2.100	212	-2.010	4.285	2.275	-2.228	832	-1.396
Resultaat	-65.293	65.292	-1	-78.699	78.297	-402	-79.058	77.680	-1.378	-74.676	71.923	-2.753

Een positief resultaat wordt als een negatief getal gepresenteerd, een negatief resultaat als een positief getal.

De toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Conform het BBV vindt de verantwoording plaats in de jaarstukken die ten minste bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat ten minste uit de programmaverantwoording en paragrafen. De jaarrekening bestaat uit de balans en de toelichting, het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting, de bijlage met de verantwoording over de specifieke uitkeringen en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld. Het jaarverslag gaat over 'wat zouden we doen, wat hebben we gedaan en bereikt en wat heeft het gekost'. De jaarrekening betreft de cijfers met de analyse en toelichting.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- Deze jaarstukken zijn opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.
- De waardering van activa en passiva alsmede de resultaatbepaling vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.
- Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en/of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar waarin uitbetaling plaatsvindt.
- Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) moet wel een verplichting worden gevormd.

BALANS

VASTE ACTIVA

Vaste activa zijn onderverdeeld in:

- materiële vaste activa;
- financiële vaste activa.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn uitgesplitst in:

- investeringen met een economisch nut waaronder:
 - gronden uitgegeven in erfpacht;
 - woonruimten uitgegeven in erfpacht;
 - gebouwen uitgegeven in erfpacht;
 - overige investeringen met een economisch nut;
 - warme gronden woningbouw;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut.

Materiële vaste activa met een economisch nut

Van de in erfpacht uitgegeven gronden en gebouwen ligt het economische eigendom niet meer bij de gemeente. Hierbij past een afwaardering van deze gronden tot een geringe registratiewaarde. Op deze manier blijven de gronden wel bij de gemeente geregistreerd.

Materiële vaste activa met een economisch nut betreffen investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te genereren en/of die verhandelbaar zijn. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Onder warme gronden worden gronden verstaan waarvan op voorhand vaststaat dat deze als bouwgrond zullen fungeren, maar waarvoor geen operationele grondexploitatie is opgesteld.

Alle geactiveerde investeringen met betrekking tot de riolering komen apart op de balans tot uitdrukking. Dit zijn investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Dit geldt ook voor de investeringen op de gemeentelijke begraafplaatsen waarvoor begraafrechten worden geheven.

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op de waarde van activa met economisch nut mogen reserves niet in mindering worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele btw wordt niet geactiveerd.

Op activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks (vanaf 1 januari van het boekjaar) op lineaire basis afgeschreven op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. In verband met de wijzigingen in het BBV (notitie Rente 2017) zijn vanaf 2017 alle annuïtaire afschrijvingen omgezet in afschrijvingen op lineaire basis. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de nota verkrijging/vervaardiging en onderhoud van kapitaalgoederen.

Onderstaand een beknopte versie van de afschrijvingstabel zoals vastgelegd in de nota verkrijging/vervaardiging en onderhoud van kapitaalgoederen:

Omschrijving	Afschrijvingstermijn
Immateriële activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	Max. 5 jaar
Materiële activa	
Gronden en terreinen	0 – 25 jaar
Woonruimten en bedrijfsgebouwen	10 – 40 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	20 – 40 jaar
Vervoermiddelen	7 – 15 jaar
Machines, apparaten en installaties	10 – 25 jaar
Overige materiële vaste activa	4 – 25 jaar
Financiële vaste activa	Niet van toepassing

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Activa met een maatschappelijk nut betreffen investeringen in de openbare ruimte. Zij dienen een maatschappelijk nut en genereren geen middelen en er is geen markt voor. Op deze investeringen werd tot en met 2016 versneld afgeschreven om een toekomstige lastenverlichting te bewerkstelligen. Met ingang van 2017 staat de BBV dit niet meer toe en wordt op deze activa ook lineair afgeschreven. Waardering vindt plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke bijdragen van derden worden in mindering gebracht op de investering.

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa worden opgenomen:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- overige langlopende leningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen, uitgeleende gelden en overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering plaats. Bij overliquiditeit kunnen gelden via deposito's met een looptijd langer dan één jaar gestald worden in de schatkist van het Rijk.

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding.

Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan één jaar van de oorspronkelijke looptijd.

VLOTTENDE ACTIVA

Vlottende activa zijn onderverdeeld in:

- voorraden;
- uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
- liquide middelen;
- overlopende activa.

Voorraden

Onder voorraden vallen de volgende onderdelen:

- overige grond- en hulpstoffen;
- onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie;
- gereed product en handelsgoederen;
- vooruitbetalingen.

De als “onderhanden werk” opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, dan wel de duurzaam lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Volgens het realisatiebeginsel dient in de situatie dat voldoende zekerheid is over de winst, de winst te worden genomen. Daarbij moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Voor deze tussentijdse winstneming wordt de Percentage of completion (POC) methode gevolgd. Door veranderende omstandigheden kan het zijn dat in eerdere jaren teveel winst is genomen. Deze winst moet in het huidige jaar worden verrekend door middel van een afboeking of het treffen van een voorziening. Voor berekende verliezen wordt een voorziening getroffen die van de waarde van het actief wordt afgetrokken.

Voorraad gereed product wordt gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of tegen de duurzaam lagere marktwaarde. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incurant worden.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk);
- verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen;
- overige verstrekte kasgeldleningen;
- uitzettingen in de schatkist van het Rijk met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
- rekening-courantverhouding met het Rijk;
- rekening courantverhoudingen met niet-financiële instellingen;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
- overige vorderingen;
- overige uitzettingen.

De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De vorderingen worden regelmatig beoordeeld. Daarbij wordt een reële inschatting gemaakt of de vordering wordt ontvangen. Op basis hiervan wordt mogelijk een voorziening voor verwachte oninbaarheid getroffen. De voorziening wordt in de balans op de waarde van de vorderingen in mindering gebracht. Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten.

Liquide middelen en overlopende activa

Liquide middelen en overlopende activa worden tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs opgenomen. De voorgeschreven indeling voor overlopende activa is:

- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.
Uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:
 - Europese overheidslichamen;
 - het Rijk;
 - overige Nederlandse overheidslichamen;
- overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

VASTE PASSIVA

Vaste passiva zijn onderverdeeld in:

- eigen vermogen (reserves);
- voorzieningen (vreemd vermogen);
- vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betreffende verplichting of het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De voorziening riolering en afval zijn verwerkt op basis van de nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. De meest actuele nota reserves en voorzieningen is door de raad vastgesteld in december 2018.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende passiva zijn onderverdeeld in:

- netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
- overlopende passiva.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De voorgeschreven indeling voor overlopende passiva is:

- verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:
 - Europese overheidslichamen;
 - het Rijk;
 - overige Nederlandse overheidslichamen;
- overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen over borgstellingen en garanties alsmede een onderbouwing van de totaalbedragen die buiten de balanstelling zijn opgenomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 20 april 2023 zijn er aan de Lage Wolboomsdijk en Welpshofweg in Aalten op meerdere (circa 20) plekken chemische stoffen gevonden die vermoedelijk drugs gerelateerd zijn. Ook in de gemeente Oude IJsselstreek is het afval gedumpt. Rond de vindplaatsen hing een sterke en afwijkende geur. De vloeibare chemische stof is geloosd in een sloot en op meerdere plekken in de bodem. Daarmee is er sprake van bodemverontreiniging. De sanering wordt gezamenlijk opgepakt door de beide gemeentes en de ODA.

De resultaten van het uit te voeren bodemonderzoek geven ons informatie over de aanwezige vervuulende stoffen en omvang van de verontreiniging. Pas dan kunnen we de risico's en de wijze van saneren en kosten bepalen. De ODA gaat offertes opvragen voor het laten uitvoeren van bodemonderzoek. Het uitgangspunt is dat er per gemeente een offerte komt, met een stelpost voor sanering op het land in eigendom van Staatsbosbeheer. De gemeente financiert de sanering waar het privé of eigen terrein betreft.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Onder materiële vaste activa worden de investeringen weergegeven die betrekking hebben op uitgaven waar tegenover een actief staat met een nuttigheidsduur van meerdere jaren. Er wordt een onderscheid gemaakt in:

- ❖ Investeringen met een economisch nut, waaronder gronden, woonruimten en gebouwen uitgegeven in erfpacht, overige investeringen met een economisch nut en warme gronden woningbouw;
- ❖ Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- ❖ Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer. Ook zijn de belangrijkste investeringen weergegeven.

Economisch nut	bedragen x € 1.000					
	Boekwaarde 01-01-2022	Investering	Desinvestering	Bijdrage derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden uitgegeven in erfpacht	2.405	0	5	0	0	2.400
Woonruimten uitgegeven in erfpacht	1.225	59	0	130	50	1.104
Gebouwen uitgegeven in erfpacht	1	1	0	0	0	2
<u>Overige investeringen met een economisch nut</u>						
Onderzoek en ontwikkeling						
Gronden en terreinen	7.139	41			23	7.157
Woonruimten	134	168		68	4	230
Gebouwen	19.550				931	18.619
Vervoermiddelen	619	161			155	625
Machines, apparaten en installaties	325	88			66	347
Overige materiële vaste activa	653	84		40	56	641
	28.420	542	0	108	1.235	27.619
Warme gronden woningbouw	36	0	36	0	0	0
Totaal	32.087	602	41	238	1.285	31.125

Gronden waarvan vaststaat dat ze op (korte) termijn als bouwgrond gaan fungeren ten behoeve van woningbouw worden met ingang van 2021 afzonderlijk vermeld. Voor deze zogenaamde warme gronden is nog geen operationele grondexploitatie opgesteld en vallen daarom onder de materiële vaste activa onderdeel Gronden en terreinen. Zodra de gemeenteraad de grondexploitatie heeft vastgesteld, wordt de investering overgeheveld naar de voorraden. Dit is 2022 gebeurd met de gronden van Kern De Heurne herziening.

Toelichting investeringen economisch nut > € 100.000	bedragen x € 1.000					
	Krediet 01-01-2022	Kapitaaluitgaven 01-01-2022	Investering	Desinvestering	Bijdrage derden	Totale investering
Lage Blik 30/32 overgebracht van voorraden	0	0	168	0	68	100
Aanschaf diverse vervoermiddelen	161	0	161	0	0	161

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	bedragen x € 1.000					
	Boekwaarde 01-01-2022	Investering	Desinvestering	Bijdrage derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Rioolinvesteringen	9.001	630	0	0	378	9.253
Investeringen begraafplaatsen	18	0	0	0	7	11
Totaal	9.019	630	0	0	385	9.264

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut weer.

bedragen x € 1.000

Maatschappelijk nut	Boekwaarde 01-01-2022	Investing	Desinvestering	Bijdrage derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen maatschappelijk nut	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.063	1.741	0	0	306	6.498
Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.063	1.741	0	0	306	6.498

Investerings met een maatschappelijk nut worden op grond van de verwachte levensduur afgeschreven.

Financiële vaste activa

Bij de financiële vaste activa wordt onderscheid gemaakt in kapitaalverstrekkingen, langlopende leningen en uitzettingen.

bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boekwaarde 01-01-2022	Investing	Desinvestering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.546	672	860	0	1.358
Overige langlopende leningen u/g	9.776	556	0	823	9.509
Overige uitzettingen > 1 jaar	206	0	0	0	206
Totaal	11.528	1.228	860	823	11.073

bedragen x € 1.000

Specificatie kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	Boekwaarde 01-01-2022	Investing	Desinvestering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Alliander 392.896 aandelen	20	0	0	0	20
Vitens 18.693 aandelen	19	0	0	0	19
Deelneming Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	45	1	10	0	36
SVN duurzaamheidsleningen 2010	19	9	0	0	28
SVN duurzaamheidsleningen 2016	173	209	254	0	128
VROM startersfonds gemeente Aalten	1	25	1	0	25
SVN blijverslening	26	3	0	0	29
SVN stimuleringslening non-profit	35	19	36	0	18
SVN toekomstbestendig wonen	465	405	452	0	418
SVN starterslening 2021	496	1	63	0	434
BNG 19.305 aandelen	48	0	0	0	48
ROVA 272 aandelen B: (188 aandelen á € 371 en 84 á € 1.021)	155	0	0	0	155
Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland (SON) inwoners per 1 januari 2006 (27.436 x € 1,59)	44	0	44	0	0
Agem Gemeentelijke Energie BV 38 aandelen a € 0,01	0	0	0	0	0
Totaal	1.546	672	860	0	1.358

Toekomstbestendig Wonen Lening

Vanaf 2019 worden via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN) ook leningen uitgegeven volgens de verordening "Toekomstbestendig Wonen Gelderland". Daarin zijn alle elementen voor het aanpassen van bestaande woningen verenigd. Met de komst van deze nieuwe lening worden voornamelijk geen aanvragen meer verstrekt vanuit de bestaande regelingen te weten de duurzaamheidsleningen, starterslening en de blijverslening. De betreffende verordeningen blijven wel in stand vanwege de aflossingen die nog plaatsvinden op deze leningen. Deze aflossingen worden regelmatig ter financiering overgeboekt naar de Toekomstbestendig Wonen Lening (revolving fund). In 2022 is voor bijna € 450.000 aan leningen verstrekt via deze regeling. In de tabel overige langlopende leningen wordt het saldo vermeld van de vorderingen van Aalten met betrekking tot deze leningen. Dit is € 950.000.

SVN Duurzaamheidslening 2010

Er wordt geen geld meer in deze regeling gestort en er worden ook geen leningen meer uit verstrekt. Alleen de afwikkeling van de bestaande leningen vindt nog binnen deze regeling plaats. Zie onder Toekomstbestendig Wonen Lening. Het resterende saldo op de rekening eind 2022 is € 28.000. Onder de overige langlopende leningen is de vordering van Aalten groot € 28.000 opgenomen met betrekking tot deze verstrekte duurzaamheidsleningen.

SVN Duurzaamheidslening 2016

Voor deze duurzaamheidslening geldt hetzelfde als het vorige item. Het resterende saldo eind 2022 is € 128.000. De vordering op deze leningen eind 2022 groot € 735.000 is opgenomen onder de overige langlopende leningen.

Voor deze regeling is tevens een buffer ingebouwd in verband met aanvragen voor PostCodeRoos leningen (financieringsmogelijkheid om gezamenlijk zonne-energie op te wekken zonder dat de zonnepanelen op het eigen dak hoeven te liggen). De Toekomstbestendig Wonen Lening kent deze mogelijkheid namelijk niet.

Starterslening (oud)

Ook voor de "oude" startersleningen geldt hetzelfde als voor de duurzaamheidsleningen. Het resterende saldo ultimo 2022 is € 25.000. Onder de overige langlopende leningen is de vordering op de startersleningen van € 29.000 opgenomen. Op deze uitgezette leningen loopt de gemeente geen risico aangezien deze onder de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) vallen.

Stimuleringsregeling duurzame maatregelen non-profit

Op 23 januari 2018 heeft de raad besloten om de in 2016 ingevoerde duurzaamheidslening voor woon-eigenaren uit te breiden en ook beschikbaar te stellen voor non-profit organisaties. Uitvoering hiervan vindt plaats binnen het krediet van € 2.000.000 dat beschikbaar is gesteld voor de duurzaamheidslening 2016. In 2022 zijn leningen verstrekt voor afgerond € 35.000. Het resterende saldo op de rekening ultimo 2022 is € 18.000. Onder de overige langlopende leningen is de vordering van Aalten groot € 238.000 opgenomen met betrekking tot deze verstrekte stimuleringsleningen.

Blijverslening

Blijversleningen worden ook niet meer verstrekt. Het saldo eind 2022 op de blijverslening is € 29.000. De vordering op bestaande blijversleningen betreft € 12.000 en is opgenomen onder de overige langlopende leningen.

Starterslening 2021

De prijzen van koopwoningen blijven stijgen waardoor het voor starters/jongeren moeilijk is om zich te vestigen of te blijven in de gemeente Aalten. Daarom heeft de raad in juli 2021 besloten om de starterslening nieuw leven in te blazen. Hiermee worden de kansen voor starters op de woningmarkt vergroot. De starterslening is een tweede hypotheek boven op de maximale hypotheek van de primaire geldverstrekker. De leningen worden via het SVN verstrekt. Het kapitaal wordt beschikbaar gesteld door de provincie en de gemeente, ieder 50%. Op basis van de voorwaarden is ingeschat dat de komende twee jaren een miljoen nodig is om 40 starters te kunnen helpen. Er is in 2022 voor bijna € 63.000 aan startersleningen verstrekt. De vordering op deze startersleningen 2021 is ook € 63.000 en is opgenomen onder de overige langlopende leningen, zie onderstaande tabel.

Overige langlopende leningen u/g	Boekwaarde 01-01-2022	Investing	Desinvestering	bedragen x € 1.000	
				Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Vitens, achtergestelde lening	0	0	0	0	0
Museum Aalten	217	0	0	12	205
Museum Aalten lening 2006	45	0	0	8	37
Renteloze lening buurthuis Haart 2001	12	0	0	3	9
Renteloze lening verenigingsgebouw Dale	0	0	0	0	0
Renteloze lening buurthuis IJzerlo	14	0	0	4	10
SVN monumenten	0	10	0	0	10
SVN duurzaamheidslening Aalten 2010	36	0	0	8	28
SVN duurzaamheidslening Aalten 2016	939	0	0	204	735
SVN uitgezette startersleningen Aalten	52	0	0	23	29
SVN blijverslening	14	0	0	2	12
SVN stimuleringsregeling duurzame maatregelen non-profit	219	35	0	16	238
SVN toekomstbestendig wonen	651	448	0	149	950
SVN starterslening 2021	0	63	0	0	63
Alliander storting aandeelhouderslening 2021-2031	1.736	0	0	0	1.736
SMWD geldlening 2018	13	0	0	4	9
	3.948	556	0	433	4.071
Hypotheek personeel	5.828	0	0	390	5.438
	5.828	0	0	390	5.438
Totaal	9.776	556	0	823	9.509

Er wordt nog extra steeds afgelost op hypothecaire leningen van personeel maar beduidend minder dan voorgaande jaren.

bedragen x € 1.000

Overige uitzettingen > 1 jaar	Boekwaarde 01-01-2022	Investering	Desinvestering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
t Zand, afkoopbare eeuwigdurende vordering	184	0	0	0	184
Stichting Keupenkamp, eeuwigdurende erfpacht	6	0	0	0	6
Sportpark Vilekamp, eeuwigdurende erfpacht	7	0	0	0	7
Tennispark de Rietstap, eeuwigdurende erfpacht	3	0	0	0	3
De Grensruiers, eeuwigdurende erfpacht	6	0	0	0	6
Zwembad t Walfort en het Blauwe Meer, eeuwigdurende	0	0	0	0	0
Totaal	206	0	0	0	206

Onder de overige uitzettingen zijn de gronden opgenomen die in erfpacht zijn uitgegeven (zie ook onder materiële vaste activa). De waardering is gebaseerd op de verkrijgingsprijs/vervaardigingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

Tot de categorie onderhanden werk onder de voorraden vlottende activa vallen de bouwgronden in exploitatie (BIE). Het startpunt van een BIE is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex en een grondexploitatiebegroting. Gezien het belang van een juiste waardering en inzicht in de ontwikkeling van de waarde van de BIE zijn de verslaggevingsregels aangescherpt. De waardering wordt met name bepaald door de prognoses van het eindresultaat van een grondexploitatie. Daarom is expliciet per grondexploitatie het verloop van deze activa opgenomen en toegelicht. In de hierna volgende tabel zijn de BIE's voor 2022 geactualiseerd en is het nieuwe geraamde eindresultaat zichtbaar.

bedragen x € 1.000

Bouwgrond in exploitatie (BIE)	Boekwaarde 1-1-2022	Vermeerderingen 2022	Verminderings 2022	(Tussentijdse) winstneming	Boekwaarde 31-12-2022	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat	
Kobus III	313	16	343	-14	0	0	0	0	
Lintelo uitbreiding kern	-8	4		-4	0	0	0	0	
Kern De Heurne herziening 2021	0	85	20	-4	69	154	505	-282	voordeel
Herstructureringsplan De Rietstap	128	1	130	-1	0	0	0	0	
t Warmelink	68	1			69	1	73	-3	voordeel
Haartsebos	-4	138	122	12	0	0	0	0	
Kraaienboom	246	3			249	21	240	30	nadeel
	743	248	615	-11	387	176	818	-255	

Gereed product en handelsgoederen

Pand Lage Blik 28-30-32	98	2	100	0	0	0	0	0
	98	2	100	0	0	0	0	0

Geraamde nog te maken kosten

Deze kosten bestaan vooral uit woonrijp maken, rente en toezicht. Van alle kosten zijn onderbouwingen aanwezig, meestal gebaseerd op uitgebrachte offertes. Voor kosten vanaf 2023 is rekening gehouden met een prijsstijging van 10%. Dit betreft eigenlijk alleen Kern De Heurne herziening 2021. De toegerekende rente is aangepast aan de BBV voorschriften en ligt voor 2022 op 0,96%.

Geraamde nog te realiseren opbrengsten

Dit betreft louter kavelverkoop. Er zijn in totaal nog 18 kavels beschikbaar. We verwachten die in 2023 te verkopen. Daarom is geen rekening gehouden met een verhoging van de kavelprijs.

Geraamd eindresultaat

Daar waar het geraamde eindresultaat een nadeel laat zien is een voorziening getroffen ter hoogte van dit nadeel. De mutaties op deze voorziening zijn via de exploitatie verwerkt in het rekeningresultaat. De hoogte van de voorziening voor de BIE's op 31 december 2021 bedroeg € 526.000 en is met € 496.000 verlaagd tot € 30.000 per 31 december 2022. Dit komt omdat de grondexploitaties van Kobus III, De Rietstap en het Haartsebos in 2022 zijn afgerond en afgesloten. De voor deze complexen aanwezige verliesvoorziening is daarbij vrijgevallen.

In 2022 is voor een tweetal complexen tussentijds winst genomen dan wel gecorrigeerd op basis van de POC-methode. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in bovenstaand eindresultaat. Het betreft Kern De Heurne herziening en t Warmelink.

Onder de post gereed product en handelsgoederen was het pand Lage Blik 28-30-32 opgenomen. De bovenverdieping bestaat uit een tweetal woningen die in 2022 een andere bestemming hebben gekregen. Ze worden nu ingezet voor de opvang van ontheemden. Door deze andere bestemming zijn de woningen overgeheveld naar de vaste activa.

Onderstaande tabel geeft het totaal van de voorraden aan. Dit zijn de BIE's plus de categorie gereed product en handelsgoederen.

Voorraden	bedragen x € 1.000						
	Balanswaarde 01-01-2022	Boekwaarde 01-01-2022	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2022	Verwachte verliezen	Balanswaarde 31-12-2022
BIE onderhanden werk	217	743	248	604	387	30	357
Gereed product en handelsgoederen	98	98	2	100	0	0	0
Totaal voorraden	315	841	250	704	387	30	357

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden hierna verder gespecificeerd. Onder de vorderingen op openbare lichamen zijn de vorderingen op ministeries, provincies, gemeenten, waterschappen, gemeenschappelijke regelingen en dergelijke gerubriceerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	bedragen x € 1.000	
	Saldo 01-01-2022	Saldo 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	842	1.865
Verstrekke kasgeldleningen aan openbare lichamen	0	0
Overige verstrekke kasgeldleningen	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	0	0
Rekening-courantverhouding met het Rijk	0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0
Overige vorderingen	1.604	1.665
Dubieuze vorderingen	-88	-79
Overige uitzettingen	0	0
Totaal	2.358	3.451
Specificatie overige vorderingen	Saldo 01-01-2022	Saldo 31-12-2022
Algemene debiteuren	1.201	1.356
Belastingdebiteuren	356	283
Debiteuren zorg en inkomen	47	26
Totaal	1.604	1.665
Specificatie dubieuze vorderingen	Saldo 01-01-2022	Saldo 31-12-2022
Dubieuze vorderingen algemeen	-19	-20
Dubieuze vorderingen belastingen	-45	-16
Dubieuze vorderingen zorg en inkomen	-24	-43
Totaal	-88	-79

De stijging van de vorderingen op openbare lichamen op balansdatum komt door een hoge uitkering naar aanleiding van de decembercirculaire en de nog te ontvangen bijdrage voor de opvang van Oekraïners. Deze bedragen zijn begin 2023 ontvangen.

Onder overige vorderingen zijn de handelsdebiteuren, belastingdebiteuren en debiteuren zorg en inkomen opgenomen. Op een uitzondering na zijn er geen noemenswaardige problemen bij de invordering van debiteuren. Voor een aantal debiteuren waarvan de invordering als dubieus wordt ingeschat, is een voorziening getroffen. De voorziening dubieuze debiteuren is in 2022 verlaagd met € 9.000 naar € 79.000. De voorziening is op de balans in mindering gebracht op de overige vorderingen.

Liquide middelen

	bedragen x € 1.000	
	Saldo 01-01-2022	Saldo 31-12-2022
Kassaldi	1	1
Banksaldi	21	1.045
Totaal	22	1.046

Schatkistbankieren

Vanaf 15 december 2013 is iedere decentrale overheid verplicht om de overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Met deze wet beoogt de wetgever een bijdrage te leveren aan de vereiste daling van de EMU-schuld voor de Nederlandse overheid door de overtollige liquiditeiten van decentrale overheden zoveel mogelijk te bundelen binnen de overheidsfeer. Er zijn enkele uitzonderingen. De belangrijkste is het drempelbedrag. De gemeente mag gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist houden. Voor Aalten is deze drempel voor 2022 in eerste instantie berekend op € 1.306.000 zijnde 2% van het begrotingstotaal. Er is in 2022 beperkt geld aangehouden in de schatkist. Uit de volgende grafiek blijkt dat we het drempelbedrag in 2022 niet hebben overschreden.

Schatkistbankieren	
1e kwartaal 2022	€ 127.000
2e kwartaal 2022	€ 180.000
3e kwartaal 2022	€ 304.000
4e kwartaal 2022	€ 978.000

Overlopende activa

	bedragen x € 1.000	
Overlopende activa	Saldo 01-01-2022	Saldo 31-12-2022
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.		
- Europese overheidslichamen	0	0
- het Rijk	9	102
- Overige Nederlandse overheidslichamen	172	160
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.898	7.115
	6.079	7.377

Onder de overlopende activa vallen de van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op een uitkering met een specifiek bestedingsdoel. Onderstaande tabel geeft het verloop van deze post weer.

	bedragen x € 1.000				
Nog te ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifieke bestemming	Saldo 01-01-2022	Overlopende passiva 01-01-2022	Inkomsten	Uitgaven	Saldo 31-12-2022
<u>het Rijk</u>					
Oekraïne: transitiekosten/gemeentelijke opvang ontheemder	0	0	681	734	53
Nabo Kleuverspad	9	0	0	40	49
	9	0	681	774	102
<u>overige Nederlandse overheidslichamen</u>					
Ruiternetwerk	3	0	0	0	3
Nabo Tuunterweg	50	0	0	0	50
Nabo Groot Heinenweg	1	0	0	0	1
Toren NH kerk	5	0	4	0	1
Lage Blik verplaatsen bibliotheek	100	0	0	0	100
Groot Deunkweg	0	25	0	30	5
Reconstructie Admiraal De Ruyterstraat en Dijkstraat	13	0	13	0	0
	172	25	17	30	160
Totaal	181	25	698	804	262

Verder vallen onder de overlopende activa de vooruitbetaalde en overige nog te ontvangen bedragen. Onder de vooruitbetaalde posten is onder meer de afvalinzameling over januari 2023 van de ROVA opgenomen ter grootte van € 131.000 en de voorschotten inkoop zorg Wmo € 545.000 en Jeugd € 983.000.

Onder de overige nog te ontvangen bedragen valt met name de grote vordering op de belastingdienst op. De afwikkeling met het btw-compensatiefonds belooft bijna € 3,5 miljoen inclusief oude jaren. Daarnaast zijn hieronder diverse afrekeningen verantwoord. We noemen hier Nedvang € 82.000, Afvalfonds € 193.000, het ledigen van de vuilcontainers van de burgers € 336.000 en de toeristenbelasting € 111.000.

Met betrekking tot het faciliterend grondbeleid valt nog een enkel project onder de balanspost overige nog te ontvangen bedragen, namelijk Bekendijk-Zuid. Dit project wordt in 2023 afgerond.

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Conform de financiële verordening van de gemeente Aalten ex artikel 212 van de gemeentewet wordt minimaal eenmaal per vier jaar de nota reserves en voorzieningen geactualiseerd. In 2023 worden zowel de financiële verordening als de nota reserves en voorzieningen geactualiseerd.

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de hierna genoemde reserves en het resultaat. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt naar de algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve heeft een algemeen karakter en is vrij aanwendbaar. Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. De noodzakelijke hoogte van de algemene reserve wordt mede bepaald aan de hand van het weerstandsvermogen van de gemeente. Bestemmingsreserves zijn reserves waar de raad een specifieke bestemming aan heeft gegeven.

bedragen x € 1.000

	Saldo 01-01-2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	12.348	3.635	755	15.228
Bestemmingsreserves	7.036	3.404	1.256	9.184
Resultaat na bestemming	2.753	1.378	2.753	1.378
	22.137	8.417	4.764	25.790

Reserves	Saldo 01-01-2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	12.348	3.635	755	15.228
Reserve onderhoud wegen	4	290	203	91
Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.093	180	72	1.201
Reserve huisvesting onderwijs	5.083	110	472	4.721
Reserve bodemsanering	24	0	0	24
Reserve formatie en organisatie	832	0	439	393
Reserve inkoop zorg	0	1.304	0	1.304
Reserve overlopende posten	0	1.520	70	1.450
Totaal bestemmingsreserves	7.036	3.404	1.256	9.184
Nog te bestemmen resultaat	2.753	1.378	2.753	1.378

Algemene Reserve

Stand per 1 januari 2022	Werkelijk	12.348
--------------------------	-----------	--------

Rekeningsaldo 2021, raadsbesluit 5 juli 2022		1.753
--	--	-------

Mutaties 2022

Visie Centrumplan Dinxperlo	-52	
Niet actief beveiligde overweg (Nabo)	-20	
Bekendijk-Zuid	-79	
Regiodeal	-74	
Leader bijdrage	-21	
Energietoeslag	852	
Oekraïne	136	
Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties	600	
Naoverfonds	-10	
Coronabudget	-205	
		1.127
Totaal		2.880

Stand per 31 december 2022	15.228
----------------------------	--------

Bestemmingsreserves

Toegerekende rente

Evenals voorgaande jaren wordt er geen rente meer toegevoegd aan de reserves.

Reserve Onderhoud wegen

In 2022 is € 290.000 aan deze reserve toegevoegd. De kosten van het groot onderhoud aan de wegen ad € 203.000 is in 2022 aan de reserve onttrokken. Het saldo van deze reserve is gerelateerd aan de onderhoudsplannen.

Reserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen

In 2022 is € 180.000 aan deze reserve toegevoegd. Dit jaar is voor € 72.000 aan planmatig onderhoud uitgevoerd aan de gemeentelijke gebouwen. Het saldo van deze reserve is gerelateerd aan de onderhoudsplannen.

Reserve Huisvesting onderwijs

De hoogte van deze reserve is vanaf 2016 niet meer gekoppeld aan het integraal huisvestingsplan. Vanaf 2018 wordt de reserve weer jaarlijks gevoed, in 2022 is € 110.000 toegevoegd. Voor de verduurzaming van schoolgebouwen is € 457.000 en voor het opstellen van een nieuw integraal huisvestingsplan is € 15.000 aan de reserve onttrokken.

Reserve Bodemsanering

Deze reserve is bedoeld om kosten van saneringen te kunnen opvangen. In 2022 zijn er geen mutaties op deze reserve.

Reserve Formatie en organisatie

Deze reserve heeft het karakter van een schommelfonds. De normale mutaties op de personeelsbudgetten verlopen via deze reserve. Uit dit saldo moeten ook de toekomstige verplichtingen worden gedekt. In 2022 is een bedrag van € 439.000 aan deze reserve onttrokken.

Reserve Inkoop zorg

Middels winstbestemming is uit het positieve saldo 2021 € 1.000.000 gestort in deze nieuwe reserve om mogelijke toekomstige tegenvallers binnen de kosten van de nieuw in te kopen zorgtrajecten te dekken. In de Najaarsnota 2022 is besloten om alle overschotten of tekorten op de inkoop zorg aan het eind van het boekjaar te verrekenen met deze reserve. Per saldo is in 2022 een bedrag van € 304.000 toegevoegd.

Reserve Overlopende posten

In de Najaarsnota 2022 is besloten om deze reserve in te stellen voor budgetten die in het jaar niet benut zijn, maar waar nog wel een bestemming voor is. Hierdoor worden grote schommelingen in het rekening-saldo voorkomen. De reserve is in 2022 gevoed met de posten die in de Najaarsnota 2022 specifiek zijn benoemd.

Vorzieningen

De voorzieningen worden onderverdeeld in voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's en voorzieningen voor middelen van derden verkregen waarvan de bestemming gebonden is.

Een specificatie hiervan is hieronder weergegeven.

	Saldo 01-01-2022	Toevoegingen	vrijgevallen bedragen	aanwendungen	Saldo 31-12-2022
Voorzieningen voor verplichtingen	4.887	452	674	246	4.419
Voorzieningen voor middelen van derden met gebonden bestemming	1.545	94	152	0	1.487
Totaal	6.432	546	826	246	5.906

Specificatie	Saldo 01-01-2022	Toevoegingen	vrijgevallen bedragen	aanwendungen	Saldo 31-12-2022
Voorziening APPA (pensioen wethouders)	4.525	0	347	140	4.038
Voorziening Wachtgeld wethouders	362	0	327	35	0
Voorziening wachtgeld oud personeelsleden	0	259	0	71	188
Voorziening verlofsparen	0	193	0	0	193
Totaal voorzieningen voor verplichtingen	4.887	452	674	246	4.419
Voorziening afval	469	0	152	0	317
Voorziening riolering	1.076	94	0	0	1.170
Totaal voorzieningen voor middelen van derden met gebonden bestemm	1.545	94	152	0	1.487

Toelichting voorzieningen:

Voorziening APPA (pensioen wethouders)

De voorziening is gevormd om de verplichtingen voor de pensioenuitkeringen van de (oud)wethouders op te vangen. De hoogte is bepaald aan de hand van actuariële berekeningen. Deze worden elk jaar geactualiseerd op basis van de actueel geldende marktrente (2,472%) en de sterftetabellen.

Voorziening wachtgeld wethouders

De voorziening was gevormd om bij gebruik van het recht op wachtgeld door vertrekkende wethouders te kunnen voldoen aan de verplichting. Ultimo 2022 kan geen enkele vertrokken wethouder aanspraak maken op dit wachtgeld. Voor de zittende wethouders mag pas een voorziening worden gevormd wanneer hun vertrek een feit is en daadwerkelijk aanspraak wordt gemaakt op het wachtgeld. Daarom hebben we het restant vrij laten vallen.

Voorziening oud personeelsleden

De voorziening is bedoeld om de lasten van de niet-actieven op te kunnen vangen.

Voorziening verlofsparen

Met ingang van 1 januari 2022 kunnen medewerkers deelnemen aan verlofsparen. Medewerkers kunnen uren sparen en gespaarde uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en deze uren verjaren niet. Aangezien hier sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en afbouw kennen, moet hiervoor een voorziening worden gevormd. In 2022 is € 193.000 aan de voorziening gedoteerd.

Voorziening afval

Conform het BBV moet er een voorziening gevormd worden voor de middelen die van derden verkregen zijn en waarvan de bestemming gebonden is. De kosten van afval verlopen budgettair neutraal en het overschot of tekort wordt verrekend met deze voorziening. In 2022 is € 152.000 aan de voorziening onttrokken.

Voorziening riolering

Conform het BBV moet er een voorziening gevormd worden voor de middelen die van derden verkregen zijn en waarvan de bestemming gebonden is. De kosten van riolering verlopen budgettair neutraal en het overschot of tekort wordt verrekend met deze voorziening. De voorziening wordt in 2022 met € 93.000 gevoed.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer worden onderverdeeld in onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen en waarborgsommen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	bedragen x € 1.000	
	Saldo 01-01-2022	Saldo 31-12-2022
Onderhandse leningen bij binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.856	28.068
Waarborgsommen	2	2
Totaal	28.858	28.070

De rentelast over de vaste geldleningen voor 2022 bedroeg € 378.000.

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De onderverdeling en specificatie van deze posten is hieronder weergegeven.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	bedragen x € 1.000	
	Saldo 01-01-2022	Saldo 31-12-2022
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	695	500
Overige schulden	2.420	2.523
Totaal	3.115	3.023

Onder de overige schulden zijn de openstaande posten van de crediteuren opgenomen.

Overlopende passiva

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	Saldo 01-01-2022	Saldo 31-12-2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.992	4.532
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Uitgesplitst naar:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- het Rijk	373	1.140
- overige Nederlandse overheidslichamen	358	1.504
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren	206	226
	5.929	7.402

Onder de overlopende passiva zijn de verplichtingen opgenomen met betrekking tot afrekeningen over 2022 die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. Enkele grotere posten zijn: Gemeente Winterswijk afrekening ZOOV (€ 238.000) en Laborijn voor bijna € 1,2 miljoen. Ook zijn er verplichtingen opgenomen met betrekking tot betalingen aan diverse instanties ten aanzien van de Wmo en de Jeugdzorg voor ruim € 7 ton.

De post overige vooruitontvangen bedragen bestaat voor een groot deel uit transitorische rente over de vaste geldleningen (€ 104.000). Voor het overige deel betreft dit nog een enkel project met betrekking tot het faciliterend grondbeleid, namelijk De Groene Kamer.

De vooruitontvangen bedragen met een specifieke bestemming zijn gelden die ontvangen zijn en voor een specifiek doel moeten worden aangewend. Onderstaande tabel geeft het verloop van deze post weer.

bedragen x € 1.000

Vooruitontvangen bedragen met een specifieke bestemming	Saldo 01-01-2022	Inkomsten	Uitgaven	Overlopende activa 31-12-2022	Saldo 31-12-2022
<u>het Rijk</u>					
Onderwijs Achterstanden Beleid 2019-2022	229	342	400	0	171
Nationaal Programma Onderwijs 2021-2025	95	229	66	0	258
Sportakkoord	49	38	61	0	26
Wet Inburgering 2021	0	195	41	0	154
Preventieakkoord	0	23	0	0	23
Energiearmoede	0	553	45	0	508
	373	1.380	613	0	1.140
<u>overige Nederlandse overheidslichamen</u>					
Ahof	12	6	0	0	18
Sheddaken	6	2	0	0	8
Gemeentehuis Markt	0	3	0	0	3
Groot Deunkweg	25	0	30	-5	0
Nabo Kleuverspad	53	0	20	0	33
Uuthuskes	66	67	130	0	3
Biodiversiteitsplan	10	0	4	0	6
Dorpsmanager	11	9	20	0	0
Centrumplan	17	84	34	0	67
Teunismolen	6	5	3	0	8
Monumentensubsidie 2020	9	0	9	0	0
Monumentensubsidie 2021	12	-1	6	0	5
Monumentensubsidie 2022	0	28	11	0	17
Landschapsregeling 2019-2023	8	17	11	0	14
Woon- en vastgoedmonitor	123	0	12	0	111
Winterfonds	0	128	0	0	128
Achterhoek Gezond	0	64	0	0	64
Heerlijk Thuis in Huis	0	45	27	0	18
Project Vrijheid	0	137	0	0	137
Ludgerstraat	0	286	0	0	286
Koplopersproject	0	38	0	0	38
Ventilatie in scholen	0	407	0	0	407
Overdracht bodemtaken onder de omgevingswet	0	50	4	0	46
Koele kernen	0	72	0	0	72
Huiskamer Prins Clausplein	0	15	0	0	15
	358	1.462	321	-5	1.504
Totaal	731	2.842	934	-5	2.644

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In deze paragraaf zijn belangrijke financiële rechten en verplichtingen opgenomen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden en die niet uit de balans blijken.

Waarborgen en garanties

Garantiestructuur algemeen

De huidige garantiestructuur is ontwikkeld om corporaties in staat te stellen tegen relatief gunstige condities leningen aan te trekken op de kapitaalmarkt. Hiertoe staat het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) ten opzichte van de geldverstrekker borg voor de betaling van rente en aflossing van de lening. De borgstelling is ingebed in een structuur die drie zekerheden kent:

1. primair: de geldmiddelen van de corporatie zelf, inclusief eventuele saneringssteun van het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV);
2. secundair: het garantievermogen van het WSW. Daarbij vormt de waarde van de woningen een onderpand voor het WSW;
3. tertiair: achtervang door Rijk en gemeenten die daarvoor een renteloze lening verstrekken aan het WSW. De gemeente loopt hier dus alleen renterisico.

Vanaf augustus 2021 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de achtervang tussen het WSW en de gemeenten. Om een robuuster borgstelling voor de toekomst te kunnen garanderen is er een nieuwe achtervangovereenkomst afgesloten tussen gemeenten en het WSW. Daarnaast is er een wijzigingsovereenkomst tussen beide partijen afgesloten voor bestaande (voor 1 augustus 2021 aangegane) achtervangovereenkomsten. De onderwerpen die zijn gewijzigd zien specifiek op borgbare doelen, herfinanciering en verstrekking en terugbetaling van renteloze leningen. Tevens is met deze wijziging de in het verleden ontstane maar ongewenste scheefgroei in de risicopositie van gemeenten in de achtervang rechtgezet.

Voor geborgde geldleningen onder de oude achtervangovereenkomsten wordt de achtervangpositie nog steeds bepaald op basis van individueel geborgde leningen. Voor geldleningen die geborgd worden onder de nieuwe achtervangovereenkomst wordt de achtervangpositie bepaald op basis van de nieuwe grondslag.

De situatie in Aalten

In de volgende tabel wordt de stand van de door de gemeente Aalten gegarandeerde leningen weergegeven.

Bedragen x € 1.000.

Overzicht gegarandeerde geldleningen	S 31-12-2021	S 31-12-2022	Borg WSW	Gemeente garant	P. Dekking	Het Rijk garant	P. Dekking
Categorie Woningbouw met achtervang	121.186	104.186	104.186	52.093	50	52.093	50
Categorie Woningbouw als garant	362	0		0	100		0
Categorie Overige	0	0		0	100		0
Totaal	121.548	104.186	104.186	52.093		52.093	

In de praktijk zijn alle financiële problemen bij corporaties via de primaire zekerheid opgevangen. Dat wil dus zeggen volledig binnen de sector. Voordat de gemeente in beeld komt als achtervang is er nog de tweede zekerheidslaag namelijk het garantievermogen van het WSW.

Woningbouw met achtervang

Uit de tabel blijkt dat eind 2022 voor ruim € 104 miljoen aan leningen worden geborgd door het WSW. Voor al deze leningen geldt dat de gemeenten en het Rijk beiden in de achtervang zitten. Indien het tot een aanspraak komt, staan de gezamenlijke gemeenten voor maximaal 25% garant. De andere 25% komt ten laste van de schade-gemeente(n). Het Rijk draagt de resterende 50% bij. Het risico is relatief klein. Het betreffen leningen die bijna allemaal zijn afgesloten door De Woonplaats bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank. Door de wijzigingen in de achtervang in 2021 is Stichting Wonion erbij gekomen voor een relatief kleine leningpositie.

Woningbouw als garant

Voor leningen waar geen borg van het WSW aanwezig is, kan de gemeente direct worden aangesproken. Tot voor kort viel hieronder nog een enkele lening van Stichting Zorgcombinatie Marga Klompé. De stichting heeft er echter voor gekozen om het restant van de betreffende lening in 2022 in één keer af te lossen. De gemeente loopt in deze categorie dus geen enkel risico meer.

Nationale hypotheekgarantie (NHG)

NHG wordt verstrekt door de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Deze stichting heeft als hoofddoel het particulier woningbezit op een verantwoorde wijze te bevorderen. Het Rijk en de gemeenten hebben hierbij een achtervang functie. Per 1 januari 2011 is de achtervang functie van de gemeenten voor nieuwe af te geven hypotheekgaranties vervallen. Dit ligt vanaf dat moment volledig bij het Rijk. Alleen bij afgegeven borgtochten tot en met 2010 kan het WEW nog een beroep doen op de gemeenten. Dit is theoretisch een beperkt risico. Dit blijkt uit de liquiditeitsprognose voor 2022 - 2027. Uit deze prognose komt naar voren dat het WEW voor deze jaren geen aanspraken verwacht op de achtervangfunctie.

Eigen bijdragen Wmo van het CAK

Met betrekking tot de Wmo-eigen bijdragen van het CAK is bij alle gemeenten sprake van een onzekerheid. Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. In de wet is bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage niet wordt uitgevoerd door de gemeente zelf, maar door het CAK. Door privacy-overwegingen is de gegevensverstrekking van het CAK aan de gemeente Aalten ontoereikend om de volledigheid en juistheid van de eigen bijdragen te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Vanaf het boekjaar 2017 wordt door het CAK geen Third Party Memorandum meer verstrekt, omdat uit onderzoek is gebleken dat de externe accountant van de gemeente deze niet nodig heeft voor zijn rechtmatigheidscontrole. Hoewel de volledigheid van de eigen bijdragen niet voldoende is vast te stellen, hebben we wel zekerheid dat het totaalbedrag aan verantwoorde eigen bijdrage in 2022 zijnde € 221.000 gelijk is aan de door het CAK geïnde en doorbetaalde eigen bijdragen in 2022. Hiermee beschikt de gemeente Aalten over voldoende zekerheid dat de eigen bijdragen juist zijn verantwoord. Eventuele niet verantwoorde eigen bijdragen worden ingeschat als niet materieel.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 vallen gemeenten onder de Wet op de Vennootschapsbelasting. Voor het grondbedrijf doen wij aangifte. Tot en met 2021 is het totaalbedrag van de niet verrekenende verliezen € 403.858. Voor dit bedrag is de verrekeningstermijn nog niet verstreken. Eventuele winsten vanaf 2022 kunnen hiermee worden verrekend.

Borgstelling Agem

Op 17 januari 2017 heeft het college besloten de door de gemeente in te kopen energie af te gaan nemen van de Agem. Om in haar financieringsbehoefte te kunnen voorzien heeft Agem Gemeentelijke Energie B.V. (AGE B.V.) een financieringsovereenkomst gesloten met de BNG met een maximum krediet. De gemeente Aalten staat borg voor de nakoming van de verplichtingen van AGE B.V. uit hoofde van deze financieringsovereenkomst. Het bedrag waarvoor de gemeente uit deze borgstelling kan worden aangesproken, is nooit meer dan € 56.000 te vermeerderen met kosten, boeten en renten.

Accountantskosten

De BBV stelt in haar beantwoording dat voor de kostenverantwoording van de accountantskosten aangesloten moet worden op het moment van prestatielevering. De contractuele verplichting ontstaat weliswaar in het boekjaar, maar die wordt niet verantwoord in de rekening van baten en lasten van dit boekjaar. Dit betekent dat voor de kosten en uren die de accountant voor de jaarrekening 2022 in 2023 maakt, deze in het begrotingsjaar 2023 moeten worden verantwoord. Dit betekent in ons geval een verplichting van € 52.500.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Baten				
Programma 1 Ruimte	-5.846	-7.784	-7.087	-9.273
Programma 2 Sociaal domein	-5.610	-6.906	-6.945	-6.764
Programma 3 Bedrijfsvoering	-53.837	-64.009	-65.026	-58.639
Totaal baten	-65.293	-78.699	-79.058	-74.676
Lasten				
Programma 1 Ruimte	12.689	15.241	14.117	17.375
Programma 2 Sociaal domein	40.807	48.119	46.695	42.460
Programma 3 Bedrijfsvoering	11.797	15.339	18.246	14.841
Totaal lasten	65.293	78.699	79.058	74.676
Saldo van baten en lasten				
Programma 1 Ruimte	6.843	7.457	7.030	8.102
Programma 2 Sociaal domein	35.197	41.213	39.750	35.696
Programma 3 Bedrijfsvoering	-42.040	-48.670	-46.780	-43.798
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0

Begrotingswijzigingen 2022

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Najaarsnota 2021	Voorjaarsnota 2022	Najaarsnota 2022	Raming na wijziging
Baten					
Programma 1 Ruimte	-5.846	-245	-754	-939	-7.784
Programma 2 Sociaal Domein	-5.610	276	-356	-1.216	-6.906
Programma 3 Bedrijfsvoering	-53.837	-4.556	-989	-4.627	-64.009
Totaal baten	-65.293	-4.525	-2.099	-6.782	-78.699
Lasten					
Programma 1 Ruimte	12.689	1.597	961	-6	15.241
Programma 2 Sociaal Domein	40.807	2.267	2.474	2.571	48.119
Programma 3 Bedrijfsvoering	11.797	661	-1.336	4.217	15.339
Totaal lasten	65.293	4.525	2.099	6.782	78.699
Saldo van baten en lasten					
Programma 1 Ruimte	6.843	1.352	207	-945	7.457
Programma 2 Sociaal Domein	35.197	2.543	2.118	1.355	41.213
Programma 3 Bedrijfsvoering	-42.040	-3.895	-2.325	-410	-48.670
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0

Programma 1 Ruimte

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Baten				
Verkeer en vervoer	-63	-118	-121	-141
Parkeren	-9	-8	-8	-4
Openbaar vervoer	0	-200	-60	-24
Economische ontwikkeling	0	0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	-143	-180	-48
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-36	-31	-32	-25
Economische promotie	-223	-208	-225	-224
Sportaccommodaties	-292	-401	-453	-383
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-76	-127	-88	-93
Riolering	-2.007	-2.052	-2.024	-2.213
Afval	-2.058	-2.058	-1.980	-1.925
Milieubeheer	-4	-191	-105	-327
Begraafplaatsen en crematoria	-307	-266	-262	-266
Ruimte en leefomgeving	-43	-424	-220	-609
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	-330	-762	-749	-2.008
Wonen en bouwen	-398	-795	-580	-983
Totale baten	-5.846	-7.784	-7.087	-9.273
Lasten				
Verkeer en vervoer	2.564	2.908	2.886	2.653
Parkeren	13	9	11	8
Openbaar vervoer	28	274	87	40
Economische ontwikkeling	42	26	18	37
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5	142	179	42
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	48	51	48	42
Economische promotie	192	226	221	211
Sportaccommodaties	1.557	1.483	1.508	1.951
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.722	1.720	1.686	2.453
Riolering	1.582	1.627	1.605	1.797
Afval	1.660	1.660	1.612	1.594
Milieubeheer	1.042	1.303	1.223	1.469
Begraafplaatsen en crematoria	376	262	253	251
Ruimte en leefomgeving	563	1.443	916	1.670
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	309	726	807	2.035
Wonen en bouwen	986	1.381	1.057	1.122
Totale lasten	12.689	15.241	14.117	17.375
Totaal saldo van baten en lasten	6.843	7.457	7.030	8.102

Analyse tussen de begroting na wijziging en de werkelijke baten en lasten

Het verschil tussen de raming na wijziging en werkelijk 2022 bedraagt per saldo € 427.000 voordelig.

Verkeer en vervoer

Bruggen en duikers

De reparatie van de voetgangersbrug aan de Polstraat is uitgesteld, omdat de ingreep groter was dan eerst ingeschat. Dit gaat nu in 2023 gebeuren.

Verkeersmaatregelen

Duurzame mobiliteit en onderzoek 2e fase N18 zijn (nog) niet in rekening gebracht bij de gemeente. Duurzame mobiliteit is begin 2023 in rekening gebracht. Het onderzoek 2e fase wordt niet uitgevoerd, maar er wordt in 2023 wel een bijdrage verwacht van alle gemeenten om meerdere regionale onderzoeken uit te voeren. Dit bedrag moeten alle gemeenten in 2023 afdragen. Deze regionale bijdrage wordt gedekt uit de Regiodeal en doorgeschoven naar 2023.

Parkeren

Geen bijzonderheden.

Openbaar vervoer

Het werk Nabo Kleuverspad is in uitvoering en loopt door tot in 2023. Het project heeft stilgelegen in afwachting van het verleggen van kabels en leidingen. Het budget van € 47.000 wordt doorgeschoven naar 2023 en wordt gedekt uit de algemene reserve.

Economische ontwikkeling

Geen bijzonderheden.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Op dit taakveld worden de bedrijventerreinen in exploitatie verantwoord. In de paragraaf grondbeleid zijn de bouwgrondexploitaties nader toegelicht. Per saldo is de mutatie nihil.

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Geen bijzonderheden.

Economische promotie

De toeristenbelasting heeft € 14.000 meer opgebracht. Door het heffen van toeristenbelasting over het hele jaar is het aantal overnachtingen met circa 10.000 toegenomen. Verder hebben meer toeristen gekozen om in eigen land hun vakantie door te brengen, waardoor het totaal aantal overnachtingen hoger was.

Sportaccommodaties

In de eerste maand van 2022 zijn de sportaccommodaties in verband met corona gesloten geweest. In totaal is € 23.000 minder uit gegeven aan gas en elektra. De prijsstijging voor gas- en elektraverbruik zijn in de Najaarsnota 2022 iets te ruim geraamd. Door een wetwijziging in 2019 is het recht op aftrek van btw voor gemeenten op het gebied van sport komen te vervallen. Omdat de wetwijziging direct voortvloeit uit Europese regelgeving en dus geen bezuinigingsmaatregel is, heeft de Rijksoverheid toegezegd de opbrengst van deze extra belastingmaatregel terug te laten vloeien naar de benadeelden. Over 2021 is in verband met de investering in een nieuwe atletiekbaan extra subsidie aangevraagd. Dit is in 2022 ontvangen. Op voorhand is vanwege het subsidieplafond niet aan te geven hoe hoog het bedrag is. Over 2022 is € 53.000 extra subsidie ontvangen. De regeling loopt tot en met 2023, maar wordt mogelijk nog verlengd.

De gemeente huurt de gymzaal van het Duplo schoolgebouw in Dinxperlo. In de contracten met Stichting TWAO is destijds opgenomen dat we meebetalen aan het groot onderhoud van deze onderdelen. Door omstandigheden en de bekende kwestie met de fiscus, is dit nog nooit zo verwerkt. Op dit moment wordt gewerkt aan de ontmanteling van Stichting TWAO en de fusie met de Stichting Duplo die het gebouw exploiteert. De gemeente bouwt de belangen dan geheel af en huurt alleen nog maar. Maar eerst moet dan nog de bijdrage aan de onderhoudsvoorziening plaats vinden. Het aandeel van de gemeente over de afgelopen tien jaar is becijferd op € 50.000 voor de gymzaal naar rato van het aantal vierkante meters. Aangezien de verplichting al geldt in het boekjaar 2022, wordt dit bedrag nog in deze jaarrekening verwerkt.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Geen bijzonderheden.

Riolering

De totale kosten voor riolering verlopen budgettair neutraal. Eventuele tekorten en overschotten worden verrekend met de voorziening Riolering. In de kostenberekening nemen we hiervoor meer componenten mee dan uit dit taakveld blijkt, zoals btw en overhead kosten. In 2022 hebben we € 93.000 toegevoegd aan de voorziening riolering.

Afval

De totale kosten voor afval verlopen budgettair neutraal. Eventuele tekorten en overschotten worden verrekend met de voorziening Afval. In de kostenberekening nemen we hiervoor meer componenten mee dan uit dit taakveld blijkt, zoals btw en overhead kosten. In 2022 hebben we € 152.000 aan de voorziening onttrokken. Om de voorziening verder af te bouwen was een onttrekking van € 271.000 in de begroting opgenomen. Door verschillende meevallers bij de afrekening van de ROVA bleek dat niet nodig. Meevallers door betere afvalscheiding, want meer pmd (dus hogere vergoeding) en minder restafval en gft, dus lagere kosten, maar ook meevallende opbrengsten door een nieuw vergoedingensysteem. Verder lagere kosten textiel en nabetaling na afwikkeling vergoedingen verpakkingen over 2020.

Milieubeheer

Er zijn meer advies aanvragen geweest en er is een groter beroep gedaan op de specialismen die bij de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) en Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) liggen. Tevens zijn er op ons verzoek andere extra controles uitgevoerd. Uit de jaarstukken van de ODA blijkt er een negatief resultaat te zijn over 2022. De oorzaak hiervoor is dat, doordat er meer aanspraak is gemaakt op specialismen en er veel uitval was bij de ODA, er meer ingehuurd moest worden. Dit bracht hogere kosten met zich mee. Daarnaast zijn er door meer in te zetten op trainees extra kosten gemaakt. Het doel van de ODA met het zelf opleiden van trainees is de afhankelijkheid van externe inzet op termijn te beperken. Het totale nadeel bedraagt € 69.000.

Energie(loket), op 1 juni 2022 is een subsidieregeling voor het vergoeden van de afsluitkosten voor een stimuleringslening duurzame maatregelen non-profit organisatie opengesteld. Deze afsluitkosten bedragen € 1.500 per afgesloten lening. Het subsidieplafond is vastgesteld op € 15.000 (10 leningen). De stimulerende werking van deze regeling is in 2022 niet tot uitdrukking gekomen in het aantal aanvragen. Er is in 2022 slechts één subsidie aangevraagd, daarnaast is er subsidie ontvangen van de Provincie Gelderland voor het financieren en operationeel houden van het Achterhoeks Energieloket (Agem) per saldo geeft dit een voordeel van € 24.300.

De raad is via raadsmededeling 210-2022 geïnformeerd over de planning van het duurzaamheidsproject transitie warmte. Hierin staat dat in 2023 wordt gestart met het opstellen van een buurtuitvoeringsplan. Het restant budget van € 20.000 in 2022 willen we daarom doorschuiven naar 2023.

Begraafplaatsen en crematoria

Geen bijzonderheden.

Ruimte en leefomgeving

De sloopkosten van de Wilhelminastraat 7/7a te Dinxperlo wordt hier verantwoord. In verband met de afsluiting van nutsvoorzieningen kan dit pas in 2023 worden uitgevoerd. Het in 2022 niet bestede budget ter hoogte van € 46.000 wordt doorgeschoven naar 2023. Hier staat dekking uit de algemene reserve tegenover.

Ruimtelijke ordening, er zijn dit boekjaar een aanmerkelijk aantal ruimtelijke plannen/projecten ter beoordeling aan de gemeente voorgelegd en in behandeling genomen, veelal op verzoek van particulieren en/of bedrijven. Waar mogelijk zijn die verzoeken gebundeld in een zogenaamd veegplan, onder meer voor de kernen Aalten, Dinxperlo, IJzerlo en het Landelijk Gebied. Veel verzoeken hebben betrekking op woningbouw, al dan niet in combinatie met functiewijziging (versterking centrumgebied en rood-voor-rood-regeling). De afwegingskaders Woningbouw en Buitengebied zijn een leidraad bij deze ontwikkelingen. Verder konden er in dit boekjaar enkele projecten (onder andere project Groene Kamer, woningbouw Ludgerstraat, Albert Heijn en woningbouw Lintelo) worden afgerekend, waarvan de planvorming al in eerdere jaren is gestart. De planvorming voor de uitbreiding van de bedrijfslocatie bij de kern Aalten is ook ten gunste van dit budget gebracht.

Cofinanciering Woningbouw Ludgerstraat, Woningcorporatie De Woonplaats gaat op het terrein van de voormalige technische school aan de Ludgerstraat 56 woningen realiseren. Voor dit project is een subsidie op grond van de regeling Betaalbaar Wonen aangevraagd en daarnaast draagt de gemeente € 155.000 bij. Deze cofinanciering wordt niet, zoals verwacht, in 2022 ingezet, maar in 2023. Zowel de dekking door de algemene reserve van € 65.000 en de verwachte ontvangst van € 90.000 wordt doorgeschoven naar 2023.

In verband met het uitstellen van de omgevingswet lopen de invoeringskosten ad € 43.000 ook achter.

Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)

Op dit taakveld worden bouwgronden in exploitatie verantwoord. Elk jaar ten tijde van het jaarwerk wordt een hercalculatie uitgevoerd voor de bouwgronden in exploitatie. Dit geeft in 2022 een negatief resultaat van per saldo € 93.000. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de verwachte bijdrage van de Groene Kamer niet in 2022, maar in 2023 wordt verantwoord. Deze bijdrage heeft geen effect op het saldo omdat ook de uitgaven doorgeschoven zijn. In de paragraaf grondbeleid zijn de bouwgrondexploitaties nader toege-licht.

Wonen en bouwen

De lagere inkomsten komen voornamelijk door de vastgoed woonmonitor en het project Heerlijk Thuis in Huis. Deze projecten verlopen budgettair neutraal: tegenover de lagere inkomsten staan ook lagere uitgaven (vastgoed woonmonitor) of lagere kosten en lagere dekking Regiodeal (Heerlijk Thuis in Huis).

Door het uitstellen van de Omgevingswet zijn in de laatste maanden van 2022 aanvragen ingediend voor bouwwerken die onder de nieuwe wet vergunningsvrij zouden worden of onder gevolgklasse 1 van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen zouden vallen. Als de Omgevingswet wel op 1 januari 2023 was ingevoerd hadden aanvrager daarop kunnen wachten, omdat het aanvragen van een vergunning dan niet meer nodig was geweest. Ook zijn er in 2022 een aantal omgevingsvergunningen verleend voor grotere bouwprojecten met hoge bouwkosten. De leges worden berekend op basis van de bouwkosten. De bouwleges zijn in 2022 € 37.000 hoger dan begroot.

Programma 2 Sociaal Domein

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Baten				
Bestuur	-46	-368	-716	-201
Crisisbeheersing en brandweer	-1	-21	-21	-142
Openbare orde en veiligheid	-18	-14	-38	-4
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	-29	-17	-21	-34
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-325	-428	-459	-246
Sportbeleid en activering	0	-87	-60	-40
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	-153	-6	-1
Musea	-12	-12	-12	-13
Cultureel erfgoed	-13	-33	-33	-73
Media	0	0	0	0
Samenkracht en burgerparticipatie	-134	-932	-796	-141
Wijkteams	0	-61	-62	-22
Inkomensregelingen	-4.769	-4.369	-4.340	-5.397
Begeleide participatie	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	-5	-5	0
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-5	-39	-38	-1
Maatwerkdienstverlening 18+	-258	-255	-246	-258
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	0	-92	-92	-171
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
Volksgezondheid	0	-20	0	-20
Totaal baten	-5.610	-6.906	-6.945	-6.764
Lasten				
Bestuur	2.146	1.933	1.839	1.788
Crisisbeheersing en brandweer	1.928	1.964	1.945	1.902
Openbare orde en veiligheid	621	645	624	595
Openbaar basisonderwijs	12	12	12	10
Onderwijshuisvesting	882	1.320	1.325	1.102
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.156	1.379	1.408	1.040
Sportbeleid en activering	199	210	153	160
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	206	449	259	255
Musea	319	320	310	312
Cultureel erfgoed	116	130	125	172
Media	511	544	582	511
Samenkracht en burgerparticipatie	3.073	3.964	3.545	2.983
Wijkteams	488	931	886	423
Inkomensregelingen	7.862	9.718	9.439	7.622
Begeleide participatie	8.045	9.627	9.354	9.277
Arbeidsparticipatie	622	564	523	451
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.003	910	971	661
Maatwerkdienstverlening 18+	4.314	4.157	3.976	5.211
Maatwerkdienstverlening 18-	6.374	6.775	6.915	6.979
Geëscaleerde zorg 18+	41	96	72	49
Geëscaleerde zorg 18-	617	1.377	1.357	676
Volksgezondheid	272	1.094	1.075	281
Totale lasten	40.807	48.119	46.695	42.460
Totaal saldo van baten en lasten	35.197	41.213	39.750	35.696

Analyse tussen begroting na wijziging en de werkelijke baten en lasten

Het verschil tussen de raming na wijziging en werkelijk 2022 bedraagt per saldo € 1.463.000 voordelig.

Bestuur

De vrijval in de pensioenvoorziening wethouders is € 347.000. Dit is met name het gevolg van de sterk gestegen rente van 0,528% naar 2,472%.

De BBV stelt in haar beantwoording dat bij de kostenverantwoording voor de accountantskosten aangesloten moet worden op het moment van prestatielevering. Dit betekent dat voor de kosten en uren die de accountant voor de jaarrekening 2022 in 2023 maakt, deze in het begrotingsjaar 2023 dienen te worden verantwoord. In ons geval betekent dit eenmalig lagere lasten van € 57.000.

Crisisbeheersing en brandweer

In 2022 hebben we geen tot weinig herstelwerkzaamheden aan bijvoorbeeld geboorde putten uitgevoerd, waardoor € 18.000 budget is overgebleven. In 2023 zijn die werkzaamheden er wel en is het budget nodig.

Openbare orde en veiligheid

In 2022 hebben we € 28.000 meer aan dwangsommen opgelegd dan geraamd. Deze zijn nog niet betaald, omdat er momenteel een beroepszaak tegen de last onder dwangsom loopt. Zodra dit besluit onherroepelijk is, kunnen we de betaling afdwingen.

Openbaar basisonderwijs

Geen bijzonderheden.

Onderwijshuisvesting

Geen bijzonderheden.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het onderwijsachterstandenbeleid is een geormerkte regeling die loopt van 2019 tot en met 2022. De werkelijke uitgaven over 2022 liggen hoger dan geraamd door een groter gebruik van de subsidieregeling voor voor- en vroegschoolse educatie. Deze uitgaven worden volledig gedekt door hogere rijksbijdragen. Dit verklaart de overschrijding aan zowel de baten- als de lastenkant van € 31.000.

De niet gebruikte gelden uit het afgesloten tijdvak ter hoogte van € 171.000 nemen we op basis van de regelgeving mee naar het nieuwe tijdvak 2023-2026.

Sportbeleid en activering

Het gemeentelijk budget is bedoeld om activiteiten te stimuleren om inwoners meer te laten bewegen en sporten. In 2022 zijn veel verenigingen en organisaties vooral bezig geweest met het weer opstarten van reguliere activiteiten na de coronaperiode, waardoor € 35.000 onbenut is gebleven. De verwachting is dat er in 2023 wel weer ruimte is om naar de toekomst te kijken en nieuwe initiatieven tot ontwikkeling te brengen. Daarnaast hebben we een specifieke uitkering van het Rijk ontvangen voor activiteiten op het gebied van gezonde leefstijlinterventies. Deze gelden zijn nog niet volledig besteed en doorgeschoven naar 2023. Dit verklaart de onderschrijding aan zowel de baten- als de lastenkant voor € 26.000.

Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

De gemeente Aalten is penvoerende gemeente voor de besteding van de provinciale subsidie voor het regioprogramma Vrijheid, Achterhoek, Liemers en Duitse grensgemeenten. Oorspronkelijk zou het programma worden uitgevoerd in de jaren 2022 en 2023. Echter in verband met de late besluitvorming van de provincie (de subsidiebeschikking is pas in december 2022 ontvangen) wordt het programma een jaar opgeschoven. Dit betekent dat het programma in 2023 en 2024 wordt uitgevoerd. Dit verklaart het verschil aan zowel de baten- als de lastenkant met € 150.000.

Musea

Per saldo is de onderschrijding € 10.000 wat uit meerdere kleine posten bestaat.

Cultureel erfgoed

Per saldo is de onderschrijding € 5.000 wat uit meerdere kleine posten bestaat.

Media

De gemeente draagt bij aan de huur van de bibliotheek in het Duplo schoolgebouw in Dinxperlo. In de contracten met Stichting TWAO is destijds opgenomen dat we meebetalen aan het groot onderhoud van deze onderdelen. Door omstandigheden en de bekende kwestie met de fiscus, is dit nog nooit zo verwerkt. Op dit moment wordt gewerkt aan de ontmanteling van Stichting TWAO en de fusie met de Stichting Duplo die het gebouw exploiteert. De gemeente bouwt de belangen dan geheel af en huurt alleen nog maar. Maar eerst moet dan nog de bijdrage aan de onderhoudsvoorziening plaats vinden. Het aandeel van de gemeente over de afgelopen tien jaar is becijferd op € 40.000 voor de bibliotheek naar rato van het aantal vierkante meters. Aangezien de verplichting al geldt in het boekjaar 2022, wordt dit bedrag nog in deze jaarrekening verwerkt.

Samenkracht en burgerparticipatie

Hieronder vallen een drietal onderwerpen die voor ons kostenneutraal zijn, maar wel een budgetover- of onderschrijding aan zowel de baten- als lastenkant kunnen hebben. Dit geldt voor de nieuwe Wet inburgering 2021 (-€ 150.000), het project 'Op je plek' (-€ 15.000) en het penvoerderschap voor de Preventie Platform Jeugd (PPJ, € 9.000)). Gesaldeerd betekent dit zowel € 156.000 lagere baten als lasten. Op dit taakveld zijn ook de meeste kosten en vergoedingen met betrekking tot de opvang van Oekraïners opgenomen. De werkelijke rijksbijdrage is € 15.000 hoger in verband met hogere vergoeding transitiekosten en de hier verantwoorde kosten voor leefgeld en coördinatie zijn eveneens € 15.000 hoger dan geraamd. Zie punt 9 in de paragraaf Bedrijfsvoering voor een uitgebreidere toelichting en het totaaloverzicht.

Met ingang van 2022 is de Wet inburgering 2021 van kracht, wat ook een andere financiering van het Rijk met zich meebrengt (voorfinanciering). Tot 2022 ontvingen en verantwoordden we achteraf, door middel van een decentralisatie-uitkering, de vergoeding voor maatschappelijke begeleiding. Hierdoor hebben we in 2022 een eenmalig voordeel van € 52.000 over de begeleiding over 2021.

In 2022 is € 50.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) per gemeenschapshuis door een extern bureau. Voor deze opdracht zijn in 2022 al werkzaamheden uitgevoerd ter hoogte van € 31.000. Voor de afronding van deze opdracht hevelen we het resterende budget van € 19.000 over naar 2023. Ingaande 2022 is er voor het stimuleren van bestaande en nieuwe sociaal maatschappelijke activiteiten in en door de diverse gemeenschapshuizen een budget van € 20.000 beschikbaar gesteld. Omdat er een directe relatie ligt met het beleid op het sociaal domein, willen wij een nieuwe activiteitensubsidiereregeling voor gemeenschapshuizen in samenhang brengen met de verdere uitwerking van de Nota Sociaal Domein en de adviesrapportage herijking van de sociale basis. De nadere uitwerking hiervan verwachten we in de loop van 2023, waardoor het budget dit jaar nog vrijwel volledig onbenut is gebleven. Voordeel over 2022 € 19.000.

Het plan Talent is gecontinueerd voor een periode van drie jaar vanaf 1 september 2022. Per 1 januari 2022 was sprake van een financiële reserve van € 86.000. Bij Najaarsnota 2022 was de verwachting dat deze daalde naar € 51.000, maar dit blijkt nu € 73.000 te zijn. Dit komt voornamelijk door een lagere werkelijke inzet van een talentcoach die achteraf op basis van werkelijke uren wordt afgerekend. Het verschil van € 22.000 wordt nu nog extra doorgeschoven naar 2023.

Om uitvoering te kunnen geven aan de Uitvoeringsnota Sociaal Domein is structureel budget beschikbaar. Er moet veel werk verzet worden waarvoor kennis van buiten de organisatie noodzakelijk is, ook staan er uitvoeringspunten in die financiële consequenties gaan hebben. Denk bijvoorbeeld aan het realiseren van satellietpunten en het optimaliseren van de mantelzorgondersteuning. In 2022 is gewerkt aan de voorbereiding en bij de Najaarsnota 2022 hadden we nog een bedrag voor uitvoering in 2022 gereserveerd. Met het vaststellen van de uitvoeringsnota in november 2022 is duidelijk geworden waar de prioriteiten liggen, maar ook dat de uitvoering pas in 2023 van start gaat. Hierdoor hebben we een voordeel van € 19.000 in 2022 voor de externe expertise en € 11.000 voor de doorontwikkeling van de mantelzorg.

We hebben in 2022 minder nieuwe activiteiten ontwikkeld in het preventieve veld waardoor € 38.000 onbenut is gebleven. In 2023 hebben we dit budget hard nodig voor de aanpak van het straathoekwerk. Deze plannen zijn in de afrondende fase.

Daarnaast hebben we nog een aantal onderschrijdingen van budgetten met uiteenlopende redenen: MOSD € 18.000 (geen gebruik gemaakt van inzet flexibele schil), inclusie € 11.000 (uitvoering actiepunten en bijbehorend budget is doorgeschoven naar 2023, omdat het goed opzetten van de werkgroepen meer tijd heeft gevegd), ZOOV (€ 29.000 op dit taakveld over, ZOOV-breed € 27.000 tekort, zie toelichting onder ontwikkelingen programma 2) en PPJ (€ 14.000 doordat de extra toegekende rijksmiddelen voor kansrijke start en gezond in de stad niet volledig nodig waren).

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Het budget voor het verbeteren van de toegang en het herijken van de sociale basis is door het late vaststellen van de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein niet volledig benut, overschot bijna € 21.000.

Bij de POH is in 2022 rekening gehouden met de toetreding van een 5e huisartsenpraktijk. Deze is echter pas met ingang van 1 januari 2023 gestart, waardoor we nu een onderschrijding van € 26.000 hebben.

Inkomensregelingen

In oktober 2022 heeft de raad de inkomensgrens aangepast van 120% naar 130% met daarboven een draagkrachtberekening. Meer inwoners komen daardoor in aanmerking voor de energietoeslag. Laborijn heeft inclusief de uitvoeringskosten afgerekend tot en met het vierde kwartaal, maar dit is een vertekend beeld. Zij hebben namelijk nog rond de 400 aanvragen in de pijplijn die nog afgewikkeld moeten worden in 2023. Deze uitgaven worden dus in 2023 meegenomen. Het overschot van € 97.000 over 2022 en € 625.000 uit de decembercirculaire worden inclusief het overschot van € 130.000 op het totale armoede- en schuldenbudget conform het besluit bij de Najaarsnota 2022 en de Raadsmededeling 156 toegevoegd aan de algemene reserve en in 2023 weer beschikbaar gesteld voor de uitvoering van deze energietoeslagregeling. Dit betekent dat we in 2023 € 852.000 beschikbaar hebben. Het uiteindelijke resultaat op de energietoeslag wordt pas bij de jaarrekening 2023 bekend. Rond juni 2023 wordt de Wet Energietoeslag verwacht en in de septembercirculaire blijkt dan wat we aan middelen ontvangen.

Begeleide participatie/Wsw en beschut werk

De onderschrijding van € 278.000 is toegevoegd aan de reserve inkoop zorg. Dit voordeel is ontstaan doordat de kosten van alle ingekochte zorgtrajecten in het kader van de Wmo Integrale Ondersteuning lager uitkomen dan begroot. In het laatst verstrekte dashboard tot en met het derde kwartaal van 2022 werd op dit onderdeel ook al een voordeel € 205.000 gepresenteerd. Uiteindelijk is dit voordeel nog wat hoger uitgevallen.

Arbeidsparticipatie

In 2022 is € 33.000 van het algemene participatiebudget niet besteed, omdat er nog geen goed afwegingskader was. Het is wel duidelijk dat er vraag is naar het ondersteunen van specifieke participatie-interventies (onder andere ter bevordering van een zekere mate van professionalisering van taken die nu veelal door vrijwilligers worden uitgevoerd). Kaderstelling daarvoor is mogelijk op basis van informatie die is opgehaald in het derde kwartaal 2022 in verband met de uitvoeringsnota.

Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

De uitgaven voor voorzieningen kunnen sterk fluctueren. In het tweede helft van 2022 is het aantal verstrekte rolstoelen gestegen. Door de hoge kosten per rolstoel laat dit onderdeel een nadeel van € 124.000 zien ten opzichte van het budget. De afspraken met De Woonplaats over directe toewijzing van aangepaste woningen aan inwoners die dit nodig hebben, zorgt ervoor dat er minder woningaanpassingen worden gedaan en de uitgaven voor woningaanpassingen een voordeel laten zien van € 62.000. De overschrijding bedraagt per saldo € 62.000, deze is onttrokken uit de reserve inkoop zorg.

Maatwerkdienstverlening 18+

Dit taakveld betreft onder andere de kosten van Huishoudelijke Ondersteuning waarop ongeveer € 83.000 wordt overgehouden. Op het andere onderdeel PGB begeleiding dat ook bij dit taakveld hoort, valt ten opzichte van de begroting een voordeel van € 93.000 te noteren. Het totale voordeel van € 176.000 is toegevoegd aan de reserve inkoop zorg.

Maatwerkdienstverlening 18-

Binnen dit taakveld valt het leeuwendeel van de kosten van de ingekochte jeugdzorg, inclusief onderdelen als behandeling, dyslexie, landelijk ingekochte zorg en jeugd ggz. Hierop is een overschrijding van per saldo € 108.000, welke is onttrokken uit de reserve inkoop zorg.

Geëscaleerde zorg 18+

Het budget van € 15.000 voor scholing van eigen medewerkers voor beschermd wonen is in 2022 nog niet gebruikt. Dit willen we via de voorjaarsnota alsnog doorschuiven naar 2023.

Geëscaleerde zorg 18-

Het gesaldeerde voordeel van € 20.000 dat in 2022 is te zien op de opgetelde kosten van jeugdbescherming en zorg in gezins- en woonvormen. Dit is toegevoegd aan de reserve inkoop zorg.

Volksgezondheid

Geen bijzonderheden.

Programma 3 Bedrijfsvoering

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Baten				
Burgerzaken	-234	-323	-300	-349
Beheer overige gebouwen en gronden	-255	-614	-628	-565
Overhead	-126	-275	-295	-366
Treasury	-545	-601	-610	-572
OZB woningen	-3.547	-3.567	-3.565	-3.473
OZB niet-woningen	-1.668	-1.701	-1.698	-1.649
Belastingen overig	-251	-228	-228	-229
Algemene uitkering en overige uitkering gemeentefonds	-46.559	-54.799	-55.679	-49.087
Overige baten en lasten	0	-13	-13	-121
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0
Mutaties reserves	-652	-1.888	-2.010	-2.228
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
Totaal baten	-53.837	-64.009	-65.026	-58.639
Lasten				
Burgerzaken	565	705	689	817
Beheer overige gebouwen en gronden	518	553	439	386
Overhead	7.859	9.735	9.931	9.494
Treasury	196	183	228	187
OZB woningen	186	226	220	231
OZB niet-woningen	130	125	125	122
Belastingen overig	124	103	102	109
Algemene uitkering en overige uitkering gemeentefonds	505	5	5	5
Overige baten en lasten	1.104	1.604	844	-95
Vennootschapsbelasting (Vpb)	10	0	0	0
Mutaties reserves	600	2.100	4.285	832
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	1.378	2.753
Totaal lasten	11.797	15.339	18.246	14.841
Totaal saldo van baten en lasten	-42.040	-48.670	-46.780	-43.798

Analyse tussen begroting na wijziging en de werkelijke baten en lasten

Het verschil tussen de raming na wijziging en werkelijk 2022 bedraagt per saldo € 1.890.000 nadelig.

Burgerzaken

Waar vorig jaar meer paspoorten en identiteitskaarten zijn verstrekt dan verwacht, zijn dit er in 2022 minder dan begroot. Het aantal afgegeven rijbewijzen is daarentegen weer hoger. Dit zorgt voor lagere baten, maar ook voor lagere lasten. Per saldo bedraagt het nadeel € 7.000.

Beheer overige gebouwen en gronden

Aan de Broekstraat worden twee percelen grond in erfpacht uitgegeven. Ter compensatie van het verlies van openbaar groen wordt eenmalig een bijdrage in rekening gebracht. De erfpachttakte hiervoor is in 2022 nog niet gepasseerd en staat gepland voor 2023. In 2022 zorgt dit voor een nadeel van € 34.000. Daar staat tegenover dat de opbrengst verkochte percelen grond hoger is. Dit zorgt voor een voordeel van € 15.000.

In 2016 hebben we een overeenkomst gesloten met Stichting beheer 't Zand 25 om het pand 't Zand 25 in erfpacht over te dragen. Eind december 2022 is dit officieel bekrachtigd bij de notaris. De verschuldigde erfpacht is met terugwerkende kracht in rekening gebracht. Deze vergoeding is niet in de raming opgenomen en levert een voordeel op van € 35.000.

Op dit taakveld waren de transitiekosten voor de realisatie/het gebruiksklaar maken van de gemeentelijke panden voor de opvang van Oekraïners opgenomen. Deze kosten moeten we echter activeren, waardoor we op dit taakveld een onderschrijding van € 108.000 hebben.

Overhead

Door het uitstel van de Omgevingswet moet het ICT-pakket SquitXO verlengd worden. Omdat het om reguliere software gaat, komt dit ten laste van de reguliere ICT. Daarnaast zijn we voor diverse pakketten meer licenties gaan gebruiken wat effect heeft op meerdere pakketten. Per saldo zorgt dit voor een nadeel van € 67.000.

Met betrekking tot de loongerelateerde kosten en opbrengsten wordt binnen de door de gemeenteraad vastgestelde systematiek van het schommelfonds gewerkt. Dit houdt in dat de werkelijke jaarlijkse uitgaven voor lonen, sociale lasten, scholing en inhuur worden opgeteld en afgezet tegen het totaal beschikbare budget. Vanwege mogelijke schommelingen in de kosten wordt per jaar het uiteindelijke verschil toegevoegd of onttrokken aan de reserve formatie en organisatie. Over 2022 heeft deze systematiek ertoe geleid dat € 439.000 onttrokken is aan de reserve formatie en organisatie. Deze onttrekking is opgenomen in het overzicht op de mutaties van de reserves in programma 3. De hoogte van deze reserve formatie en organisatie is per ultimo 2022 € 392.000. Uitzondering hierop is de tegemoetkoming in de vorm van een eenmalige CAO-uitkering ter hoogte van € 116.000 die in december 2022 aan alle medewerkers is uitbetaald. Omdat deze afspraak betrekking heeft op 2022 en hier geen budget voor in het schommelfonds opgenomen kon worden, komt deze ten laste van het saldo.

Treasury

Onder meer door forse bijdragen uit het gemeentefonds en het doorschuiven van geplande investeringen hadden we als gemeente in het vierde kwartaal 2022 een langere periode van overliquiditeit. Omdat na de zomer de ECB de rente een aantal keren behoorlijk heeft verhoogd, werd ook weer een rentevergoeding ontvangen bij een positief saldo op de bank. Hiermee was geen rekening gehouden in de Najaarsnota 2022. Het voordeel van € 8.000 wordt verklaard door de kortere periode waarover de rente is berekend van de nieuwe lening.

Om de rentelasten toe te rekenen aan de verschillende taakvelden is bij de begroting rekening gehouden met een renteomslag van 0,48%. Werkelijk blijkt de renteomslag over 2022 0,35%. Omdat deze afwijking meer dan 25% bedraagt moeten we de werkelijke renteomslag hanteren bij het toerekenen van de rentelasten aan de taakvelden. Dit zorgt per saldo voor een nadeel op dit taakveld van € 35.000.

OZB woningen en niet-woningen

Het WOZ-berichtenverkeer was in 2022 gepland. De definitieve koppeling is doorgeschoven naar 2023. Hierdoor is een deel van het benodigde budget niet uitgegeven.

Belastingen overig

Geen bijzonderheden.

Algemene uitkering en overige uitkering gemeentefonds

De raming voor de algemene uitkering is aangepast met de effecten uit de circulaire tot en met september 2022. Doordat de decembercirculaire 2022 begrotingstechnisch niet meegenomen kan worden, hebben we over 2022 € 879.000 meer ontvangen dan geraamd. Dit wordt grotendeels verklaard door de bijdrage die al in 2022 is ontvangen voor het eerste deel van de energietoeslag voor 2023 zijnde € 625.000. Daarnaast hebben we in de decembercirculaire 2022 extra bijdragen voor Oekraïense ontheemden van € 51.000 ontvangen en compensatie meerkosten Wmo en Jeugdwet als gevolg van corona € 31.000. Verder is er nog een voordelige afrekening ontvangen over 2020 van bijna € 53.000 en zijn er diverse mutaties voor een totaalbedrag van € 119.000 die we hier onder één noemer rangschikken. Te denken valt onder andere aan middelen voor gerichte hulp vroeg-signalering bijzondere bijstand en de bommenregeling.

Overige baten en lasten

Aan de lastenkant is het geraamde positieve resultaat ter hoogte van € 402.000 bij de Najaarsnota 2022 verantwoord. Het uiteindelijke resultaat wordt verderop bij het taakveld 'Resultaat van de rekening van baten en lasten' verantwoord. Het coronabudget geeft op dit taakveld een voordeel van € 266.000. In de coronaparagraaf is een totaaloverzicht van de coronagelden te vinden. Per saldo is er een voordeel op de overige baten- en lasten van € 760.000.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

De afgelopen jaren is er geen vennootschapsbelasting betaald. Dit is ook het geval voor 2022.

Mutaties reserves

De verschillen in de mutaties op de reserves worden in het volgende overzicht verduidelijkt. De lagere onttrekkingen worden in de verschillende programma's toegelicht.

Onttrekkingen reserve:	Omschrijving	Primitief 2022	Raming na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
P1 Algemene Reserve	Volkshuisvestingstaken	0	-9	0	0
P1 Algemene Reserve	Structuurversterking kernen	0	-65	0	-295
P1 Algemene Reserve	Niet actief beveiligde overweg (Nabo)	0	-67	-20	-1
P1 Algemene Reserve	Regiodeal	0	-198	-74	-58
P1 Algemene Reserve	Leader bijdrage	0	-29	-29	-22
P1 Algemene Reserve	Visie Centrumplan Dinxperlo	0	-97	-52	-27
P1 Algemene Reserve	Subsidies starterskavels	0	0	0	-36
P1 Algemene Reserve	Bekendijk Zuid	0	-98	-79	0
P1 Algemene Reserve	AVA'70 Atletiekbaan	0	0	0	-228
P1 Reserve onderhoud wegen	Groot onderhoud wegen	-280	-223	-203	-539
P1 Reserve bodemsanering	Onttrekking ten gunste van bodem	0	0	0	-180
Totaal Programma 1	Ruimte	-280	-786	-457	-1.386
P2 Algemene Reserve	Leader bijdrage	0	-58	-10	-53
P2 Algemene Reserve	Regiodeal	0	-20	0	0
P2 Algemene Reserve	Naoverfonds	0	-11	-10	-10
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Projectleider IHP	0	-15	-15	-6
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Verduurzaming schoolgebouwen (RBS juli 2020)	0	-457	-457	-239
Totaal Programma 2	Sociaal domein	0	-561	-492	-308
P3 Algemene Reserve	Leader bijdrage	0	18	18	0
P3 Algemene Reserve	Coronabudget (RBS 13 juli 2021)	0	-498	-498	-176
P3 Algemene Reserve	Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties	0	600	0	0
P3 Reserve formatie en organisatie	Onttrekking	-144	-532	-439	0
P3 Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	-228	-59	-72	-358
P3 Reserve overlopende posten	Overlopende posten	0	-70	-70	0
Totaal Programma 3	Bedrijfsvoering	-372	-541	-1.061	-534
Totaal onttrekking reserves		-652	-1.888	-2.010	-2.228
Toevoegingen reserve:	Omschrijving	Primitief 2022	Raming na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
P1 Algemene Reserve	Coronabudget (RBS 13 juli 2021)	0	0	-35	0
P1 Reserve overlopende posten	Overlopende posten	0	1.322	1.322	0
P1 Reserve bodemsanering	Restant VOS Ringweg, Koningsweg naar reserve	0	0	0	90
P1 Reserve onderhoud wegen	Voeding reserve	290	290	290	290
Totaal Programma 1	Ruimte	290	1.612	1.577	380
P2 Algemene Reserve	Energietoeslag	0	0	227	0
P2 Algemene Reserve	Coronabudget (RBS 13 juli 2021)	0	0	-275	0
P2 Algemene Reserve	Oekraïne	0	0	225	0
P2 Reserve overlopende posten	Overlopende posten	0	198	198	0
P2 Reserve Inkoop Zorg	Voeding reserve	0	0	304	0
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Voeding reserve	130	110	110	90
Totaal Programma 2	Sociaal domein	130	308	789	90
P3 Algemene Reserve	Energietoeslag	0	0	625	0
P3 Algemene Reserve	Coronabudget (RBS 13 juli 2021)	0	0	603	0
P3 Algemene Reserve	Oekraïne	0	0	-89	0
P3 Algemene Reserve	Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties	0	0	600	0
P3 Reserve formatie en organisatie	Voeding reserve	0	0	0	182
P3 Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	Voeding reserve	180	180	180	180
Totaal Programma 3	Bedrijfsvoering	180	180	1.919	362
Totaal toevoeging reserves		600	2.100	4.285	832

Resultaat van de rekening van baten en lasten

Het saldo voor 2022 is € 1.378.000 voordelig. Dit saldo wordt bij de financiële afsluiting in het begin van dit boekwerk nader geanalyseerd.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. De wet geldt ten aanzien van topfunctionarissen bij onder andere gemeenten. Vanaf 2013 moet de bezoldiging van deze functionarissen openbaar gemaakt worden in het financieel verslaggevingsdocument.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Het gaat om de volgende functionarissen:

Naam: A.J.M. Gildhuis		
Functie: Gemeentesecretaris		
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2021 t/m 31-12-2021
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.346	107.932
Beloningen betaalbaar op termijn:	20.258	20.374
Subtotaal	139.604	128.306
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	216.000	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	139.604	128.306
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Naam: M.A.J.B. Fiering		
Functie: Griffier		
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2021 t/m 31-12-2021
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	92.623	88.612
Beloningen betaalbaar op termijn:	16.323	16.427
Subtotaal	108.946	105.039
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	216.000	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	108.946	105.039
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Zoals uit deze opgave blijkt blijft de beloning voor beide medewerkers onder het geldende maximale inkomen voor 2022 ad € 216.000.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen uitbetaald.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Incidentele baten en lasten en structurele mutaties op de reserves

In de jaarrekening moet een overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Dit overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht.

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Primitief 2022	Raming na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Programma 1 Ruimte				
Onderhoud wegen ten laste van de reserve	280	223	203	539
Leges straatwerk		-30	-26	-74
Onderzoek van 50 km. naar 30 km.		18	16	26
Nabo, beveiliging van onbewaakte spoorwegovergangen		67	20	22
Economische promotie, bijdrage uit leader		29	29	0
SPUK, rijksbijdrage	-80	-110	-163	-98
Atletiekbaan	0	0	0	228
Onderhoud gebouwen ten laste van de reserve	89	28	30	305
Slingeplas				743
Vergroening kernwinkelgebied		8	9	
Biodiversiteitsplan		7	4	
Openbaar Groen, nieuwe aanplant in verband met droogte		140	140	
Inrichting Lage Blik		21	41	
Klimaatadaptie en duurzaamheid, dekking reserve		28	5	
Klimaatadaptie en duurzaamheid		35	22	
Bodemprojecten		37	32	146
Diverse milieuprojecten				127
Uitvoeringsplannen structuurversterking	71	99	52	643
Bouwgrond Bekendijk Zuid	98	98	79	0
Bouwgrond diverse projecten		-126	-13	36
Bouwleges		35	27	-147
Invoer Omgevingswet	30	78	35	40
Projecten Regiodeal		156	69	58
Uthuuskes, herwaardering grondwaarde			0	-267
Lage Blik		39	49	0
Totale inkomsten in verband met corona		-67	-67	-188
Totale uitgaven in verband met corona		85	102	328
Programma 2 Sociaal Domein				
Vrijval voorziening wethouders		-573	-673	-269
Griffie, inhuur raadsadviseur		15	5	
Bestuurlijke samenwerking, Leader		25	9	53
Programma Vrijheid Aalten		5	5	
VNOG, afrekening 2021		-19	-19	
Verkiezingen	35	65	11	
Dwangsom		-2	-30	
Handhaving		3	3	
Bommen onderzoek		3	8	
Verduurzaming schoolgebouwen		457	457	239
Onderzoek naar onderwijshuisvesting		15	15	6
Subsidie Pumptrackbaan				30
Bijdrage onderhoud sportzaal Duplo			50	
Project Kerkensvisie				13
Onderzoek staat van onderhoud gemeenschapshuizen		50	31	
Onderhoud gemeentelijke gebouwen ten laste van de reserve	12	6	8	22
Bijdrage onderhoud bibliotheek			40	
Naoverfonds, algemene reserve		11	11	10
Inhuur MOSD		19	19	
Kinderopvangtoeslag		25	25	
Hulpmiddelen in eigen beheer		20	20	
Gebundelde BUIG uitkering		232	232	-178
Laborijn, aandeel positief resultaat 2020		0	0	-463
Overschot energietoeslag 2022		0	-852	0
Personeelskosten afwikkeling Stadsbank		75	14	375
Personeelskosten Inkoop Zorg		375	375	
Inkoop Zorg, mutatie reserve			-304	
Maatwerkregeling ondersteuning maatschappelijke organisaties			-600	
Jeugdzorg		300	300	
Totale inkomsten in verband met corona			-19	
Totale uitgaven in verband met corona			294	1.007
Totaal inkomsten in verband met Oekraïne		-542	-557	
Totaal uitgaven in verband met Oekraïne		89	473	

Programma 3 Bedrijfsvoering				
Verkopen eigendommen		-261	-261	-229
Afwaardering gronden en gebouwen		0	0	-22
Viering 75 jaar bevrijding		-18	-18	
ICT glasvezelverbinding		15	15	
Onderhoud gemeentelijke gebouwen ten laste van de reserve	128	25	33	31
Diverse incidentele personeelskosten	144	532	439	-182
Totale inkomsten in verband met corona				-488
Hogere dividend opbrengst		-26	-26	
Rente		-22	-22	
WOZ, aanloopkosten applicatie		10	14	
Omgevingswet, ICT-kosten				36
BCF/Btw suppletieaangifte 2019 en 2020				-21
Onderzoek bommen, afwikkeling voorgaande jaren		74	60	37
Bestuurlijke samenwerking, overhead bevrijdingsprogramma		-18	-18	
Restant budgetten ten gunste van reserve Overlopende Posten		-1.450	-1.450	
Totale inkomsten in verband met corona		-222	-176	-1.313
Totale uitgaven in verband met corona		72	71	155
Totaal inkomsten in verband met Oekraïne		-14	-65	
Totaal uitgaven in verband met Oekraïne		134	45	
Totaal		807	648	-1.313
				1.317

Incidentele mutaties op reserves

bedragen x € 1.000

Reserve	Primitief	Raming na wijziging	Werkelijk	Werkelijk
	2022	2022	2022	2021
Algemene Reserve	0	-532	1.127	-906
Onderhoud wegen	-280	-223	-203	-539
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	-228	-59	-72	-358
Onderwijshuisvesting	0	-472	-472	-245
Formatie en organisatie	-144	-532	-439	182
Bodemsanering	0	0	0	-90
Inkoop Zorg	0	0	304	0
Overlopende posten	0	1.450	1.450	0
Totaal incidentele mutaties reserves	-652	-368	1.695	-1.956

Structurele mutaties op reserves

bedragen x € 1.000

Reserve	Primitief	Raming na wijziging	Werkelijk	Werkelijk
	2022	2022	2022	2021
Onderhoud wegen	290	290	290	290
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	180	180	180	180
Onderwijshuisvesting	130	110	110	90
Totaal structurele mutaties reserves	600	580	580	560

Algemene Dekkingsmiddelen

bedragen x € 1.000

	Raming begrotingsjaar 2022 vóór wijziging			Raming begrotingsjaar 2022 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2022			Realisatie vorig begrotingsjaar 2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
	Algemene dekkingsmiddelen (P3):											
Lokale heffingen	-5.667	439	-5.228	-5.697	454	-5.243	-5.707	446	-5.261	-5.571	461	-5.110
Algemene uitkeringen	-46.559	505	-46.054	-54.799	5	-54.794	-55.679	5	-55.674	-49.087	5	-49.082
Dividend	-412	0	-412	-438	0	-438	-438	0	-438	-411	0	-411
Saldo financieringsfunctie	-133	195	62	-162	183	21	-171	227	56	-162	187	25
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-52.771	1.139	-51.632	-61.096	642	-60.454	-61.995	678	-61.317	-55.231	653	-54.578

Lokale heffingen

In de lokale heffingen is de OZB, de forensenbelasting, de toeristenbelasting, de reclamebelasting en de hondenbelasting opgenomen. Het verschil tussen raming en werkelijkheid is minimaal en behoeft daarom geen verdere toelichting.

Algemene uitkeringen

De raming voor de algemene uitkering is aangepast met de effecten uit de circulaire tot en met september 2022. Doordat de decembercirculaire 2022 begrotingstechnisch niet meegenomen kan worden hebben we over 2022 € 879.000 meer ontvangen dan geraamd. Dit wordt grotendeels verklaard door de bijdrage die al in 2022 is ontvangen voor het eerste deel van de energietoeslag voor 2023 zijnde € 625.000. Daarnaast hebben we in de decembercirculaire 2022 extra bijdragen voor Oekraïense ontheemden van € 51.000 ontvangen en compensatie meerkosten Wmo en Jeugdwet als gevolg van corona € 31.000. Verder is er nog een voordelige afrekening ontvangen over 2020 van bijna € 53.000. Daarnaast zijn er diverse mutaties voor een totaalbedrag van € 119.000 die we hier onder één noemer rangschikken. Te denken valt onder andere aan middelen voor gerichte hulp vroeg-signalering bijzondere bijstand en de bommenregeling.

Dividend

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Alliander	269	290	290	269
BNG	37	44	44	35
ROVA	106	104	104	107
Totaal	412	438	438	411

Saldo financieringsfunctie

De overtollige financiële middelen zijn uitgezet op direct opeisbare spaarrekeningen. De rente die we hiervoor ontvangen wordt hier weergegeven.

Bovendien wordt de bijgeschreven rente op het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting hier verantwoord.

Onvoorzien

		bedragen x € 1.000	
	Datum raadsbesluit		
Primitieve raming			
Begrotingoverschot	2-nov-21	200	
	2-nov-21		<u>1</u>
			201
Toevoegingen			
Najaarsnota 2021	21-dec-21	426	
Najaarsnota 2022	20-dec-22	1.975	
Onttrekkingen			
Zoov voor elkaar pas	5-jul-22	16	
Voorjaarsnota 2022	5-jul-22	2.184	
Geprognosticeerd rekeningresultaat zoals opgenomen in Najaarsnota 2022, 21 december 2022 (overschot)			402

Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid

Programmarekening over begrotingsjaar 2022

	Raming begrotingsjaar 2022 vóór wijziging			Raming begrotingsjaar 2022 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2022			Realisatie vorig begrotingsjaar 2021			Begrotingsafwijking			Waarvan onrechtmatig
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
Programma's:																
Programma 1 Ruimte	-5.846	12.689	6.843	-7.784	15.241	7.457	-7.087	14.117	7.030	-9.273	17.375	8.102	697	-1.124	-427	
Programma 2 Sociaal domein	-5.610	40.807	35.197	-6.906	48.119	41.213	-6.945	46.695	39.750	-6.764	42.460	35.696	-39	-1.424	-1.463	
Programma 3 Bedrijfsvoering	-289	1.988	1.699	-750	2.461	1.711	-726	1.974	1.248	-814	1.108	294	24	-487	-463	
Sub-totaal programma's	-11.745	55.484	43.739	-15.440	65.821	50.381	-14.758	62.786	48.028	-16.851	60.943	44.092	682	-3.035	-2.353	
Algemene dekkingsmiddelen (P3):																
Lokale heffingen	-5.667	439	-5.228	-5.697	454	-5.243	-5.707	446	-5.261	-5.571	461	-5.110	-10	-8	-18	
Algemene uitkeringen	-46.559	505	-46.054	-54.799	5	-54.794	-55.679	5	-55.674	-49.087	5	-49.082	-880	0	-880	
Dividend	-412	0	-412	-438	0	-438	-438	0	-438	-411	0	-411	0	0	0	
Saldo financieringsfunctie	-133	195	62	-162	183	21	-171	227	56	-162	187	25	-9	44	35	
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-52.771	1.139	-51.632	-61.096	642	-60.454	-61.995	678	-61.317	-55.231	653	-54.578	-899	36	-863	
Overhead (P3)	-125	7.859	7.734	-275	9.734	9.459	-295	9.931	9.636	-366	9.495	9.129	-20	197	177	
Onvoorzien (P3)	0	200	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vennootschapsbelasting (P3)	0	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal saldo van baten en lasten	-64.641	64.692	51	-76.811	76.197	-614	-77.048	73.395	-3.653	-72.448	71.091	-1.357	-237	-2.999	-3.236	
Reserves																
Programma 1 Ruimte	-280	290	10	-786	1.612	826	-457	1.577	1.120	-1.386	380	-1.006	329	-35	294	
Programma 2 Sociaal domein	0	130	130	-561	308	-253	-492	789	297	-308	90	-218	69	481	550	
Programma 3 Bedrijfsvoering	-372	180	-192	-541	180	-361	-1.061	1.919	858	-534	362	-172	-520	1.739	1.219	
Sub-totaal mutaties reserves	-652	600	-52	-1.888	2.100	212	-2.010	4.285	2.275	-2.228	832	-1.396	-122	2.185	2.063	
Resultaat	-65.293	65.292	-1	-78.699	78.297	-402	-79.058	77.680	-1.378	-74.676	71.923	-2.753	-359	-814	-1.173	

Een positief resultaat wordt als een negatief getal gepresenteerd, een negatief resultaat als een positief getal.

Uit deze analyse blijkt wat de oorzaak van de begrotingsoverschrijdingen is. In de kolom begrotingsafwijking wordt het verschil gepresenteerd tussen de gerealiseerde baten en geraamde baten en gerealiseerde lasten en de geraamde lasten. Indien de werkelijke lasten hoger zijn dan de geraamde lasten is er sprake van een begrotingsoverschrijding en wordt deze toegelicht. Het wil niet zeggen dat elke begrotingsoverschrijding meelt in het oordeel voor rechtmatigheid. Het telt niet mee indien de overschrijding past binnen het bestaande beleid en het niet eerder geconstateerd kon worden, de kosten gecompenseerd worden door direct gerelateerde baten en als kostenoverschrijdingen door opneidregelingen worden veroorzaakt.

In programma 1 is er overschrijding op de lasten binnen de taakvelden Fysieke infrastructuur, Sportaccommodaties en Grondexploitatie. Voor Fysieke infrastructuur en Grondexploitatie zijn deze gecompenseerd door direct gerelateerde baten. Voor Sportaccommodaties vloeit dit voort uit bestaand beleid en kon de hoogte niet eerder vastgesteld worden (meerjaren onderhoudsplan van het pand Duplo te Dinxperlo, waarin de hoogte van het door de gemeente verschuldigde onderhoud is berekend, is recentelijk opgeleverd).

In programma 2 is er overschrijding op de lasten binnen de taakvelden Onderwijsbeleid en leerlingzaken, Media, Maatwerkvoorzieningen (Wmo) en Maatwerkdienstverlening 18-. Bij Onderwijsbeleid en leerlingzaken wordt dit gecompenseerd door direct gerelateerde baten (Onderwijsachterstandenbeleid). Voor Media vloeit dit voort uit bestaand beleid en kon de hoogte niet eerder vastgesteld worden (zie ook onder programma 1 Sportaccommodaties: meerjaren onderhoudsplan van het pand Duplo te Dinxperlo, waarin de hoogte van het door de gemeente verschuldigde onderhoud is berekend, is recentelijk opgeleverd). De overige overschrijdingen worden veroorzaakt door opneidregelingen (Wmo en Jeugd)

In programma 3 is een overschrijding op het taakveld Overhead. Dit komt door de eenmalige uitkering die in december aan de medewerkers is uitgekeerd en vloeit voort uit bestaand beleid welke niet eerder geconstateerd kon worden.

Stand van zaken kredieten

Op basis van de nota verkrijging/vervaardiging en onderhoud kapitaalgoederen is een analyse gemaakt van de restant kredieten. Er is een lijst opgenomen met alle nog openstaande kredieten. Voor een betere bewaking c.q. beheersing van de kredieten hebben we in het overzicht ook inzicht verschaft in de per balansdatum bekende aangegane verplichtingen c.q. te ontvangen rechten en daarmee aangegeven of een restantkrediet toereikend is voor de nog uit te voeren werkzaamheden. De kredieten uit de jaarrekening 2022 zijn geanalyseerd en de grootste investeringen zijn afzonderlijk opgenomen in de toelichting op de balans.

Status:

1. nog niet in uitvoering 2. in voorbereiding 3. in uitvoering 4. gereed 5. komt niet tot uitvoering

(min is een tekort)	Datum votering	Status	Krediet	Werkelijk 2022	Werkelijk totaal	Restant	Verplichting	Overschot /tekort	
Programma 1 Ruimte									
Admiraal de Ruyterstraat/Dijkstraat	5-11-2019/7-7-2020	4	2.422	201	2.424	-2	0	-2	
Beggelderdijk	7-11-2017	3	678	190	668	10	10	0	
Bekendijk/Mister, Frederik Hendrik, Oranje, Roelvinkstraat	4-7-2017/5-11-2019/4-7-17	4	572	548	570	2	0	2	
Dalweg	5-11-2019	2	70	39	39	31	31	0	
Driessenshof	18-12-2018	4	565	549	571	-6	0	-6	
Heelweg (Centrumvisie Dinxperlo)	2-11-2021	2	193	206	206	-13	-13	0	
Lage Veld/Richterinkstraat, riolering	7-7-2020	4	295	163	287	8	8	0	
Lichtenvoordsestraatweg	5-11-2019	2	65	5	32	33	33	0	
Prinsenstraat/Veemarkt	4-7-2017	4	448	23	448	0	0	0	
Reehorsterlaan	5-11-2019	2	26	10	19	7	7	0	
Welinkweg Dinxperlo	4-7-2017/5-11-2019	1	482	409	427	55	55	0	
LED-waarschuwingstelsysteem	21-12-2021	4	18	7	18	0	0	0	
Openbare verlichting	2-11-2021	3	104	27	27	77	77	0	
Overkapping Werf	5-7-2022	4	45	45	45	0	0	0	
Parkeerplaats Oosterkerkstraat	22-12-2020	4	33	33	33	0	0	0	
Ruimtelijke Ordening, Bestemmingsplan Landelijk gebied	6-11-2012	4	131	0	131	0	0	0	
Schrobmachine sporthal	5-7-2022	4	16	16	16	0	0	0	
Uuthuuskes	7-7-2020	3	847	-71	749	98	98	0	
Programma 3 Bedrijfsvoering									
Materieel		Div	3	226	226	226	0	0	
Totaal				7.236	2.626	6.936	300	306	-6

Geen onrechtmatige budgetoverschrijdingen op de kredieten in 2022.

Bijlage Single information, Single audit (SiSa)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/06
			€ 253.200	€ 304.278	€ 0	€ 108.431	€ 0	€ 243.534
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/09	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/10	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/11				
			€ 0	€ 154.350	€ 1.063.793	€ 0	Nee	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C32/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: C32/02	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C32/03	<i>Aard controle D2</i> Indicator: C32/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C32/05	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C32/06
			1 SUVIS21-2-02834745	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			2 SUVIS21-2-03055553	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			3 SUVIS21-2-03056128	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			4 SUVIS21-2-03056451	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			5 SUVIS21-2-03056532	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			6 SUVIS21-2-03056542	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			7 SUVIS21-2-03056798	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			8 SUVIS21-2-03056806	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			Kopie Beschikingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C32/07	<i>Aard controle D2</i> Indicator: C32/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C32/09			
1 SUVIS21-2-02834745	N.v.t.							
2 SUVIS21-2-03055553	N.v.t.							
3 SUVIS21-2-03056128	N.v.t.							
4 SUVIS21-2-03056451	N.v.t.							
5 SUVIS21-2-03056532	N.v.t.							
6 SUVIS21-2-03056542	N.v.t.							
7 SUVIS21-2-03056798	N.v.t.							
8 SUVIS21-2-03056806	N.v.t.							

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06	
			53	€ 7.668	€ 7.668	27	€ 18.570	€ 18.570	
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09				
14	€ 18.860	€ 18.860							
Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen				
Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15				
51	39	1	0	14	0				
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04					
			€ 1.635	Ja					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05		
			€ 202.427	€ 191.169	€ 0	€ 0	€ 228.500		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode Bedrag		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
			1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 171.090		

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>		
			€ 65.750	€ 0	€ 0	€ 0	€ 95.307		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs				
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>				
		1	€ 0	€ 0	€ 0				
IenW	E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering	Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: E44/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/05</i>		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/07</i>					
			1 Lochem Herinrichting Eefde: Traverse Zuid en 4 zijwegen	Nee					
			2. Berkelland: Reconstructie Borculoseweg Neede	Nee					
3. Bronckhorst: Vitaliseren centrum kern Steenderen- fase J.F. Oltmanstraat en deel Marktplein	Nee								
	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1)							
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/09</i>							
	Nee	€ 0							

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12	€ 0
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
		€ 0	Nee					

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
1	060197	Gemeente Aalten		€ 3.532.629	€ 78.512	€ 222.082	€ 1.200	€ 58.333
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/08	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/10	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12
1	060197	Gemeente Aalten		€ 0	€ 34.131	€ 2.357	€ 0	€ 447.469
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/15		
1	060197	Gemeente Aalten		€ 0	€ 0	€ 0		

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	€ 0
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	€ 0			
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0	€ 72.473	€ 0	€ 0
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/11</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/12</i>
1 060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Baten (jaar T)	Baten (jaar T)	
				levensonderhoud	kapitaalverstrekking	levensonderhoud	kapitaalverstrekking (aflossing)	kapitaalverstrekking (overig)	
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
6	Totaal		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>			
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0		Nee				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0		Nee				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0		Nee				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0		Nee				
6	Totaal	0	0						
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)			
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>			
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire				
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>				
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0				
6	Totaal		0	0	0				

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/05</i>
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 9.491	€ 10.157
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 5.108	€ 0	€ 3.087	€ 5.000
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 290.837	€ 13.557	€ 7.839	€ 0
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 110.143	€ 0	€ 152	€ 0
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 64.589	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	<i>Aard controle R Indicator: G4A/07</i>
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	36	4	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	41	1	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	22	1	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T - 1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T - 1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	<i>Aard controle R Indicator: G4A/11</i>
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/12</i>				<i>Aard controle R Indicator: G4A/13</i>	

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 17.635	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04		
			€ 0	€ 0	Nee		
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) , jaar T-1.	
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01	Aard controle R Indicator: G12A/02	Aard controle R Indicator: G12A/03	Aard controle R Indicator: G12A/04	
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0	19	
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 23.278	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie					
			<i>Aard controle R Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>					
			€ 65.325	€ 97.500					
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>		
		1	SPUKSPRT22089	€ 97.500	€ 3.100	€ 45.400	€ 49.000		
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>	
			1	1041775	€ 37.718	€ 0	€ 11.400	€ 0	€ 11.400
			2	1033347	€ 85.142	€ 0	€ 49.097	€ 0	€ 85.142
				Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>				
			1	1041775	Nee				
2	1033347	Ja							
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>				
			€ 120	Ja	Nee				
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) <i>Automatisch berekend</i>	Totale definitieve exploitatietekort <i>Automatisch berekend</i>	Totale cumulatieve besteding <i>Automatisch berekend</i>	Eindverantwoording		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05</i>		
			1	SPUKIJZ21-22005	€ 66.998	€ 66.998	€ 66.998	Ja	
				Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11</i>
1	Optisport Aalten 't Walfort	Nov + dec 2021	€ 43.186	€ 43.186	€ 43.186	€ 43.186			
2	Optisport Aalten 't Walfort	jan-22	€ 23.812	€ 23.812	€ 23.812	€ 23.812			

Het overzicht van baten en lasten per taakveld

bedragen x € 1.000

Taakvelden	Primitieve raming			Raming na wijziging			Werkelijk 2022			Werkelijk 2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning	-53.883	13.943	-39.940	-64.377	17.272	-47.105	-65.742	20.085	-45.657	-58.840	16.629	-42.211
Bestuur	-46	2.146	2.100	-368	1.933	1.565	-716	1.839	1.123	-201	1.788	1.587
Burgerzaken	-234	565	331	-323	705	382	-300	689	389	-349	817	468
Beheer overige gebouwen en gronden	-255	518	263	-614	553	-61	-628	439	-189	-565	386	-179
Overhead	-126	7.859	7.733	-275	9.735	9.460	-295	9.931	9.636	-366	9.494	9.128
Treasury	-545	196	-349	-601	183	-418	-610	228	-382	-572	187	-385
OZB woningen	-3.547	186	-3.361	-3.567	226	-3.341	-3.565	220	-3.345	-3.473	231	-3.242
OZB niet-woningen	-1.668	130	-1.538	-1.701	125	-1.576	-1.698	125	-1.573	-1.649	122	-1.527
Belastingen overig	-251	124	-127	-228	103	-125	-228	102	-126	-229	109	-120
Algemene uitkering en overige uitk. GF	-46.559	505	-46.054	-54.799	5	-54.794	-55.679	5	-55.674	-49.087	5	-49.082
Overige baten en lasten	0	1.104	1.104	-13	1.604	1.591	-13	844	831	-121	-95	-216
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	-652	600	-52	-1.888	2.100	212	-2.010	4.285	2.275	-2.228	832	-1.396
Resultaat van de rek. van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	1.378	1.378	0	2.753	2.753
1. Veiligheid	-19	2.549	2.530	-35	2.609	2.574	-59	2.569	2.510	-146	2.497	2.351
Crisisbeheersing en brandweer	-1	1.928	1.927	-21	1.964	1.943	-21	1.945	1.924	-142	1.902	1.760
Openbare orde en veiligheid	-18	621	603	-14	645	631	-38	624	586	-4	595	591
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-72	2.605	2.533	-326	3.191	2.865	-189	2.984	2.795	-169	2.701	2.532
Verkeer en vervoer	-63	2.564	2.501	-118	2.908	2.790	-121	2.886	2.765	-141	2.653	2.512
Parkeren	-9	13	4	-8	9	1	-8	11	3	-4	8	4
Openbaar vervoer	0	28	28	-200	274	74	-60	87	27	-24	40	16
3. Economie	-259	287	28	-382	445	63	-437	466	29	-297	332	35
Economische ontwikkeling	0	42	42	0	26	26	0	18	18	0	37	37
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	5	5	-143	142	-1	-180	179	-1	-48	42	-6
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-36	48	12	-31	51	20	-32	48	16	-25	42	17
Economische promotie	-223	192	-31	-208	226	18	-225	221	-4	-224	211	-13
4. Onderwijs	-354	2.050	1.696	-445	2.711	2.266	-480	2.745	2.265	-280	2.152	1.872
Openbaar basisonderwijs	0	12	12	0	12	12	0	12	12	0	10	10
Onderwijshuisvesting	-29	882	853	-17	1.320	1.303	-21	1.325	1.304	-34	1.102	1.068
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-325	1.156	831	-428	1.379	951	-459	1.408	949	-246	1.040	794
5. Sport, cultuur en recreatie	-393	4.630	4.237	-813	4.856	4.043	-652	4.623	3.971	-603	5.814	5.211
Sportbeleid en activering	0	199	199	-87	210	123	-60	153	93	-40	160	120
Sportaccommodaties	-292	1.557	1.265	-401	1.483	1.082	-453	1.508	1.055	-383	1.951	1.568
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	206	206	-153	449	296	-6	259	253	-1	255	254
Musea	-12	319	307	-12	320	308	-12	310	298	-13	312	299
Cultureel erfgoed	-13	116	103	-33	130	97	-33	125	92	-73	172	99
Media	0	511	511	0	544	544	0	582	582	0	511	511
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-76	1.722	1.646	-127	1.720	1.593	-88	1.686	1.598	-93	2.453	2.360
6. Sociaal domein	-5.166	32.439	27.273	-5.753	38.119	32.366	-5.579	37.038	31.459	-5.990	34.332	28.342
Samenkracht en burgerparticipatie	-134	3.073	2.939	-932	3.964	3.032	-796	3.545	2.749	-141	2.983	2.842
Wijkteams	0	488	488	-61	931	870	-62	886	824	-22	423	401
Inkomensregelingen	-4.769	7.862	3.093	-4.369	9.718	5.349	-4.340	9.439	5.099	-5.397	7.622	2.225
Begeleide participatie	0	8.045	8.045	0	9.627	9.627	0	9.354	9.354	0	9.277	9.277
Arbeidsparticipatie	0	622	622	-5	564	559	-5	523	518	0	451	451
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-5	1.003	998	-39	910	871	-38	971	933	-1	661	660
Maatwerkdienstverlening 18+	-258	4.314	4.056	-255	4.157	3.902	-246	3.976	3.730	-258	5.211	4.953
Maatwerkdienstverlening 18-	0	6.374	6.374	0	6.775	6.775	0	6.915	6.915	0	6.979	6.979
Geëscaleerde zorg 18+	0	41	41	-92	96	4	-92	72	-20	-171	49	-122
Geëscaleerde zorg 18-	0	617	617	0	1.377	1.377	0	1.357	1.357	0	676	676
7. Volksgezondheid en milieu	-4.376	4.932	556	-4.587	5.946	1.359	-4.371	5.768	1.397	-4.751	5.392	641
Volksgezondheid	0	272	272	-20	1.094	1.074	0	1.075	1.075	-20	281	261
Riolering	-2.007	1.582	-425	-2.052	1.627	-425	-2.024	1.605	-419	-2.213	1.797	-416
Afval	-2.058	1.660	-398	-2.058	1.660	-398	-1.980	1.612	-368	-1.925	1.594	-331
Milieubeheer	-4	1.042	1.038	-191	1.303	1.112	-105	1.223	1.118	-327	1.469	1.142
Begraafplaatsen en crematoria	-307	376	69	-266	262	-4	-262	253	-9	-266	251	-15
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-771	1.858	1.087	-1.981	3.550	1.569	-1.549	2.780	1.231	-3.600	4.827	1.227
Ruimte en leefomgeving	-43	563	520	-424	1.443	1.019	-220	916	696	-609	1.670	1.061
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	-330	309	-21	-762	726	-36	-749	807	58	-2.008	2.035	27
Wonen en bouwen	-398	986	588	-795	1.381	586	-580	1.057	477	-983	1.122	139
Resultaat	-65.293	65.293	0	-78.699	78.699	0	-79.058	79.058	0	-74.676	74.676	0

Het geraamde (begrote) resultaat wordt in taakveld 0.8 gepresenteerd. Het werkelijke resultaat wordt in taakveld 0.11 gepresenteerd. Een positief resultaat wordt als een negatief getal gepresenteerd, een negatief resultaat als een positief getal.

Het verdelingsprincipe van de taakvelden over de programma's

	Taakvelden/Programma's	Programma 1 Ruimte	Programma 2 Sociaal Domein	Programma 3 Bedrijfsvoering
	0. Bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur		X	
0.2	Burgerzaken			X
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden			X
0.4	Overhead			X
0.5	Treasury			X
0.61	OZB woningen			X
0.62	OZB niet-woningen			X
0.63	Parkeerbelasting			X
0.64	Belastingen overig			X
0.7	Algemene uitkering en overige uitk. GF			X
0.8	Overige baten en lasten			X
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)			X
0.10	Mutaties reserves			X
0.11	Resultaat van de rek. van baten en lasten			X
	1. Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer		X	
1.2	Openbare orde en veiligheid		X	
	2. Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.1	Verkeer en Vervoer	X		
2.2	Parkeren	X		
2.3	Recreatieve havens	X		
2.4	Economische havens en waterwegen	X		
2.5	Openbaar vervoer	X		
	3. Economie			
3.1	Economische ontwikkeling	X		
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	X		
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	X		
3.4	Economische promotie	X		
	4. Onderwijs			
4.1	Openbaar basisonderwijs		X	
4.2	Onderwijshuisvesting		X	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken		X	
	5. Sport, cultuur en recreatie			
5.1	Sportbeleid en activering		X	
5.2	Sportaccommodaties	X		
5.3	Cultuurpresentatie, -productie, -participatie		X	
5.4	Musea		X	
5.5	Cultureel erfgoed		X	
5.6	Media		X	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	X		
	6. Sociaal domein			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		X	
6.2	Wijkteams		X	
6.3	Inkomensregelingen		X	
6.4	Begeleide participatie		X	
6.5	Arbeidsparticipatie		X	
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)		X	
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		X	
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		X	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+		X	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-		X	
	7. Volksgezondheid en milieu			
7.1	Volksgezondheid		X	
7.2	Riolering	X		
7.3	Afval	X		
7.4	Milieubeheer	X		
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	X		
	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1	Ruimtelijke Ordening	X		
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	X		
8.3	Wonen en bouwen	X		

Vaststellen en bestemming rekeningsaldo

De raad van de gemeente Aalten;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders gedateerd;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet en het BBV;

Besluit:

1. De jaarstukken Gemeente Aalten voor het jaar 2022 vast te stellen;
2. Het positieve saldo van € 1.378.180 toe te voegen aan de algemene reserve.

Aalten, 4 juli 2023

De raad voornoemd,

mr. A.B. Stapelkamp, voorzitter.

M.A.J.B. Fiering, raadsgriffier.

Lijst met gebruikte afkortingen

AFM	Aladna FM	KCC	Klant contact centrum
Agem	Achterhoekse Groene Energie Maatschappij	MDM	Mobile Device Management
AOW	Algemene Ouderdomswet	MJOP	Meerjaren onderhoudsplan
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	MT	Managementteam
AVG	Algemene verordening gegevens-bescherming	MTB	Mountainbike
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen	Nabo	Niet actief beveiligde overweg
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	NHG	Nationale Hypotheek Garantie
BCF	Beleidsgestuurde Contract Financiering	NS	Netto schuldquote
BCF	Btw-compensatiefonds	NV	Naamloze Vennootschap
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie	NWBA	Nationale Woon- en Bouwagenda
Bibob	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur	ODA	Omgevingsdienst Achterhoek
BIE	Bouwgrond in Exploitatie`	ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid	OZB	Onroerendezaakbelasting
BNG	Bank Nederlandse gemeenten	P&C	Planning & Control
BOOO	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Pmd	Plastic, Metaal en Drankkartons
BRK	Basisregistratie Kadaster	P&O	Personeel & Organisatie
Btw	Belasting toegevoegde waarde	POC	Percentage of completion
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten	POH	Praktijk ondersteuner huisartsen
BV	Besloten Vennootschap	POO	Particuliere Opvang Oekraïners
CAK	Centraal Administratie Kantoor	PPJ	Preventie Platform Jeugd
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst	RBS	Raadsbesluit
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	RPW	Regionaal Programma Werklocaties
CFV	Centraal Fonds Volkshuisvesting	RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden	ROVA	Regionaal Orgaan Voor Afvalverwerking
CPB	Centraal Plan Bureau	RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
DMJOP	Duurzaam meerjaren onderhoudsplan	SiSa	Single information, Single audit
DPIA	Data Protection Impact Assessment	Sload	Stichting Lokale Omroep Aalten Dinxperlo
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet	SON	Stadsbank Oost Nederland
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs	SOO	Stimuleringsregeling ontmoetingsruimten in ouderenhuisvesting
DVO	Dienstverleningsovereenkomst	SOR	Samenhangende Objecten Registratie
ECAL	Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers	SPUK	Specifieke uitkering
ECB	Europese Centrale Bank	SPUK IJZ	Specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden
EMU	Economische en Monetaire Unie	SROI	Social return on investment
Fido	Financiering decentrale overheden	SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
Fte	Fulltime-equivalent	Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord	TWAO	Toegevoegde waarde Aaltens onderwijs
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam	VNG	Vereniging van Nederlands Gemeenten
GGD NOG	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord- en Oost-Gelderland	VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Ggz	Geestelijke Gezondheidszorg	VOS	Voormalige stortplaats
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen	Vpb	Vennootschapsbelasting
GOO	Gemeentelijke Opvang Oekraïners	VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
GR	Gemeenschappelijke Regeling	VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
GRP	Gemeentelijke Rioleringsplan	Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
GWV	Gezins- en Woonvormen	WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
HAN	Hogeschool Arnhem Nijmegen	Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
HAR	Hotel- en accommodatieregeling	WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
HTH	Heerlijk Thuis in Huis	WOZ	Wet waardering Onroerende Zaken
IAJ	Integrale Ambulante Jeugdhulp	WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte	WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie	Wsw	Wet sociale werkvoorziening
IHP	Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs	ZOOV	Aanvullend vervoersysteem voor de Achterhoek
IT	Informatietechnologie	ZZP	Zelfstandige zonder personeel